

2^E TUSSENTIJDSE RAPPORTAGE NGARDEAST-FRYSLÂN

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Programma 1 - Ynwenner en Bestjoer	4
Programma 2 – Mienskip	20
Programma 3- Soarch en Wolwêzen	32
Programma 4- Wurk, Bedriuw en Rekraasje	42
Programma 5- Wenjen en Omjouwing	62
Programma 6 - Iepenbiere Romte	87
Algemiene dekkingsmiddels	103
Overhead	106
Heffing vennootschapsbelasting	109
Onvoorzien	109
Bijlage 1: Mutaties bedrijfsvoering	110
Totaaloverzicht financieel effect	113
Effecten voor de meerjarenraming	114
Majeure projecten	115
Centrale huisvesting	115
Campus Kollum	117
MFC Burdaard	119
Scholenpark Dokkum	120
Noordelijke stadsentree	122
Harddraverspark	124
Súd Ie	126
Klimaatplan	129
Mobiliteitsplan	131
Rondweg Wânswert	132

Inleiding

Op basis van de financiële verordening wordt u doormiddel van tussentijdse rapportages tweemaal per jaar ingelicht over de voortgang van de programmadoelen en de financiële stand van zaken. Voor u ligt nu de tweede tussentijdse rapportage over 2025.

Wat staat er in deze rapportage

Per programma volgt een rapportage op de voortgang van de doelen, subdoelen en activiteiten uit de begroting 2025. Naast de doelen wordt er per programma een overzicht van de financiële afwijkingen gegeven. Afwijkingen groter dan € 100.000 worden toegelicht.

Rapportage op voortgang doelen

Daarna wordt ingegaan over de voortgang van de bestuurlijke activiteiten en de belangrijke terugkerende activiteiten, beleidswijzigingen en projecten in 2025. Door middel van stoplichten wordt de voortgang aangegeven, de betekenis van de icoontjes staan hieronder toegelicht.

De majeure projecten waar vanaf 2025 in het bijzonder op gerapporteerd gaat worden zijn:

- Harddriverspark
- Súd Ie
- MFC Burdaard
- Noordelijke Stadsentree
- Rondweg Wânswert
- Campus Kollum
- Scholenpark Dokkum
- Klimaatplan
- Centrale huisvesting
- Mobiliteitsplan

Leeswijzer afwijkingen

We rapporteren steeds op drie onderdelen, te weten Financiën, Inhoud en Planning.

Per onderdeel kennen we kleur toe. De kleuren hebben de volgende betekenis:

Groen--> Alles ligt op schema;

Oranje--> Er dreigen afwijkingen;

Rood--> Er zijn afwijkingen.

Resultaat 2e rapportage

Het resultaat van de begrotingswijzigingen van de 2e rapportage 2025 bedraagt afgerond € 7,2 mln.

Daarmee wordt voor 2025 het voorlopig begrotingsresultaat afgerond € 8,8 mln.

Per programma worden de meest relevant begrotingswijzigingen toegelicht.

Het college van burgemeester en wethouders.

Programma 1 - Ynwenner en Bestjoer

101.1 Doel: Versterken professionele, efficiënte en kwalitatieve dienstverlening

SMART-doelstelling

101.1-1: De waardering van de dienstverlening

Activiteit

101.1-1A Evaluatie Klantreizen

Hoe zijn de klantreizen verlopen, wat heeft het ons aan verbetervoorstellen opgeleverd, en hoe gaan we dat een vervolg geven? Willen we nog meer klantreizen uitvoeren?

Een klantreis is de visuele weergave van de weg die de inwoner moet afleggen bij de aanschaf van een dienst of product. In 2024 is in kaart gebracht hoe inwoners het ervaren hebben om:

1. Een nieuw ID bewijs aan te schaffen
2. Een kleine APV aanvraag te doen.
3. Hoe het proces rondom aanvragen huishoudelijke hulp verloopt.

Waar liepen inwoners tegenaan? Wat kan er beter? Wat gaat er goed?

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De klantreizen leverden ons veel verbetervoorstellen op. En zijn inmiddels bijna allemaal afgehandeld. Een klantreis geeft waardevolle inzichten over hoe onze inwoners tegen onze dienstverlening aankijken. Daarom wordt deze methodiek opgenomen binnen onze bestaande werkprocessen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De raad heeft een brief gekregen. Hierin stonden de uitkomsten van de klantreizen. Ook staat er in hoe de klantreizen zijn verlopen. Inwoners hebben ons inzichten gegeven om onze dienstverlening te verbeteren. Deze voorstellen zijn allemaal opgepakt en behandeld.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De klantreizen zijn uitgevoerd binnen het vastgestelde budget.

SMART-doelstelling

101.1-2: Kwaliteitsslag op processen Dienstverlening

Activiteit

101.1-2A: Vervolgonderzoek naar de telefonische bereikbaarheid

We doen in 2025 opnieuw onderzoek (organisatie breed) naar de kwaliteit van onze telefonische dienstverlening. Het onderzoek van 2024 heeft geleid tot verbeteracties in de gehele organisatie. Een nieuw onderzoek moet uitwijzen wat de effecten hiervan zijn. Oftewel: presteren we nu beter op onze telefonische dienstverlening dan in 2024?

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Er is een stappenplan verbetertraject 2025 telefonische dienstverlening opgesteld.

- Stap 1: eerst de basis op orde, door alle medewerkers (Q2).
- Stap 2: We bellen binnen 1 werkdag terug.(Q2)
- Stap 3: De inwoner krijgt in 1 keer het goede antwoord. Terugbelverzoek is nog mogelijk. (Q3)
- Stap 4: Elk telefonisch klantcontact is waardevol. Inwoner en medewerker hoeven niet meer terug te bellen. Klantvraag is direct afgehandeld. (Q4)

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het stappenplan verloopt niet meer volgens planning. Het gaat dit jaar niet meer lukken om stap 4 van het plan uit te voeren. Het kost tijd om tot verandering en verbetering te komen. Daarom zal er dit jaar nog geen nieuw Telan onderzoek plaatsvinden. We schuiven dit op naar 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Dit stappenplan heeft meer betrekking op houding en gedrag dan op financiën. Op dit moment zijn er geen kosten in beeld.

SMART-doelstelling

101.1-3: Centrale huisvesting: Optimalisatie gemeentehuis afgerond in 2027

Activiteit

101.1-3A: De voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwbouw en renovatie van het bestuurlijke deel van het gemeentehuis (bouwdelen A en B) worden in 2025 voortgezet.

De ver- en nieuwbouw betreft de herontwikkeling van de gemeentelijke kantoren met als doel een moderne, duurzame en toekomstgerichte werkomgeving voor raad, bestuur en medewerkers.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In 2025 is verdergegaan met de voorbereiding voor de verbouwing van het deel van het gemeentehuis waar het bestuur werkt. Het project gaat over de verbouwing van bouwdeel A1. Dit zijn de oude, monumentale gebouwen aan de Zijl en de Suupmarkt. Ook gaat het over het verbouwen en nieuw bouwen van de bouwdelen A2 en B, aan de Koningstraat. Het hele project duurt vijf jaar.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Omdat we meer tijd nodig hadden voor de voorbereiding, schuift de planning met minstens een half jaar op. De Raad heeft op 18 september 2025 een besluit genomen over ver(nieuw) bouw. De bijgestelde planning is dat bouwdeel B in juli 2028 in gebruik genomen wordt. Voor bouwdeel A is dit januari 2029.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Raadsbesluit 18 september 2025	
Bouwdeel A1 (rijksmonumenten)	4.075
Nieuwbouw	14.501
Inrichting	1.910
Actueel budget	20.486
Af: uitgaven van januari tot juli 2025	550
Af: verplichtingen	-
Saldo	19.936

Toelichting:

Dit project loopt van 2024 tot en met 2029. De projectbegroting is gemaakt voor deze hele periode van vijf jaar. Dat betekent dat al het geld in de begroting bedoeld is voor activiteiten en kosten in deze vijf jaar.

SMART-doelstelling

101.1-4 De dienstverlening scoort bij de beste 5 van de noordelijke overheidsorganisaties

Activiteit

101.1-4A Er wordt een dienstverleningsconcept vastgesteld

Deze activiteiten zijn onderdeel van het "Programma Dienstverlening" dat organisatie breed wordt opgepakt.

Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. Dit wordt in 2025 uitgevoerd. De raad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van dit traject.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het plan van aanpak is gemeentebreed opgesteld. Het programma heeft 5 sporen. De visie op dienstverlening (dienstverleningsconcept) is vastgesteld. Per spoor wordt momenteel gewerkt aan de verdere uitwerking met de visie als uitgangspunt.

Spoor 1: Visie op Dienstverlening

Spoor 2: Informatiehuishouding

Spoor 3: Cultuur

Spoor 4: Servicenormen

Spoor 5: Effectmeting

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Verloopt volgens planning. Het programma Dienstverlening loopt tot 31 oktober 2025.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën zijn binnen budget.

101.1-4B Er worden servicenormen vastgesteld

Deze activiteiten zijn onderdeel van het "Programma Dienstverlening" dat organisatie breed wordt opgepakt.

Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. Dit wordt in 2025 uitgevoerd. De raad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van dit traject.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De huidige servicenormen worden gedeeld met alle clusters. Er wordt gekeken naar wat we willen behouden. En naar wat we willen verbeteren of toevoegen. Daaruit ontstaan nieuwe servicenormen. Intern voor de organisatie, extern voor inwoners en andere belanghebbenden. De nieuwe servicenormen worden besproken met een aantal ambtenaren uit elk cluster. Daarna worden ze vastgesteld.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Verloopt volgens planning.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

Blijft binnen het beschikbaar gestelde budget.

101.1-4C Er is een monitor ontwikkeld voor het meten van effecten in de dienstverlening

Deze activiteiten zijn onderdeel van het “Programma Dienstverlening” dat organisatie breed wordt opgepakt.

Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld. Dit wordt in 2025 uitgevoerd. De raad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van dit traject.

Inhoud (voortgang)**Inhoud (toelichting)**

Binnenkort is inzichtelijk op welke onderdelen we de effecten gaan meten. Deze onderdelen vormen de monitor.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Verloopt volgens planning.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

En blijft binnen het beschikbare budget.

101.2 Doel: Verbeteren van de communicatie

SMART-doelstelling

101.2-1: Gebruik chatfunctie op de website

Activiteit

101.2-1A Implementatie van de chatfunctie in 2025

Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek naar de behoefte van inwoners aan een chatfunctie, zal de implementatie van de chatfunctie in 2025 plaatsvinden.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Op dit moment vragen we inwoners bij de klanttevredenheidsmeting van de telefonie of ze behoefte hebben aan een chatfunctie. En bepalen we of er een chatfunctie komt of niet.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Verloopt volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Het beschikbare budget is voldoende.

102.1 Doel: Versterken veiligheidsgevoel inwoners leefomgeving, zowel thuis als in de openbare ruimte

SMART-doelstelling

102.1-1: Crisisbeheersing

Activiteit

102.1-1A Ten aanzien van de ontvlechting en natuurlijk verloop is een deel van de crisisorganisatie onderbezet. De komende jaren wordt ingezet op herstel en versteviging van de basisstructuur

In het plan van aanpak 2025 staan de volgende aandachtspunten beschreven.

- 1) het werven, opleiden en beoefenen van voldoende medewerkers in de diverse functies
- 2) het organiseren van gemeenteorganisatie crisisoefeningen
- 3) het up to date brengen van processen en procedures.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

1) Het werven, opleiden van medewerkers is grotendeels afgerond.

2) We hielden samen met Veiligheidsregio Fryslân een GRIP 2-oefening met focus op bevolkingszorg.

3) Tegelijk blijven we vooruitkijken ten aanzien van verdere ontwikkelingen. De crisisorganisatie gaat werken met een crisisapp, die nu wordt ingericht. Daarnaast brengen we de procedures en processen ten aanzien van maatschappelijke weerbaarheid in kaart.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

- 1) Naar verwachting ronden we de opleidingen dit jaar af.
- 2) Volgens planning afgerond.
- 3) Dit verloopt ook volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor bovenstaande 3 punten is in 2025 voldoende budget beschikbaar.

SMART-doelstelling

102.1-2: Jeugd (overlast)

Activiteit

102.1-2A De komende jaren blijft de ingezette aanpak van problematische jeugdgroepen en groepsgedrag gehandhaafd

In het plan van aanpak zijn een aantal subdoelen opgenomen. Daar staat onder andere in:

- 1) Er is extra aandacht voor de jeugdketen binnen de gemeente.
- 2) Het vergroten van de zichtbaarheid van de boa's onder de jeugd.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

- 1) In samenwerking met de politie, boa's, Feiligens en collega's van het cluster Mienskip inventariseerden we hoe groot het probleem is en welke aanpak noodzakelijk is met betrekking tot de jeugdhonken.
- 2) In de rondes die de boa's (bijna) dagelijks doen, is er extra aandacht voor de jeugdgroepen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Beide zaken liggen op schema.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De financiële middelen zijn voor deze activiteiten toereikend.

SMART-doelstelling

102.1-3: Georganiseerde criminaliteit

Activiteit

102.1-3A Ondermijnende criminaliteit heeft schadelijke effecten op de samenleving. Daarom wordt komende jaren ingezet op bewustwording, informatiepositie en weerbaarheid voor burgers, ondernemers en overheid

Ondermijnende criminaliteit heeft schadelijke effecten op de samenleving. Het plan van aanpak bevat onder andere:

- 1) De implementatie en structurele toepassing van het BIBOB-beleid.
- 2) Uitvoering integrale controles (met daarbij inzet van de boa's).
- 3) Informatiepositie en informatiehuishouding verbeteren.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

- 1) We voeren het BIBOB-beleid in 2025 uit.
- 2) Er vond een integrale controle plaats..
- 3) De vakafdelingen kregen verschillende trainingen, om signalen van ondermijning sneller te herkennen. De kernbezetting voor de ondermijningstafel (interne overlegstructuur) is op orde.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

- 1) Samen met het Regionaal Informatie/Expertise Centrum (RIEC) inventariseerden we hoe we de BIBOB zaken aanpakken en wat de financiële benodigdheden zijn.
- 2) De integrale controle heeft plaatsgevonden.
- 3) De signaaltafel is in 2025 uitgebreid.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

We onderzoeken of de financiële middelen voor de uitvoering van het BIBOB beleid toereikend zijn. Voor de andere activiteiten zijn de financiële middelen toereikend.

SMART-doelstelling

102.1-4: Opvang Oekraïne

Activiteit

102.1-4A De gemeente neemt haar rol in de opvang van vluchtelingen. Daarbij onderkennen we diverse stromen en wordt vanuit Feiligens de substroom Oekraïners humane opvang geboden

- We moeten voldoende opvangcapaciteit beschikbaar stellen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

- Gemiddeld vangen we 252 Oekraïense ontheemden op, verspreid over zeven locaties. We zijn verplicht om 335 ontheemden op te vangen.
- Op dit moment krijgen 38 bewoners leefgeld. Ongeveer 85% van hen werkt. Dat helpt niet alleen bij hun zelfstandigheid, maar ook bij de lokale economie. De bewoners kopen hun dagelijkse boodschappen bij winkels in de buurt. Zo komt er meer geld in de regio. We besteden extra aandacht aan taalonderwijs en hulp bij integratie. Zo helpen we bewoners om zelfstandig te worden en mee te doen in de samenleving.
- Van de zeven opvanglocaties zijn er vier niet goed geschikt voor langere tijd. De basisvoorzieningen zijn niet voldoende. Vooral het gebrek aan privacy is een steeds groter probleem. De mensen die wij opvangen hebben recht op een veilige en fijne plek. In de huidige situatie lukt dat niet goed genoeg.
- Een belangrijk probleem is dat er te weinig locaties beschikbaar zijn. Daardoor lukt het ons niet om te voldoen aan de gemaakte afspraken.
- We merken dat de groep mensen in de opvang verandert. De laatste tijd vangen we meer Roma op. Deze groep heeft een andere aanpak nodig. Ze maken vaker gebruik van de opvang, houden zich minder aan de (huis)regels en doen meestal minder mee in de gemeenschap. Ook is integratie vaak moeilijker.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

- De komende periode maken we afspraken om een nieuwe locatie te openen

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De financiële middelen zijn op dit moment toereikend.

SMART-doelstelling

102.1-5 Cyber

Activiteit

102.1-5A De gemeente gaat de komende jaren investeren in de preventie van cyberweerbaarheid en de preparatie op cybercrisis en incidenten

Voor de preventie van cyberweerbaarheid en de voorbereiding op een mogelijke cybercrisis ontwikkelen we diverse bewustwordingscampagnes. Specifiek gericht op jongeren, ouderen en het Midden en Klein Bedrijf (MKB). In het plan van aanpak staan de doelstellingen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

- We organiseerden een feestelijke bijeenkomst ter ere van leerlingen die zich met veel inzet en enthousiasme hebben ingezet als Cyber Agent binnen de game HackShield.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het project HackShield loopt het hele jaar door. Dit ligt op schema.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De financiële middelen zijn toereikend.

SMART-doelstelling

102.1-6 Personen met onbegrepen/verward gedrag/Maatschappelijk onrust

Activiteit

102.1-6A De gemeente zet in op snellere toeleiding tot zorg en ondersteuning en het verbeteren van samenwerking tussen publiek en private organisaties

- 1) We stellen een samenwerkingsconvenant Zorg en Veiligheid op met woningbouwcorporaties, politie, Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ).
- 2) We voeren de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE-methodiek) in.
- 3) We leiden manifestaties en demonstraties, met het oog op veiligheid, in goede banen

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

- 1) Op dit moment ligt het concept samenwerkingsconvenant Zorg en Veiligheid voor een juridische toets bij het convenantenloket van de politie.
- 2) We bereiden trainingen voor de regisseurs Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) voor. Zodat zij beter kunnen handelen op het snijvlak van Zorg en Veiligheid en de daaraan gekoppelde AVE-methodiek.
- 3) In 2025 zijn er een aantal demonstraties geweest, waaronder twee keer een demonstratie christenen voor Israël. En een demonstratie met 750 actievoerders tegen de gaswinning onder de Waddenzee.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

- Bovenstaande eerste twee punten liggen op schema.
- Demonstraties zijn niet te plannen en komen onverwacht.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De financiën zijn toereikend.

SMART-doelstelling

102.1-7 Horeca en evenementen

Activiteit

102.1-7A Betrokkenheid en samenwerking met burgers/organisatoren en ondernemers versterken bij evenementen en in de horecabranche

We willen met burgers en ondernemers goed in verbinding staan en waarborgen dat er een veilige omgeving is. In het jaarplan 2025 ligt de nadruk op:

- 1) Het actualiseren van het evenementenbeleid.
- 2) Het organiseren van een evenementen- en horecabijeenkomst.
- 3) Het inzetten van de boa's bij evenementen en in de horeca.
- 4) Het helpen van organisatoren bij het aanvragen van een vergunning en de daarbij horende (veiligheids)plannen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

- 1) Het evenementenbeleid presenteerden we in april aan het college, in mei aan de raad.
- 2) Er is geen digitaal portaal voor evenementen. De ambitie en wens van de gemeente, specifiek vanuit evenementen, is om dit jaar te kijken naar de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een digitaal portaal.
 - In februari organiseerden we een horecabijeenkomst specifiek gericht op het actuele onderwerp terrassenbeleid.
 - 3) De boa's zetten we in bij evenementen.
 - 4) We helpen de organisaties van de vergunningsaanvraag tot het evenement. In het kader van de veiligheid bij evenementen toetsen we de plannen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

- 1) Het voorgestelde evenementenbeleid presenteerden we aan de raad. Het college stelt naar verwachting in 2025 het beleid vast.
- 2) We organiseerden in februari een eerste horecabijeenkomst.
- 3) We zetten de boa's in op het gebied van horeca en evenementen.
- 4) We schakelen dagelijks met verschillende organisaties voor het regelen van de vergunning. We werken volgens de evenementenkalender.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De financiële middelen zijn toereikend.

SMART-doelstelling

102.1-8 Jaarwisseling

Activiteit

102.1-8A: Stimuleren van een zo veilig mogelijke jaarwisseling

We willen dat er in de gemeente een zo veilig mogelijke jaarwisseling in de stad en de dorpen plaatsvindt. We werken samen met de dorpen zodat zij feesten kunnen organiseren. Voor het carbidschieten krijgen aanvragers van ons toestemming (als zij voldoen aan de voorwaarden). Dit jaar organiseren we voor gemeenten en geïnteresseerden een carbidcongres.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De evaluatie van de jaarwisseling ronden we af door middel van een evaluatierapport. Dit rapport geeft handvatten voor de volgende jaarwisseling.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De voortgang ligt op schema.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De financiële middelen zijn toereikend.

103.1 Doel: Versterken van de positie van de gemeente met regionale, provinciale en Europese netwerken én de internationale vriendschapsband met Fulda en Crediton

SMART-doelstelling

103.1-2: Aanpak Europa is gestart (conform startnotitie)

Activiteit

103.1-2A: Deelname EuropaPact Fryslân is geregeld

Wij werken samen met de provincie en andere Friese gemeenten in het EuropaPact Fryslân. Doel daarvan is:

- Fryslân internationaal te positioneren.
- De kennis van Europa te vergroten.
- Inzicht te krijgen in projecten.
- Subsidies te verwerven.

We sluiten ons voor drie jaar aan. Daarna evalueren we.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Gemeente Noardeast-Fryslân is aangesloten bij het EuropaPact Fryslân

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Verloopt volgens planning. We zijn aangesloten bij het EuropaPact Fryslân

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De middelen zijn opgenomen in de begroting.

103.1-2B: Europacoördinator is aangesteld

Voor het proactief inspelen op gemeentelijke, regionale, provinciale, landelijke en Europese activiteiten stellen we een Europacoördinator aan, om de gemeentelijke werkzaamheden en kennis op Europees gebied te stroomlijnen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De werving van de Europacoördinator is afgerond en deze werkt inmiddels voor onze gemeente.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Verloopt volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De middelen zijn opgenomen in de begroting.

SMART-doelstelling

103.1: Versterken internationale vriendschapsband met Fulda en Crediton wordt voortgezet

Activiteit

103.1-1A In 2025 wordt samen met het vriendschapscomité Fulda-Crediton gewerkt aan een versterking van de uitwisseling met Fulda en Crediton

We hebben een band met de steden Fulda en Crediton. We blijven deze band verstevigen. Dat doen we samen met het vriendschapscomité, scholen en maatschappelijke organisaties, zoals bijvoorbeeld sportverenigingen, brandweer en koren. We bezoeken elkaar over en weer.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het eerste helft van 2025 hebben diverse jaarlijkse uitwisselingen plaatsgevonden zoals Rosen Montag en Ball der Stad. Er waren ook eenmalige activiteiten zoals het Winfridia koor dat heeft opgetreden in Dokkum ter gelegenheid van de viering van 80 jaar bevrijding. Ook heeft de brandweerrally plaatsgevonden met een team uit Fulda.

We hebben contact met Fulda en het Europapact over een subsidieaanvraag in het kader van Town-Twinning. Hiermee hopen we het uitwisselingsprogramma voor 2026/2027 deels uit Europese middelen te kunnen financieren.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De reguliere uitwisseling vindt plaats volgens planning. De aanvraag Town-Twinning verloopt volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De beschikbare middelen zijn toereikend voor het uitwisselingsprogramma en de eenmalige projecten.

Overzicht baten en lasten 2025 Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	1.060	1.094	253	1.348
Lasten	-11.949	-12.203	-474	-12.677
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-10.889	-11.109	-221	-11.330
Ottrekkingen	384	533	0	533
Gerealiseerd resultaat	-10.505	-10.576	-221	-10.797

Toelichting op de afwijkingen Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
102 Dienstverlening	253	
Het kabinet stelt eenmalig € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Dit besluit is genomen na overleg met de VNG. De vergoeding is aanvullend op de jaarlijkse vergoeding die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen voor het organiseren van verkiezingen. Voor Noardeast-Fryslân betekent dit een incidenteel voordeel van € 151.000 in 2025.	151	I
Omdat er meer aanvragen van m.n. reisdocumenten zijn dan begroot, zijn de inkomsten van leges hoger.	102	I
TOTAAL BATEN	253	
LASTEN		
101 Bestuur	-143	
Door herberekening van de verschuldigde wachtgelden moet er een toevoeging aan de voorziening worden gedaan.	-116	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-27	I

102 Dienstverlening	-268	
Door de vervroegde Tweede Kamer verkiezingen worden kosten gemaakt die niet zijn begroot. Naast deze bijraming zijn er interne organisatiekosten die al onderdeel zijn van de primaire begroting.	-125	I
Omdat er meer aanvragen van m.n. reisdocumenten zijn dan begroot, zijn de afdrachten van leges hoger.	-65	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-78	I
103 Veiligheid	-64	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-64	I
TOTAAL LASTEN	-474	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	-221	

Programma 2 – Mienskip

201.1 Doel: Meer sociale verbondenheid en gemeenschapszin door de zelforganisatie en eigen verantwoordelijkheid van inwoners te faciliteren

SMART-doelstelling

201.1-1: Stimuleren en faciliteren van sociale activiteiten en sociale samenhang in de mienskip

Activiteit

201.1-1A: Implementatie subsidievolg- en afhandelsysteem

Dit doel is onderdeel geworden van een bredere doorontwikkeling van het subsidiebureau (project). De selectie en aanschaf van een subsidievolgsysteem zijn gepauzeerd samen met het project Doorontwikkeling Subsidiebureau. Tijdens deze pauze heeft het subsidiebureau basisprocessen verbeterd om een soepele toekomstige implementatie mogelijk te maken.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het project is gepauzeerd. Wel zijn intussen interne werkprocessen verbeterd, wat helpt bij een latere implementatie.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De oorspronkelijke planning wordt niet gehaald vanwege personele uitval en daardoor ambtelijke capaciteit. We verwachten het project na de zomer van 2025 te herstarten.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er is € 50.000 beschikbaar voor de aanschaf van het systeem. En er is € 30.000 voor beheer en onderhoud. Er zijn nog geen uitgaven gedaan. Uit het aanbestedingstraject (Q4) moet blijken of het budget toereikend is.

201.1-1C: Gemeentelijk vastgoed inzetten voor gebruik door kunstenaars of culturele activiteiten

In de cultuurnota 'Kultuer tichtby, tichtby Kultuer' staat: 'Onderzoek met de collega's van Vastgoed naar de mogelijkheid van (tijdelijke) inzet van vastgoed uit de eigen gemeentelijke portefeuille als culturele broedplaats en/of expositieruimte'.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het 2e kwartaal van 2025 zijn er geen gemeentelijke gebouwen beschikbaar gekomen.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Dit is een doorlopende activiteit en afhankelijk van de mogelijkheden die zich voordoen.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

In het 2e kwartaal van 2025 zijn er geen financiële gevolgen geweest.

201.1-1B: Opzetten cultuurplatform

In de cultuurnota 'Kultuer tichtby , tichtby Kultuer' staat: 'Om de bestaande relatie tussen gemeente en cultuurveld en de samenhang binnen het cultuurveld te versterken, initieert de gemeente de oprichting van een Cultuurplatform'.

Inhoud (voortgang)**Inhoud (toelichting)**

Er is vanuit de culturele verenigingen weinig tot geen belangstelling voor deelname aan een gemeentelijk cultuurplatform.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Er zijn meerdere pogingen ondernomen, maar deze hebben geen resultaat opgeleverd.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

Er zijn geen financiële gevolgen.

201.1-1D: Uitvoering Motie inzet middelen voor extra formatie om nieuwe functie(s) subsidie ambtenaar

Deze activiteit is onderdeel geworden van een bredere doorontwikkeling van het subsidiebureau (project).

Inhoud (voortgang)**Inhoud (toelichting)**

De motie is ondergebracht in het project Doorontwikkeling Subsidiebureau. Dit project is gepauzeerd.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De oorspronkelijke planning wordt niet gehaald. Herstart van het project wordt verwacht na de zomer van 2025.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Met het pauzeren van het project zijn ook de uitgaven gepauzeerd. Er is voldoende budget om de motie te kunnen uitvoeren.

SMART-doelstelling

201.1-2: Inwoners hebben meer mogelijkheden invloed uit te oefenen op hun eigen leefomgeving

Activiteit

201.1-2B: *Uitvoering geven aan de subsidieregeling Dorpen en Wijken budget*

Het dorpen-en wijkenbudget bestaat uit twee onderdelen. Dorpsbelangen en wijkraden ontvangen jaarlijks een budget als basisondersteuning. Daarnaast kunnen zij subsidie aanvragen voor leefbaarheidsinitiatieven.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

45 besturen hebben de subsidie voor basisondersteuning aangevraagd en ontvangen. Er zijn 21 aanvragen binnengekomen voor leefbaarheidsinitiatieven:

8 zijn toegekend

11 zijn nog in behandeling

1 is afgewezen

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Aanvragen voor leefbaarheidsinitiatieven kunnen het hele jaar worden ingediend.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De toegekende aanvragen blijven binnen de subsidieplafonds.

201.1-2A: Dorpen-en wijkenagenda's opstellen (in samenhang met reeds bestaande visies, rapportages en werkwijzen)

Wij ontwikkelen een Agenda Dorpen en Wijken. De agenda is bedoeld om:

- als gemeente beter zicht te krijgen op koppelkansen in de planning en uitvoering;
- inwoners beter te kunnen informeren;
- wensen binnen dorpen en wijken te verzamelen en te beoordelen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Alle wensen en behoeften voor deze agenda zijn in kaart gebracht.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het project ligt op schema. Met de verzamelde informatie wordt een eerste voorbeeld gemaakt die intern kan worden getest. De planning loopt door tot en met 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Uw raad stelde € 200.000 beschikbaar. Dit bedrag is ontoereikend. Daardoor wordt er eerst een agenda ontwikkeld voor enkele dorpen.

202.1 Doel: Verbeteren toekomstbestendigheid maatschappelijke voorzieningen

SMART-doelstelling

202.1-1: De maatschappelijke voorzieningen voor sport, cultuur en ontmoeten zijn toekomstbestendig: duurzaam, betaalbaar, bereikbaar en toegankelijk

Activiteit

202.1-1B: Uitvoeren aanpak MFC Burdaard

In 2021 gaf het toenmalige bestuur van het MFC it Spektrum bij ons aan dat zij zorgen hadden over de toekomst van het MFC. De exploitatie was niet sluitend te krijgen door tegenvallende inkomsten en hoge kosten. Wij zijn een traject gestart om tot een oplossing te komen, zodat de basisvoorzieningen voor Burdaard en Jislum e.o. behouden blijven.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Wij hebben uw raad voorgesteld herstructurering verder te onderzoeken. U stemde op 17 oktober 2024 in met dit voorstel en stelde € 30.000 beschikbaar voor het onderzoek.

Er wordt o.a. onderzoek gedaan naar de behoefte naar bedrijfsruimten en de mogelijkheid tot het realiseren van woningen in het MFC.

Vanaf 1 juli 2025 wordt de gemeente eigenaar van het gebouw en de grond. Er worden afspraken gemaakt over de verhuur. Bestaande contracten worden aangepast.

M.b.t. de dorpshuisfunctie wordt in samenwerking met stichting Doarpswurk een traject opgestart.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Eind 2025 worden de uitkomsten van het onderzoek met de raad gedeeld.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	x € 1.000
Jaarlijkse exploitatiesubsidie It Spektrum Burdaard en restant subsidie	44
Onderzoeksbudget	30
Actueel budget	74
Af: uitgaven projectleiding en kosten uitwerken herstructurering	-100
Saldo	-26

Via de 2e rapportage 2025 is aanvullend budget aangevraagd ten bedrage van €75.000 ter dekking voor de gemaakte en resterende kosten van 2025.

203.1 Doel: Meer inspirerende fysieke schoolomgeving

SMART-doelstelling

203.1-1: De onderwijs- en voorschoolse voorzieningen zijn toekomstbestendig, betaalbaar en blijven goed bereikbaar voor leerlingen

Activiteit

203.1-1B: Onderzoek Campus Kollum uitvoeren

Omdat er steeds meer leerlingen zijn, hebben de scholen voor het basis- en voortgezet onderwijs in Kollum te weinig ruimte. Daarom is uitbreiding van de gebouwen van de Campus Kollum en het Kindcentrum Kollum nodig. Er zijn daardoor plannen voor meer ruimte voor onderwijshuisvesting. Dit project heet de brede Campus Kollum.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het definitieve plan voor Brede Campus Kollum werd op 13 maart 2025 aan de Raad voorgelegd. Op 21 mei 2025 werd positief en unaniem besloten voor uitvoering van de voorgelegde plannen. Ook werd een amendement aangenomen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het betreft hier een meerjarenplanning. Op 21 mei werd unaniem en positief besloten door de gemeenteraad over het plan Brede Campus Kollum.

Het college gaat dit jaar praten met het bestuur van Campus Kollum. Het gaat over het overnemen van een lening bij de BNG-bank. We willen deze lening later overnemen, met dezelfde voorwaarden als nu. Daarvoor gaan we de nodige stappen zetten.

We nemen de lening over omdat we (economisch) eigenaar willen worden van Campus Kollum. Later willen we het juridische eigendom overdragen aan de schoolbesturen. Dit heeft geen gevolgen voor het budget. We beginnen nu met de voorbereidingen en de gesprekken met het campusbestuur en de schoolbesturen.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
begrotingspost raadsbesluit december 2023.	12.760
evt. aanvullingen via begrotingswijziging mei 2025	7.500
Actueel budget	20.260
Af: uitgaven	-1.040
Af: verplichtingen	n.v.t.
Saldo	19.220

Toelichting:

203.1-1C: Onderzoek Scholenpark Dokkum uitvoeren

Wij willen komen tot passende onderwijshuisvesting voor Dockinga College, Dalton Dokkum, Burgerschool en Bonifatiuschool op de plek van Scholenpark A aan de Parklaan/Woudweg. Ook wil Fierder Onderwijs het vmbo gemengd/theoretisch van het Dockinga College verplaatsen van Scholenpark A naar Scholenpark B. Samen met de scholen gaan we uit van deze hoofdthema's:

- Gelijkwaardigheid
- Groen
- Cultuur en Sport
- Verbinding
- Veiligheid
- Zichtbaar
- Flexibel
- Zorg en onderwijs

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2025 werd de definitiefase afgerond. Projectdoelen zijn vastgesteld en inzichtelijk gemaakt. In het tweede kwartaal van 2025 werden de plannen aan de raad gepresenteerd voor besluitvorming. Op 5 juni werd unaniem door de gemeenteraad ingestemd met de plannen die zijn voorgelegd inclusief het realiseren van ruimte voor kinderopvang ten behoeve van IKC vorming. Daarnaast werd een amendement aangenomen voor het loskoppelen van het budget dat bestemd is voor Dockinga College vmbo gt.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

• Definitiefase, Programma van Eisen + kaders	maart 2025
• Selectie ontwerpende partijen	mei 2025
• Schets-/voorontwerp	oktober 2025
• Definitief ontwerp	januari 2025
• Technisch ontwerp (bestek)	mei 2026
• Prijsvorming/(EU) Aanbesteding	augustus 2026
• Omgevingsvergunning	juli 2026
• Gefaseerde aanvang realisatie (incl. voorbereiding)	najaar 2026 – voorjaar 2027
• Gefaseerde opleveringen	najaar 2027 – voorjaar 2028

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Raadsbesluit 21 december 2023	39.608
Raadsbesluit 5 juni 2025	2.400
Actueel budget	42.008
Af: uitgaven	-446
Af: verplichtingen	n.v.t.
Saldo	41.562

Toelichting: n.v.t.

203.1-1C Faciliteren onderzoek naar scholen in de Noordoosthoek

Er is onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van scholen in de Noordoosthoek van de gemeente Noardeast- Fryslân. De gemeente heeft een subsidie verstrekt om onderzoek uit te voeren door schoolbestuur Arlanta.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Intussen hebben de medezeggenschapsraden van de basisscholen in de Noordoosthoek van de gemeente aangegeven verder onderzoek te willen doen naar een fusie. Schoolbestuur Arlanta heeft in het eerste kwartaal van 2025 de raad hierover met een brief geïnformeerd.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Uitkomsten van het onderzoek worden voorgelegd aan het college in november 2025 als bijlage bij het onderwijshuisvestingsplan (OHP) van 2026. Daarna informeert het college de raad in december 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Het budget is voldoende.

204.1 Doel: Fuortsterkjen fan de eigen identiteit en talen

SMART-doelstelling

204.1-1: Behâld en fuortsterkjen fan it Frysk en de streekeigen talen en dêrmei de meartaligens

Activiteit

204.1-1A: *Utfieren Frysk taalbelied troch it Aksjeplan Frysk*

De útfiering fan it Frysk Taalbelied is in paraplu foar alle soarten projekten en akjes op it mêd van Frysk en de Streektalen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

It útfieren fan it Frysk taalbelied is in trochrinnend proses wat fleksibel is en foaroprinnend is op de aktualiteiten op it mêd fan taal.

Jierlikse projekten (sa as de Fryske wike en Jou in bern in boek) en nije projekten (sa as it projekt mei sjonger Marcel Smit en skoallen en de fakânsje-lêstaskes) binne útfierd en/of tared.

Tarieding nije namme foar brêge yn Kollum: yn Kollum wurdt de brêge oan de Eyso de Wendtstrjitte op koarte termyn ferfongen. De besteande namme wurdt net feroare, mar wol offisjeel yn it Frysk fêstlein as Eyso de Wendtbrêge.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In diel fan de aktiviteiten út it Aksjeplan binne útfierd. In tal aktiviteiten is yn tarieding en wurde útfierd yn de kommende fearnsjierren. Troch útfallen en dêrtroch fermindere kapasiteit stiet de planning fan aktiviteiten ûnder druk.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De aktiviteiten binne útfierd binnen it beskikbere budzjet (diels budzjet Extra ynset Frysk en it besteande budzjet fan € 26.000).

SMART-doelstelling

204.1-2: Versterken culturele identiteit

Activiteit

204.1-2A: *Ondersteunen bestuur museum Kollum bij zoektocht naar optimaliseren huisvesting*

In 2024 heeft de gemeenteraad € 45.000 beschikbaar gesteld. Dit bedrag is bedoeld om het bestuur van de stichting Kollumer Museum mr Andreae te (laten) ondersteunen bij het onderzoek naar de mogelijkheden voor een duurzaam en toekomstbestendig museum in Kollum.

Inhoud (voortgang)**Inhoud (toelichting)**

In het 2e kwartaal van 2025 is het onderzoek uitgevoerd.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

De eerste rapportage en aanbevelingen worden in het 3e kwartaal van 2025 verwacht.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

Het beschikbaar gestelde budget is voldoende.

Overzicht baten en lasten 2025 Programma 2: Mienskip

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	851	1.534	0	1.534
Lasten	-10.053	-13.744	23	-13.721
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-9.202	-12.209	23	-12.187
Onttrekkingen	657	3.402	15	3.418
Gerealiseerd resultaat	-8.545	-8.807	38	-8.769

Toelichting op de afwijkingen Programma 2: Mienskip

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN	0	
TOTAAL BATEN	0	
LASTEN		
201 Voorzieningen	-25	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-25	
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid	228	
Bij het vaststellen van de jaarstukken 2024 zijn investeringen doorgeschoven van 2024 naar 2025 waardoor de kapitaallasten (rente en afschrijving) ook een jaar opschuiven. Deze aanpassing levert een incidenteel voordeel op.	174	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	54	
203 Sport	-35	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-35	

204 Cultuur	-146	
De ekstra middels fan € 135.000 wiene earst net apart earmmerke en binne dêrom yn de algemiene middels opnaam. Op 12 maaie hat it kolleezje lykwols besletten om dit bedrach yn 2025 as subsydzje te ferlienen oan Stichting Openbare Bibliotheken Noord Fryslân, as tarieding op de gemeentlike soarchplicht foar biblioteken. It bedrach wurdt dêrom op 'e nij frijmakke út de algemiene middels.	-135	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-11	
TOTAAL LASTEN	23	
Onttrekkingen aan reserves	15	
Verschillen kleiner dan € 100.000	15	
Totaal Onttrekkingen aan reserves	15	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	38	

Programma 3- Soarch en Wolwêzen

301.1 Doel: Verbeteren integrale samenwerking Zorg en Onderwijs

SMART-doelstelling

301.1-1: Verbeteren integrale samenwerking Zorg en Onderwijs

Activiteit

301.1-1A: Uitvoeren actieplan integrale samenwerking Zorg en Onderwijs

In dit project staan drie punten centraal:

1. Wanneer we jeugdzorg in de school aanbieden, krijgen kinderen veel sneller hulp dan wanneer ze eerst op een wachtlijst staan.
2. De hulp die ze krijgen is dan ook niet zo zwaar. We gaan ervanuit dat hoe eerder je hulp krijgt, des te eerder de vraag opgelost is.
3. We willen ook ouders helpen bij hun opvoeding. Wanneer een zorgpartij op de school is, stappen ouders sneller naar binnen om hulp te vragen.

Scholen maken zelf een plan waarin ze beschrijven hoe zij jeugdzorg binnen hun muren vorm gaan geven.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In de afgelopen drie maanden heeft de evaluatie van de voorgaande drie jaar centraal gestaan. Deze evaluatie bestaat uit een verzameling van rapporten van alle verschillende projecten inclusief de inzet van de schoolmaatschappelijk werkers.

Onze gemeente heeft afspraken gemaakt met omliggende gemeenten. Vanaf schooljaar 2025/2026 zullen rekeningen worden gestuurd voor de kinderen die uit deze gemeenten komen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

We zitten op schema.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Dit schooljaar (2024/2025) zijn er genoeg middelen beschikbaar om maatwerktrajecten te betalen. Dit geldt ook voor tijdelijke extra inzet van personeel. Voor komend schooljaar (2025/2026) wordt de beschikbaarheid van de financiële middelen nog onderzocht.

302.1 Doel: Stimuleren van een gevarieerd Wonen en Zorg aanbod

SMART-doelstelling

302.1-1: Het realiseren van een meer integrale aanpak tussen wonen, welzijn en zorg.

Activiteit

302.1-1B: De regionale woon, welzijn en zorgvisie vertalen naar een lokale visie en uitvoeringsprogramma

De regionale visie op Wonen met Welzijn en Zorg vertalen we naar een uitvoeringsagenda per gemeente. In de uitvoeringsagenda kijken we samen met de betrokken partijen naar wat er nodig is in de dorpen en wijken.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Om te komen tot een uitvoeringsagenda doorlopen we vier stappen nl. inventariseren bij betrokken stakeholders, input samenvoegen en verwerken, gezamenlijk prioriteren (kort, middel, lange termijn plannen) en gebiedsgericht in gesprek gaan.

De uitvoeringsagenda maken we als gemeente, maar met regionale afstemming en de mogelijkheid tot regionale uitvoeringsplannen. De uitvoeringsagenda beschouwen we als een flexibel doorstroomprogramma, die aansluit bij andere (lopende) programma's.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De uitvoeringsagenda is op hoofdlijnen uitgewerkt en besproken met de betrokken wethouders. Daarnaast zijn de eerste projecten opgestart.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Met het resterende budget voor de woonzorgvisie stellen we de uitvoeringsagenda op en dragen we bij aan een uitvoeringsproject. Het budget is toereikend.

303.1 Doel: Bevorderen van Gezondheid en Welzijn middels een gemeenschapsaanpak

SMART-doelstelling

303.1-1: De sociale basis van de Mienskip versterken

Activiteit

303.1-1C: Uitvoeren van de lokale inclusie agenda

De Lokale Inclusie Agenda (LIA) is een concreet actieplan voor de komende jaren dat met de medewerking van de gehele gemeentelijke organisatie, met externe partners en ervaringsdeskundigen tot stand is gekomen.

Doel is om te komen tot een inclusieve samenleving. Daarbij zijn een drietal onderwerpen belangrijk, namelijk:

- Bewustwording.
- Toegankelijkheid.
- Ontmoeting.

Onder deze onderwerpen zijn doelen en actiepunten geformuleerd. De actiepunten zijn gericht op de verschillende doelgroepen:

- Bestuur en medewerkers van de gemeente.
- Externe partners: Coalitie Kom Erbij (en andere sociale partners).
- Inwoners/Maatschappij.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De laatste maanden is vooral veel gewerkt aan toegankelijkheid.

MKB-toegankelijke route 1 is uitgebreid met een tweede route waardoor veel MKB-ers in de gemeente uiteindelijk aangesloten kunnen worden. Om werkelijke aanpassingen te stimuleren wordt er gewerkt aan subsidies. Daarnaast zijn gemeentelijke gebouwen getoetst op toegankelijkheid, Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) en blindegeleideroutes volgen.

Ook worden er stappen gemaakt op gebied van bewustwording. Workshops en thematafels worden voorbereid om inclusie in alles wat we doen mee te nemen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Veel van de actiepunten van de Lokale Inclusie Agenda worden in de loop van 2025 gerealiseerd of gestart. In 2026 is de afrondingsfase.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Budget van vorig jaar is meegenomen naar 2025. De meeste grote uitgaven, met name op gebied van toegankelijkheid en bewustwording worden dit jaar gedaan.

De lessen van Tumba worden betaald uit het preventiebudget voor Anti- discriminatie Voorzieningen (ADV) wat in de meicirculaire is opgenomen.

De gelden voor ontmoeting zijn met name afkomstig uit de GALA -budgetten en een deel van het IZA-budget.

Het budget is toereikend.

303.1-1B: Doorontwikkelen netwerkplatform Welzijn

Het doel van deze activiteit is om het Strategisch Beleidskader Welzijn uit te voeren. Daartoe gaan we met de organisaties in het welzijnsdomein samenwerken, om in co-creatie met elkaar, met de mienskip en de gemeente invulling te geven aan de HOE-vraag. Dit partnerschap en dito samenwerking krijgt concreet vorm in dit samenwerkingsplatform.

De reguliere activiteiten lopen door en worden in dit platform vervlochten met nieuwe activiteiten die ontstaan uit co-creatie tussen de organisaties onderling en met de mienskip. Zo spelen we steeds beter in op de welzijnsbehoeften van de mienskip. De gemeente toetst de welzijnsactiviteiten vooraf op de afgesproken inhoudelijke- en financiële kaders en achteraf op de resultaten.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het samenwerkingsplatform heet nu Noardeast Ferbûn.

Noardeast Ferbûn is concreet aan de slag met:

- De pilot Ontmoeting en Zinnvolle invulling van de dag (zie raadsbrief 4 maart 2025).
- Het gezamenlijk doen van een activiteitenaanbod Opvoeden in een Kansrijke Omgeving (OKO) aan scholen in het voortgezet onderwijs.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Alles loopt volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor 2025 is er nog voldoende budget.

304.1 Doel: Bevorderen Talentontwikkeling en het opzetten en faciliteren van netwerken (Onderwijs, Ondernemers, Overheid)

SMART-doelstelling

304.1-1: Verbeteren samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs.

305.1 Doel: Bevorderen en door ontwikkelen Aanpak armoede

SMART-doelstelling

305.1-1: Bevorderen en door ontwikkelen Aanpak armoede

Activiteit

305.1-1A: Uitvoering van het actieprogramma

Het "Actieplan Integraal en Kindgericht Armoede- en Schuldenbeleid 2022-2026" zet in op het voorkomen van armoede en schulden en het verbeteren van de mate waarin burgers zichzelf kunnen helpen. Het is kindgericht en brengt verschillende beleidsgebieden samen. Het doel is om armoede in de gemeente te verminderen. Het actieplan heeft de volgende doelen: iedereen denkt mee, iedereen doet mee, gemakkelijke toegang en taal voor iedereen en een leven zonder schulden. Het actieplan bestaat uit 48 actiepunten.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het tweede kwartaal van 2025 is onder andere het volgende gedaan:

- **Communicatie over regelingen:** Maandelijks wordt er gecommuniceerd over regelingen en hulp voor inwoners met een laag inkomen.
- **Geldloket:** Het geldloket zal breder worden ingestoken dan alleen een loket voor geldzorgen of andere financiële kwesties. Met behulp van dit loket willen we laagdrempelige hulp bieden en dichterbij de inwoner staan. Dit doen we door bijvoorbeeld aanwezig te zijn in dorpshuizen of andere gemeenschappelijke gebouwen. Voor het ontwikkelen van het geldloket is inmiddels een samenwerking met duurzaamheid gestart.
- **Implementatie Basisdienstverlening schuldhulpverlening:** Er wordt doorlopend gewerkt aan de implementatie van de basisdienstverlening schuldhulpverlening (Actieplan van het Kabinet, VNG en Divosa). Zo werken we onder andere aan het verstevigen van nazorg en een schuldenaanpak voor jongeren (via het Jongerenpunt).
- **Lauwersregeling:** Er wordt gewerkt aan een verbeterplan Lauwersregeling. Het doel hiervan is om de regeling beter te laten aansluiten bij wat de inwoner nodig heeft. Hiervoor laten we verschillende beleidskeuzes onderzoeken en doorrekenen.
- **Betrokkenheid van inwoners:** We werken aan een vernieuwde opdracht aan Yfke en het Platform Voor Elkaar. Zodat we aansluiten bij de doelen uit het participatiebeleid 'Alle stimmen telt'.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De beleidsperiode loopt tot en met 2025. In 2025 verwachten we een groot deel van de alle actiepunten uit het actieplan te kunnen afronden. Eind 2025 starten we met een evaluatie.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De geplande activiteiten passen binnen de huidige begroting.

306.1 Doel: Verbeteren dienstverlening jongeren (in kwetsbare posities)

SMART-doelstelling

306.1-1: Alle jongeren van 16 tot 30 jaar (dus ook kwetsbare jongeren) worden bediend, begeleid en doorgeleid

Activiteit

306.1-1A: Uitvoeren van het project jongerenloket

Binnen de gemeentelijke organisatie (of bij een van haar partners) starten we een JongerenPunt. Dit is een plek waar jongeren en professionals die met jongeren werken terecht kunnen met vragen over ontwikkeling, leren, inkomen en werken.

Bij dit loket worden jongeren doorgestuurd naar de juiste plek voor hulp. Bijvoorbeeld Dokwurk, Het doorstroompunt, Werkstart, Team Ynkomen/Schulddienstverlening of het Gebiedsteam. Het JongerenPunt maakt duidelijk waar jongeren en hun coaches naartoe kunnen met vragen over zorg, ontwikkeling, leren en werken. Hierdoor krijgen ze snel de goede begeleiding. Dit helpt ook om jong arbeidspotentieel eerder in beeld te brengen en te behouden voor werkgevers in de regio.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Om kosten te besparen is het project JongerenPunt samengevoegd met het project Werkstart.

Werkstart is het leerwerkloket van de regio Noordoost Friesland en wordt gesubsidieerd vanuit de versnellingsagenda. Er is met succes een extra aanvraag gedaan voor Werkstart 2.0, met speciale aandacht voor jongeren.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Doordat de financiële dekking van het JongerenPunt ontbrak, lopen we achter op de planning. Na de eerste helft van 2025 starten we met het werven van een lifecoach voor jongeren.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De dekking van het JongerenPunt moest met name komen vanuit voordelen binnen andere projecten binnen het programma. Omdat de financiële voordelen van deze projecten pas op de lange termijn zichtbaar worden, is de voorgestelde dekking voor de korte termijn niet mogelijk.

Daarom wordt voorgesteld om de beschikbare middelen van het Geldloket te gebruiken als dekking. De doelen van het Jongerenpunt passen goed bij de doelen van het Geldloket.

Overzicht baten en lasten 2025 van Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	23.453	28.218	3.349	31.568
Lasten	-81.636	-93.750	-1.974	-95.724
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-58.183	-65.532	1.375	-64.157
Onttrekkingen	293	1.388	-250	1.137
Gerealiseerd resultaat	-57.890	-64.144	1.125	-63.019

Toelichting op de afwijkingen Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
303 Inkomensondersteuning	1.511	
De gemeente krijgt in 2025 meer geld van het Rijk voor inkomensondersteuning (BUIG) en loonkostensubsidie (LKS). Volgens de definitieve beschikking is de bijdrage voor BUIG € 1.105.096 en voor LKS € 168.871.	1.274	S
Voor het Bijdragen Besluit Zelfstandigen (BBZ, onderdeel BUIG) is een afrekening ontvangen van het Rijk over 2023. Dit leidt tot een eenmalig voordeel.	237	I
Verschillen kleiner dan € 100.000		
304 Participatie	1.838	
Voor de opvanglocatie DVC+ ten behoeve van Oekraïense ontheemden zijn transitiekosten aangevraagd. Deze aanvraag is inmiddels goedgekeurd en de bijbehorende middelen zijn ontvangen. De financiële verwerking is budgetneutraal uitgevoerd, aangezien de inkomsten en uitgaven beide zijn verwerkt.	1.388	I
Tijdens een overleg heeft Dokwurk laten weten dat hun jaarrekening 2024 is aangepast. Dit is gedaan op advies van de accountant. De aanpassing gaat over hoe de huisvesting van Dokwurk op de balans stond. Door deze correctie verandert het financiële resultaat van 2024 eenmalig.	387	I

Verschillen kleiner dan € 100.000	63	
TOTAAL BATEN	3.349	
LASTEN		
301 WMO	-999	
Het budget ten behoeve van Veilig Thuis wordt overgeheveld van 305 Jeugdzorg naar de WMO vanwege BBV-voorschriften. Dit verandert niets aan het totaalbedrag: het blijft budgetneutraal. Kijk bij de lasten van Jeugdwet.	-528	S
De kosten voor WMO woningaanpassingen nemen aanzienlijk toe. Het budget kent jaarlijks een grillig verloop. Wat op valt is dat de laatste jaren het in de begroting opgenomen budget niet toereikend is. De komende tijd blijven we dit budget monitoren.	-320	I
Er zijn verschillende aanpassingen verwerkt in de bedrijfsvoeringsbudgetten. Deze aanpassingen worden doorbelast naar de programma's. Verdere toelichting is te vinden in de bijlage 'Mutaties bedrijfsvoering	-131	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-20	
302 Toegang zorg en ondersteuning (w.o. Gebiedsteam)	75	
Vanwege nieuwe BBV-voorschriften vanaf 2025 horen de kosten van de POH administratief hier verantwoord. Feitelijk is dit een administratieve wijziging (zie ook bij 305 Jeugd).	-125	S
Voor de pilot Ontmoeting en zinvolle invulling van de dag wordt €200.000 beschikbaar gesteld. Hiervan komt €100.000 uit het budget van het Integraal Zorgakkoord. Het gaat om een verschuiving van middelen binnen hetzelfde programma.	100	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	100	
303 Inkomensondersteuning	-1.008	
Door een toename in het aantal bijstandsgerechtigden (BUIG) ten opzichte van het jaar 2024 en de indexering van het uitkeringsbedrag	-1.361	S

wordt er verwacht dat er €1.306.000,00 bijgeraamd moet worden voor de algemene bijstand en €55.000,00 voor het onderdeel LoonKostenSubsidie (LKS).

Sinds begin 2025 is het aantal bijstandsgerechtigden redelijk stabiel. Door de stijging van het aantal gerechtigden in 2024 is er in 2025 gemiddeld gezien een hoger aantal bijstandsgerechtigden. In combinatie met indexering leidt dit tot een toename van kosten.

De gereserveerde middelen voor het Geldloket worden ingezet ten behoeve van het Jongerenloket. Dit betreft enkel eenerschikking binnen het bestaande budget en heeft geen invloed op de totale kosten voor het project. De herschikking wordt in plaats van alleen in 2025 meer gespreid over de periode 2025-2028.	400	I
---	-----	---

Verschillen kleiner dan € 100.000	47	
-----------------------------------	----	--

304 Participatie	-395	
-------------------------	-------------	--

Voor de opvanglocatie DVC+ ten behoeve van Oekraïense ontheemden zijn transitiekosten aangevraagd. Deze aanvraag is inmiddels goedgekeurd en de bijbehorende middelen zijn ontvangen. De financiële verwerking is budgetneutraal uitgevoerd, aangezien de inkomsten en uitgaven beide zijn verwerkt.	-1.388	I
--	--------	---

De gemeente ontvangt een rijksvergoeding voor het faciliteren van opvang voor Oekraïense ontheemden. Op dit moment overtreffen de ontvangen middelen de daadwerkelijk gemaakte kosten. Om deze reden is besloten tot een tussentijdse vrijval van het budget.	1.000	I
---	-------	---

Verschillen kleiner dan € 100.000	-7	
-----------------------------------	----	--

305 Jeugdwet	642	
---------------------	------------	--

Vanwege nieuwe BBV-voorschriften moet de inzet ten behoeve van de praktijkondersteuner huisartsen (POH) anders worden verantwoord (zie bij 302). Feitelijk betreft het een administratieve wijziging binnen dit programma.	125	S
--	-----	---

Het budget voor Veilig Thuis was opgenomen onder Jeugd. Beleidsmatig en volgens BBV voorschriften valt dit echter onder de WMO. Dit verandert niets aan het totaalbedrag: het blijft budgetneutraal. Kijk bij de lasten van WMO.	528	S
--	-----	---

Pro memorie post:

Voor Jeugdzorg zijn voor de 2^e turap 2025 geen wijzigingen

opgenomen.

Verwachting is dat Jeugdzorg richting einde jaar budgettair neutraal uit zal komen.

Daarbij geldt een afwijkingsmarge van maximaal 3 % van het budget.

Verschillen kleiner dan € 100.000	11	
307 Welzijnswerk	-286	
Op 4 maart 2025 is besloten om voor de pilot <i>Ontmoeten en zinvolle invulling van de dag</i> , onderdeel van het Samenwerkingsplatform Welzijn, een budget van €200.000 beschikbaar te stellen. De kosten worden gedekt via verschuivingen binnen dit programma.	-200	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-86	
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	-3	
Verschillen kleiner dan € 100.000	--3	
TOTAAL LASTEN	-1.974	
Onttrekkingen aan reserves	-250	
De gereserveerde middelen voor het Geldloket worden ingezet ten behoeve van het Jongerenloket. Dit betreft enkel een herschikking binnen het bestaande budget en heeft geen invloed op de totale kosten en beoogde dekking en onttrekking. De onttrekking wordt in plaats van alleen in 2025 gespreid over de periode 2025-2028.	-250	I
Totaal Onttrekkingen aan reserves	-250	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	1.125	

Programma 4- Werk, Bedrijf en Recreatie

401.1 Doel: Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven

SMART-doelstelling

401.1-1: Ontwikkeling van 2 hectare bedrijventerrein in Kollumerzwaag en Kollum

Activiteit

401.1-1A: Vaststellen omgevingsplan uitbreiding bedrijventerrein Kollumerzwaag

In het bedrijventerreinenconvenant, dat is vastgesteld in samenwerking met de Provincie en ANNO gemeenten, is afgesproken dat in Kollumerzwaag twee hectare bedrijventerrein ontwikkeld mag worden. Voor deze uitbreiding is een nieuw vast te stellen omgevingsplan noodzakelijk.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Voor het omgevingsplan zijn diverse onderzoeken nodig (bodem-, ecologie). Deze zijn afgerond. Het omgevingsplan is in concept klaar en door het college vastgesteld. Het ligt nu voor aan de ketenpartners. In oktober wordt er een inloopbijeenkomst georganiseerd voor belangstellenden. Daarna wordt het plan ter inzage gelegd.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het plan verloopt volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er zijn middelen gereserveerd via het voorbereidingskrediet bedrijventerreinen. De kosten worden verrekend in de exploitatie van het bedrijventerrein Kollumerzwaag.

401.1-1B: Vaststellen omgevingsplan uitbreiding bedrijventerrein Kollum

In het bedrijventerreinenconvenant, dat is vastgesteld in samenwerking met de Provincie en ANNO gemeenten, is afgesproken dat in Kollum twee hectare bedrijventerrein ontwikkeld mag worden. Voor deze uitbreiding is een nieuw vast te stellen omgevingsplan noodzakelijk.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Voor het omgevingsplan zijn diverse onderzoeken nodig (bodem, ecologie, archeologie). Deze zijn afgerond. Het concept omgevingsplan is door het college vastgesteld. Het ligt nu voor aan de ketenpartners. In september wordt er een inloopbijeenkomst georganiseerd voor belangstellenden. Daarna wordt het plan ter inzage gelegd.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het plan verloopt volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er zijn middelen gereserveerd via het voorbereidingskrediet bedrijventerreinen. De kosten worden verrekend in de exploitatie van het bedrijventerrein Kollum.

SMART-doelstelling

401.1-2: Het relatiebeheer met bedrijven en bedrijvenverenigingen wordt versterkt

Activiteit

401.1-2B: Er worden meerdere netwerkbijeenkomsten georganiseerd over actuele economische thema's en 1 x overleg met individuele ondernemersverenigingen

Wij organiseren meerdere netwerkbijeenkomsten over actuele economische thema's zoals bijvoorbeeld ondernemersfondsen, artificial intelligence (A.I.), landbouw, circulaire economie en arbeidsmarkt. Eén keer per jaar vindt er overleg plaats met de individuele ondernemersverenigingen in de gemeente.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

We organiseren een bijeenkomst over de mogelijkheden van een gemeentebreed ondernemersfonds. Daarnaast kijken we naar een vervolg op de bijeenkomst over de wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) voor onze bouwondernemers en aannemers. Er hebben meerdere gesprekken met de besturen van ondernemersverenigingen plaatsgevonden.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Planning wordt gehaald.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De kosten voor de netwerkbijeenkomsten worden betaald uit het economische budget.

401.1-2C: Er worden 10 bedrijven bezocht met het college

Wij bezoeken elk jaar tien bedrijven in de gemeente. Voor een gezond ondernemersklimaat is het van belang te weten wat er speelt bij de ondernemers. Wij blijven op deze manier nauw betrokken en zijn op de hoogte van de vestiging van nieuwe bedrijven en innovaties bij bestaande bedrijven.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Wij hebben tot nu toe in 2025 onderstaande bedrijven bezocht.

- Dokkumer Vlaggen Centrale / Energiecoöperatie Duurzaam Betterwird
- Boutique hotel de Pastorie in Reitsum
- Huisartsenpraktijk De Grietenij in Niawier
- Werk en leerbedrijf de Swaen in Westergeast
- Jan Cooks 4 you, cateringbedrijf in Niawier
- Loonbedrijf Klaas Fekkes in Marrum

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Loopt volgens planning.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De kosten bestaan hoofdzakelijk uit ambtelijke uren. De overige kosten worden betaald uit het representatiebudget.

401.1-2D: Er worden minimaal 25 bedrijven met de portefeuillehouder, of individueel door de bedrijvencontactfunctionarissen bezocht

De bedrijvencontactfunctionarissen gaan regelmatig bij bedrijven op bezoek. Deze bezoeken kunnen met of zonder de portefeuillehouder zijn. Voor een gezond ondernemersklimaat is het van belang te weten wat er speelt bij de ondernemers.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De bedrijvencontactfunctionarissen bezochten tot nu toe ca. 30 bedrijven / ondernemers op locatie. Vaak wordt de gemeente uitgenodigd om langs te komen omdat een ondernemer nieuwe ideeën heeft of omdat er vragen zijn over vergunningprocedures of andere zaken. De portefeuillehouder gaat mee op bezoek als dit wenselijk is. Het kan gaan om grote bedrijven maar ook ZZP-ers of startende ondernemers.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Planning wordt gehaald.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

De kosten bestaan uit ambtelijke uren en vallen onder regulier werk.

SMART-doelstelling

401.1-3: De verkeersontsluiting voor Dokkum en Kollum wordt verbeterd

Activiteit

401.1-3A Er wordt onderzoek gedaan naar de realisatiemogelijkheid van een oost-tangent Kollum

Binnen het Omgevingsprogramma Kollum wordt de realisatiemogelijkheid van de oosttangent onderzocht.

Inhoud (voortgang)**Inhoud (toelichting)**

De oost-tangent is vooral van meerwaarde voor Kollum zelf en minder voor de ANNO regio als geheel. Om die reden onderzoekt de gemeente zelf de realisatiemogelijkheid. Het maakt integraal onderdeel uit van het Omgevingsprogramma Kollum.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Conform planning van activiteit 503.1-3E Omgevingsprogramma Kollum.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

Maakt onderdeel uit van Omgevingsprogramma voorzieningen kern Kollum.

SMART-doelstelling

401.1-5: Er wordt sectoraal gemeentelijk beleid voor de landbouw om kansen op het gebied van (natuurinclusieve) landbouw, duurzaamheid en biodiversiteit te benutten ontwikkeld.

Activiteit

401.1-5B: Er wordt een gebiedsplan 'herstel bodemdaling watersysteem Dongeradielen' aan de raad voorgelegd, voorbereid in samenwerking met de provincie.

In het watersysteem Dongeradielen is sprake van schade aan het watersysteem als gevolg van gaswinning door de NAM. Om te komen tot schadeherstel vindt in een meerjarenaanpak een gebiedsproces Dongeradielen plaats onder leiding van een gebiedscommissie om te komen tot een aanpak in het bodemdalingsgebied.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De provincie heeft enkele jaren geleden een gebiedscommissie Dongeradielen ingesteld in afstemming met gemeente en waterschap. Wetterskip Fryslân en de gemeente nemen samen met vertegenwoordigers uit van landbouw- en natuurorganisaties hieraan deel. Deze commissie is gericht op het herstel van het watersysteem Dongeradielen als gevolg van bodemdalingsschade door gaswinning door de NAM.

De Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân (CBAF) is betrokken bij de schadevaststelling en regelt de bekostiging van het schadeherstel met de NAM. De uitvoeringsperiode komt in beeld nadat Gedeputeerde Staten een gebiedsplan definitief hebben vastgesteld.

Binnen dit gebiedsproces zal worden ingezet op realisatie van meer waterberging. Daarbij is ook een pilot met het gedeeltelijk afgraven van brede gemeentelijke bermen in het bodemdalingsgebied concreet in beeld.

Gemeentelijke bodemdalingsschade als gevolg van gaswinning in beeld brengen

Afzonderlijk actiepunt voor de gemeente is in de komende maanden het in kaart laten brengen van de bodemdalingsschade aan gemeentelijke eigendommen in overleg met CBAF. Dit gaat om gemeentelijke bodemdalingsschade in het gehele winningsgebied van de NAM, inclusief de wingebieden in de voormalige gemeente Ferwerderadiel en Kollumerland. Vanzelfsprekend maakt het gebied 'Dongeradielen' hier onderdeel van uit. Ook de kosten voor het in beeld brengen van die schade komt via CBAF voor rekening van NAM.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In 2025 wordt er verder gewerkt aan het maken van gebiedsplan Dongeradielen onder leiding van de Gebiedscommissie. Later dit jaar is in dit verband een participatietraject voorzien.

De komende tijd wil de gebiedscommissie koers zetten om in de tweede helft van 2025 een pilot voor het gedeeltelijk afgraven van brede bermen formeel instemming te vragen aan de Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân voor de benodigde schadefinanciering door de NAM. Dit pilotproject voor watercompensatie kan vervolgens in 2026 worden uitgevoerd.

In 2026 zal er volgens planning een ontwerp van het gebiedsplan Dongeradielen ontstaan. Naast het Wetterskipsbestuur zal tegen die tijd ook de gemeenteraad hier via het college over worden meegenomen. Het college van Gedeputeerde Staten zal vervolgens over de vaststelling besluiten.

Een uitvoeringsperiode zal daarna starten.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De gemaakte kosten voor de ambtelijke capaciteitsinzet namens de gemeente voor dit gebiedsproces worden via de provincie periodiek gedeclareerd bij de onafhankelijke Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân (CBAF) en daarna betaald door de NAM.

De financiering van een pilot voor het afgraven van een aantal brede bermen wordt volgens planning eind dit jaar beschikbaar gesteld via CBAF door NAM. Vervolgens kan die pilot als deelproject van het gebiedsproces Dongeradielen in 2026 worden uitgevoerd.

Gemeentelijke bodemdalingsschade

Schadetoekenning door CBAF met vervolgens uitbetaling van NAM aan de gemeente linkt aan de uitvoering van gemeentelijke werken in met name Programma 6. In volgende financiële rapportages zal meer zicht ontstaan op de financiële bedragen welke hiermee gemoeid zijn.

401.1-5A: Er wordt een omgevingsprogramma landbouw en voedselproductie opgesteld.

Het betreft concretisering van de ambities en doelen uit de Omgevingsvisie en het ontwikkelen van landbouwbeleid. In 2025 stellen we een Omgevingsprogramma landbouw op waarin concrete maatregelen en acties worden opgenomen om de ambities en doelen uit de Omgevingsvisie te realiseren.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

We stellen in 2025 een Omgevingsprogramma landbouw op. Het plan van aanpak, de planning en de kaders van het Omgevingsprogramma zijn opgenomen in de startnotitie Omgevingsprogramma landbouw.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De planning met betrekking tot het opstellen van het ontwerp Omgevingsprogramma landbouw ligt op schema.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Het opstellen van het Omgevingsprogramma landbouw kan binnen het beschikbare budget gerealiseerd worden.

401.2 Doel: Meer instroom en toeleiding naar werk

SMART-doelstelling

401.2-1: Betere samenwerking en aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt realiseren in het kader van de Versnellingsagenda Noordoost Friesland

402.1 Doel: Creëren en realiseren van de juiste randvoorwaarden voor detailhandelsbeleid

SMART-doelstelling

402.1-2: de uitstraling van de binnenstad als winkel-, woon-, en verblijfsgebied wordt verhoogd

Activiteit

402.1-2A: *Ontwikkeling van de Noordelijke stadsentree*

Door de ontwikkeling van de Noordelijke stadsentree ontstaat er een economische impuls door het verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad en daarmee het verhogen van het binnenstadbezoek.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Er wordt een startnotitie opgesteld. Hierin staat het versterken van de bereikbaarheid en de economische positie van de binnenstad centraal. De startnotitie richt zich op het vergroten van de parkeercapaciteit bij de Noordelijke Stadsentree.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De startnotitie wordt in november in Petear behandeld. Debat en besluit volgen in december.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Restant voorbereidingsbudget Noordelijke stadsentree (start Noardeast-Fryslân in 2021)	97
Budget 1 januari 2025	97
Af: uitgaven t/m april	-22
Saldo	75

Dit betreft het voorbereidingskrediet van het majeure project Noordelijke stadsentree. We zitten volop in de voorbereiding / onderzoeksfase en er zullen nog de nodige kosten gemaakt worden voordat er tot uitvoering kan worden overgegaan.

403.1 Doel: Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid.

SMART-doelstelling

403.1-1: De omvang van het deel van de lokale MKB bedrijven dat als duurzaam wordt aangemerkt heeft vóór 2026 een omvang van 20% behaald

Activiteit

403.1-1A: Opstellen/uitvoeren beleids- en uitvoeringsplan circulaire economie

Een circulaire economie kan zorgen voor minder schaarste aan grondstoffen, is minder belastend voor het milieu en biedt economisch nieuwe kansen voor bedrijven.

In ANNO- verband voeren wij gesprekken over een regionale circulaire beleidsagenda.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De gemeente speelt een rol in het bevorderen van een circulaire economie. Daarvoor zijn kaders nodig die in een beleidsnotitie worden neergelegd, gevolgd door een uitvoeringsprogramma. Dit jaar wordt daarvoor eerst een startnotitie opgesteld, bij voorkeur in regionaal ANNO- verband.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In Q4 van 2025 is de startnotitie gereed .

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er is nog geen duidelijkheid over de benodigde financiële middelen.

404.1 Doel: De aantrekkelijkheid en gastvrijheid van de gemeente om te recreëren en te verblijven verder vergroten

SMART-doelstelling

404.1-1: Meer toeristische en recreatieve voorzieningen in het Lauwersmeer- en Waddengebied realiseren

Activiteit

404.1-1A: *Participeren in de gebiedsprocessen voor de waddenkust binnen samenwerking 1Dyk*

De komende jaren werken we samen aan het verbeteren van de dijk tussen Koehool en Lauwersmeer. We combineren de dijkversterking waar mogelijk met het verbeteren van het landschap en de natuur, en met het bevorderen van de leefbaarheid. Dit doen we samen met de omgeving.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het waterschap gaat zelfstandig verder met het versterken van de dijk. Er zijn opgaven en initiatieven waarbij gezamenlijkheid wel gewenst is. De komende periode wordt vanuit de overheden aan de Fryske kust (Fries programma Waddenkust) gewerkt aan een uitvoeringsprogramma wat de basis is voor een IKW aanvraag.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Op het moment is onduidelijk op welke manier de samenwerking in het kustgebied verder vorm krijgt.

Het waterschap volgt een eigen planning voor de dijkversterking. Voor de beide delen, TPM en de Groene dijk. Wij proberen koppelkansen te realiseren als de kansen zich voordoen.

De gesprekken over een uitvoeringsprogramma voor het realiseren van opgaven en initiatieven met de medeoverheden aan de Fryske kust zijn gestart (provincie, waterschap en Waadhoeke). Het doel is een brede aanvraag in te dienen voor het Investeringskader Waddengebied.

Wensen en opgaven uit ons gebied zijn geïnventariseerd. Voor de kaders van de gemeente Noardeast-Fryslân wordt gewerkt aan een 'Kompass' voor de Waddenkust.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Wij streven er naar om in Q2 2026 een voorstel te presenteren voor de besteding van het ontwikkelfonds bestemd voor de Waddenkust.

404.1-1B: Voorbereiding en uitvoering van het project Op Paad lâns it Waad

Met het project Op Paad lâns it Waad geven we in Fryslân invulling aan de ambitie om de Waddenzee beter beleefbaar en toegankelijk te maken vanaf het vaste land. De dijk als geleidingslijn om de unieke Waddenkustregio te verkennen en te beleven. Het betreft een samenwerkingsproject met de gemeenten Harlingen en Waadhoeke, provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân. Het project creëert de mogelijkheid voor het maken van een belevingstocht langs de waddenkust, wandelend en op de fiets. De combinatie van buitendijks fietsen en binnendijks genieten van historische terpdorpen en het cultuurlandschap maakt het aantrekkelijk voor bezoekers.

Het project sluit in onze gemeente aan op de geplande dijkversterking van Harlingen tot aan het Lauwersmeer. In twee fasen wordt het project uitgevoerd. Fase 1 Harlingen – Koehool valt buiten de dijkversterking en is in 2025 gereed. En fase 2 Koehool – Lauwersmeer loopt samen met uitvoering van de dijkversterking. Naast een infrastructurele basis (trajecten toegankelijk maken voor fietsers en wandelaars) gaat het project om het benutten van de verbindingen en het verleiden van bezoekers. Het versterken van de belevingswaarde van het dijktracé door in te zetten op natuurbeleving, landschapskunst en informatievoorziening. De voorbereiding en uitvoering van fase 2 (deel Waadhoeke en Noardeast-Fryslân) vindt plaats in de periode 2025 – 2030.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Voor het traject in Noardeast-Fryslân (fase2) is het project Op paad lâns it Waad gekoppeld aan de dijkversterking. In 2025 gaan we in afstemming met het Wetterskip verder met de voorbereidingen voor het concrete plan voor het traject Ternaard-Peazens-Moddergat. In 2025 wordt duidelijk hoe het waterschap doorgaat met de delen waar een groene dijk als voorkeurstrace is bepaald. Het dilemma tussen natuur en beleving is een belangrijk aandachtspunt. Verder kijken we in het project naar kansen voor inclusiviteit.

Het project van de dijkversterking gaat mogelijk tot 2032 duren. Onderdelen van het project Op paad lâns it Waad duren net zo lang als de dijkversterking.

In de maand juli starten overleggen met dorpsbelangen en worden weer gesprekken gevoerd met het waterschap over concretisering van de samenwerking in de dijkversterking.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Eind juni 2025 heeft het waterschap ontwerpen en ramingen voor het voorontwerp voor het deel Ternaard - Peazens Moddergat (TPM) aangeleverd. Er worden gesprekken gevoerd over de wensen van de dorpen.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De gemeentelijke bijdrage aan het project is vastgelegd in een reserve. Naar verwachting is het geraamde bedrag voor fase 2 toereikend voor de uitvoering van het oorspronkelijke projectplan. Voor de gewenste twee extra dijkopgangen in het tracé TPM is de financiering op het moment nog onduidelijk.

SMART-doelstelling

404.1-2: Dokkum en omliggende kernen ontwikkelen tot toeristische recreatieve centra in de regio

Activiteit

404.1-2A: Herinrichting Harddraverspark in Dokkum tot toeristisch en recreatief gebied

Herinrichting van het Harddraverspark in Dokkum tot een toeristisch en recreatief gebied (samenhang herinrichting Tolhuispark).

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In maart 2025 heeft het College het Voorlopig Ontwerp vastgesteld. Het College gaat na of het tekort gedekt kan worden uit de middelen van de regiodeal 6e tranche, tot die tijd houdt het College vast aan het huidige ambitieniveau. Als blijkt dat er geen mogelijkheden zijn om het tekort extern te dekken, wordt teruggevallen op de variant "basis infrastructuur".

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Na de zomer komt er duidelijkheid over de eventuele toekenning van de regiodeal 6e tranche. Omdat het College dit eerst afwacht, schuift de planning een viertal maanden op. De ruimtelijke procedure start in het najaar van 2025. De voorbereidingen voor de gunning van de nieuwe recreatie ondernemer en het bouwteam vinden al plaats. De gunning vindt in het eerste kwartaal van 2026 plaats. Het Definitief Ontwerp wordt uiteindelijk samen met het omgevingsplan in het najaar van 2026 door de raad vastgesteld.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Totale investering Harddraverspark 2022	5.115
<i>Begrotingswijziging:</i>	
inrichting skatepark	50
aanvullend krediet kunstgrasveld vv Dokkum	100
aankoop grond tennisclub Dokkum	216
investeringsbijdrage vv Dokkum & KV Oostergo bouw kantine	350
ophogen investeringskrediet Harddraverspark 2023	2.900
2e turap 2024 overname onroerend goed en voorbereidingskosten	700
Actueel budget	9.431
Af: uitgaven t/m april 2025	-2.651
Saldo	6.780

Toelichting: Als alle geplande uitgaven voor 2025 van het saldo worden afgetrokken resteert er nog een bedrag van ca. € 5,7 miljoen. Uit de marktconsultatie is gebleken dat er voor het huidige ambitieniveau dan een tekort is van € 3,3 miljoen. Eind 2025 of begin 2026 wordt bekend of deze middelen gedekt kunnen worden uit de regiodeal.

404.1-2B Uitvoering geven aan het nieuwe Havenbeleid: actieplan korte termijn

Het nieuwe Havenbeleid Noardeast-Fryslân is vastgesteld en hierin streven we verschillende doelen na. Passanten moeten zich welkom voelen in de gemeente en gastvrij worden ontvangen. De voorzieningen die we bieden moeten up-to-date zijn en in de behoefte van de waterrecreant voorzien. Het havenmeesterschap en de inning van liggelden moet voor Dokkum, maar ook voor andere plekken in de gemeente op een goede wijze worden uitgevoerd. Er moeten duidelijke regels komen voor ligplaatsen en de tarieven die gelden.

We starten met de uitvoering van de maatregelen en activiteiten in het actieplan voor de korte termijn. De planning van sommige zaken is afhankelijk van de overgang van het havenmeesterschap naar de gemeente vanaf 1 januari 2026.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

We werken in 2025 aan het maken van een flyer voor passanten en campers, het actualiseren van het aanwijzingsbesluit ligplaatsen en een pilot van de digitale inning van liggelden met behulp van I-Marina in de jachthaven van Burdaard.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De flyer voor passanten en campers in Dokkum is gereed. Deze wordt verstrekt bij de inning van het liggeld en is beschikbaar bij het Toeristisch Informatiepunt.

De pilot met I-Marina in de jachthaven van Burdaard is in samenwerking met de havenmeester daar gestart. De ligplaatsen in de haven zijn voorzien van qr-codes waarmee passanten zelf of via de havenmeester het liggeld kunnen betalen.

Verder werken we nog aan het ligplaatsenbeleid (aanwijzingsbesluit) en een aanpassing van de liggeldverordening voor het jaar 2026. Ook is het proces gestart om te komen tot een havenmeester voor Dokkum (e.o.) die in dienst is van de gemeente.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor het actieplan op de korte termijn zijn eenmalige middelen beschikbaar. Deze zijn toereikend voor dit jaar.

404.1-2C Realisatie (fase 3) Súd Ie & Wetterfront Dokkum

Binnen het Programma Súd Ie & Wetterfront Dokkum zijn we actief met de volgende deelprojecten:

1. Fietspad Súd Ie.
2. De Dm-vaarroute Súd Ie tussen Dokkum en De Skâns (Oostmahorn) aan het Lauwersmeer met 2,40 meter doorvaarthoogte.
3. Ontsluiting van de Noordelijke Stadsgrachten met de Aalsumerpoortbrug. Onderdeel van het Programma Súd Ie is ontsluiting van de Noordelijke Stadsgrachten via een verhoogde Aalsumerpoortbrug op de route Súd Ie. Daarnaast geldt ook de output van een tweede kleine brug en een aanlegvoorziening.
4. Vismonitoring, waterstekjes, boomgaardeilandje, vermarkten, etc.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

A. Het deelproject fietspad Súd Ie betreft de aanleg van 8 kilometer fietsroute tussen Dokkum en Oostmahorn

B. De vaarroute Súd Ie in de provinciale DM-vaarklasse (2,4 meter doorvaarthoogte)

C. Ontsluiting Noordelijke Stadsgrachten

Voor de Aalsumerpoortbrug is in 2024 de keuze gemaakt in te zetten op een hoog architectuurniveau brugontwerp met historisch karakter. De andere beide (kleinere) deelprojecten bestaan uit de upgradering van de kleine houten brug naar De Helling en de realisatie van een openbare aanlegvoorziening.

D. De uitvoering van twee deelprojecten vismonitoring wordt uitgevoerd door Van Hall Larenstein in samenwerking met o.a. Wetterskip Fryslân.

E. De upgradering van het boomgaardeilandje bij de binnenstad van Dokkum is een klein deelproject op het kruispunt van vaarwegen.

F. De output voor de vermarkting van de Súd Ie is geleverd met een tweede evenement bij de opening van de Saatsenbrêge en daarmee de vaarroute

G. Bijzonder deelproject betreft de aanleg van enkele waterstekjes als kunstwerken en beleefplekken langs de recreatieve route Súd Ie

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In overleg met het Waddenfonds is de uitvoeringsplanning van het programma Súd Ie verlengd tot eind 2027 in verband met de volgende ontwikkelingen van deelprojecten (op hoofdlijnen):

A. Realisatie Fietspad Súd Ie

Er loopt nog beroep tegen het eerder door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan voor het fietspad Súd Ie bij de Raad van State.

Met een laatste grondeigenaar is nog geen overeenstemming bereikt. De onteigeningsprocedure bij 'De Kroon' loopt dan ook nog door. Dit heeft invloed op de realisatie, welke uitvoeringsplanning doorschuift naar 2026. De voltooiing van het fietspad Súd Ie schuift daarmee eveneens door naar 2026.

B. Vaarroute Súd Ie

Hoewel de DM-vaarroute met de laatste brug in 2024 is voltooid zal de subsidievaststelling (Waddenfonds e.d.) nog volgen als ook alle (andere) deelprojecten zijn afgerond.

C. Ontsluiting Noordelijke Stadsgrachten

Voor de Aalsumerpoortbrug is in 2024 de keuze gemaakt in te zetten op een hoog architectuurniveau brugontwerp met historisch karakter. Dit lopende jaar (2025) vindt de aanbesteding plaats. De realisatie van de nieuwe Aalsumerpoortbrug zal in 2026 plaatsvinden.

Dit jaar (2025) wordt verder ook de uitvoering voorbereid van de twee andere afzonderlijke realisatieopgaven van verbetering van de ontsluiting naar de Noordelijke Stadsentree:

(1) betreffende het upgraden van de houten voetgangersbrug naar de Helling en (2) de realisatie van een aanlegvoorziening aan de Noordelijke Stadsgrachten. Deze laatste beide deelprojecten kunnen daarmee eveneens in 2026 worden gerealiseerd. Deze drie deelprojecten omvatten de totale output binnen het actuele subsidiekader Waddenfonds voor de Noordelijke Stadsgrachten .

D. De uitvoering van **twee deelprojecten vismonitoring** heeft Van Hall Larenstein (VHL) loopt in 2025 nog door. Dit jaar is het afrondingsjaar, tenzij het Waddenfonds later dit jaar (2025) verdere verlenging in 2026 (ook financieel) mogelijk maakt en de betreffende co-financiers voor deze deelprojecten als waterschap, VHL en provincie hieraan voldoende weten bij te dragen.

E. Aan het specifieke deelproject van de **upgrading van het boomgaardeilandje** bij de binnenstad van Dokkum (op het kruispunt van vaarwegen) is kon nog niet uitgevoerd worden, omdat er nog geen akkoord was met de provincie in overleg over eigendom, beheer en onderhoud. In de tweede helft van 2025 verwachten we stappen te kunnen zetten met de provincie om hieruit te komen, zodat er in 2026 uitvoering kan plaatsvinden.

F. De vereiste minimale output voor **vermarkting** van de Súd Ie is met een tweede evenement uitgevoerd (in 2024). De financiële afrekening met het Waddenfonds volgt na voltooiing van het gehele Programma Súd Ie.

G. Het deelproject van de aanleg van de **waterstekjes en beleefplekken, de lokale recreatieve overstapplaatsen**, langs de recreatieve route Súd Ie is vorig jaar aanbesteed. De uitvoering wordt dit najaar voltooid.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Oude kasritme:

2,3 miljoen euro in 2025 en 4,2 miljoen euro in 2026

Nieuwe kasritme i.r.t. bijgestelde uitvoeringsplanning:

0,8 miljoen euro in 2025 en 5,7 miljoen euro 2026

Dit nieuwe kasritme hangt samen met de bovengenoemde bijgestelde uitvoeringsplanning voor de deelprojecten in de Noordelijke Stadsgrachten en de het fietspad Súd Ie.

De Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân (CBAF) zal dit najaar besluiten over toekenning van een schadebedrag van ca. €65.000,- voor 5 gerealiseerde bruggen in het bodemdalingsgebied. Het te ontvangen bedrag van CBAF dient te dekking van niet subsidiabele kosten van het project Súd Ie.

Link met Programma 6 voor deelfinanciering van de Aalsumerpoortbrug:

Voor de financiering van specifieke deelopgaven bij realisatie van de Aalsumerpoortbrug en de benodigde noodbrug is door de raad binnen Programma 6 afzonderlijke aanvullende (deel-)financiering beschikbaar gesteld. Het doorschuiven van die beschikbare financiering naar realisatiejaar 2026 wordt in dat Programma beschreven.

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Budget T2 2024	35.200
Actueel budget	35.200
Af: uitgaven	-29.332
Af: verplichtingen	-
Saldo	5.868

SMART-doelstelling

404.1-3: : Bevordering van toerisme en recreatie in balans met de leefomgeving

Activiteit

404.1-3A: *Uitvoering van de Visie Toerisme en Recreatie (2030): project Basisinfrastructuur & regiefunctie*

Uitvoering van de visie vindt in belangrijke mate plaats in het gezamenlijke project 'Basisinfrastructuur en regiefunctie recreatie en toerisme Noordoost-Friesland' (BIS). Het project is sinds 2023 in uitvoering samen met de andere gemeenten in de regio en de Stichting RegioMarketing Toerisme en NHL Stenden. De focus ligt op de versterking van de vijf streekmerken en de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheden met als doel een geïntegreerde en krachtige toeristische regio te creëren. Het project dat ondersteund wordt met middelen uit de versnellingsagenda loopt door tot eind 2025.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Op de agenda van 2025 staan o.a. de volgende activiteiten.

- Marketing en communicatie van de vijf streekmerken in samenwerking met Merk Fryslân;
- Een onderzoek naar de maatschappelijke waarde van toerisme en recreatie op het leefklimaat in Noordoost Fryslân.
- Het maken van een routekaart om goed inzicht te geven in wie wat doet binnen de sector recreatie en toerisme.
- Diverse studentenprojecten onder coördinatie van NHL-Steden zoals reviewmarketing inzetten voor gebieden.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De uitvoering van het project is in handen van Stichting RMT en gebeurt in overleg met de gemeenten. De planning loopt op schema. Het BIS project wordt eind 2025 afgerond. In het laatste kwartaal van 2025 worden nieuwe afspraken met RMT gemaakt over de te behalen doelstellingen.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Het project wordt grotendeels gesubsidieerd met subsidiemiddelen vanuit de Versnellingsagenda, cofinanciering vanuit Stichting RMT en inzet van NHL-Stenden. Voor de uitvoering van het project draagt de gemeente (net als andere gemeenten) gedurende de projectperiode jaarlijks € 5.000 bij vanuit het reguliere budget bevordering toerisme.

404.1-3B: Ontwikkelen van een dashboard met cijfers over recreatie en toerisme in de gemeente

Voor het beleid en de uitvoering van projecten op het gebied van recreatie en toerisme is dringend behoefte aan goede gegevens. Data op orde is één van de speerpunten van het provinciale beleid voor gastvrijheid. Samen met andere organisaties willen we aanhaken bij dit beleid en de ontwikkelingen in onze gemeente in de sector inzichtelijk maken. We gaan vergelijkbaar met de monitor van gastvrij Fryslân een dashboard opzetten met jaarlijks een overzicht van gegevens uit de recreatie- en toerismesector op gemeentelijk niveau.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Voor het opzetten van een dashboard maken we een plan van aanpak voor de gemeente. We onderzoeken welke gegevens beschikbaar zijn op het gebied van recreatie en toerisme en welke nog ontbreken. We verkennen de mogelijkheid voor de invoering van digitale overnachtingsregistratie. Dit in samenwerking met de provincie Fryslân.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het onderzoek naar gegevens en de mogelijkheden voor het opzetten van een dashboard met cijfers (monitor) is nog niet klaar. We hebben bureau Ruimte voor Vrije Tijd opdracht gegeven om ons hierbij te helpen. Verwachting is om dit in vierde kwartaal 2025 af te kunnen ronden.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor datamonitoring en gegevensverzameling zijn in 2025 eenmalige middelen in de begroting beschikbaar. Dit budget is voor 2025 toereikend.

Overzicht baten en lasten 2025 Programma 4: Werk, Bedriuw en Rekreaasje

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	31	10.748	-5.100	5.648
Lasten	-1.547	-13.753	5.650	-8.103
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.517	-3.005	550	-2.454
Onttrekkingen	200	1.188	5	1.193
Stortingen	0	0	-300	-300
Mutaties reserves	200	1.188	-295	893
Gerealiseerd resultaat	-1.317	-1.816	255	-1.561

Toelichting op de afwijkingen Programma 4: Werk, Bedriuw en Rekreaasje

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
Economie en werkgelegenheid	-5.100	
Het betreft een verschuiving van het budget binnen de Regiodeal naar het jaar 2026. Aan de lastenkant is een gelijkwaardig bedrag opgenomen, waardoor deze aanpassing geen invloed heeft op het financiële resultaat.	-5.400	I
In het kader van de septembercirculaire is een specifieke uitkering ontvangen ten behoeve van de opstart van het Nationaal Programma Vitale Regio's. Dit bedrag is conform de richtlijnen integraal opgenomen aan zowel de baten- als de lastenkant van de begroting. Door deze symmetrische verwerking heeft de uitkering geen invloed op het begrotingsresultaat.	300	I
Recreatie en toerisme		
Verschillen kleiner dan € 100.000		
TOTAAL BATEN	-5.100	

LASTEN

Economie en werkgelegenheid**5.521**

Het betreft een verschuiving van het budget binnen de Regiodeal naar het jaar 2026. Aan de batenkant is een gelijkwaardig bedrag opgenomen, waardoor deze aanpassing geen invloed heeft op het financiële resultaat.

5.400

I

Het betreft een verschuiving van het budget economische ontwikkeling naar het jaar 2026. Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat aangezien het gedekt wordt uit de Algemene reserve.

150

I

In het kader van de septembercirculaire is een specifieke uitkering ontvangen ten behoeve van de opstart van het Nationaal Programma Vitale Regio's. Dit bedrag is conform de richtlijnen integraal opgenomen aan zowel de baten- als de lastenkant van de begroting. Door deze symmetrische verwerking heeft de uitkering geen invloed op het begrotingsresultaat.

-300

I

De subsidiebedragen voor de Stadsontwikkelingsmaatschappij (SOM) zijn beschikbaar voor de duur van het project. Er worden subsidies verstrekt voor de verbetering van de gevels van de panden. Het aantal subsidie aanvragen is lager dan verwacht. De kosten worden gedekt uit de reserve Stadsontwikkelingsmaatschappij. Omdat dit budget overgeheveld wordt naar 2026, hoeft er geen geld uit de reserve Stadsontwikkelingsmaatschappij (P5) gehaald te worden. Daarom heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.

250

I

Verschillen kleiner dan € 100.000

21

I

Recreatie en toerisme**129**

Het betreft een verschuiving van het budget recreatie en toerisme naar het jaar 2026. Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat aangezien het gedekt wordt uit de Algemene reserve.

160

I

Verschillen kleiner dan € 100.000

-31

I

TOTAAL LASTEN**5.650**

Onttrekkingen aan reserves

Onttrekking aan de Algemene reserve	-295	
Het betreft een verschuiving van het budget recreatie en toerisme naar het jaar 2026. Omdat dit budget overgeheveld wordt naar 2026, hoeft er geen geld uit de algemene reserve gehaald te worden. Daarom heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-160	I
Het betreft een verschuiving van het budget economische ontwikkeling naar het jaar 2026. Omdat dit budget overgeheveld wordt naar 2026, hoeft er geen geld uit de algemene reserve gehaald te worden. Daarom heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-150	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	15	I
Totaal Onttrekkingen aan reserves	-295	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	255	

Programma 5- Wenjen en Omjouwning

501.1 Doel: Het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt en toekomstbestendig wonen

SMART-doelstelling

501.1-1: De woningvoorraad wordt gericht uitgebreid met nieuwbouw in de passende segmenten voor de juiste doelgroepen

Activiteit

501.1-1A: Alle nieuwe projecten op de flexibele doorstroomlijst zijn overeenkomstig de toezegging aan de raad tijdig in behandeling genomen

Het in behandeling nemen van de projecten loopt in 2025 door. Nieuwe projecten worden toegevoegd aan de flexibele doorstroomlijst.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Via nieuwsbrieven en website van de gemeente is de voortgang van de projecten te volgen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Projecten op de flexibele doorstroomlijst worden in behandeling genomen op basis van volgorde.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor uitvoering van woningbouwprojecten is krediet beschikbaar.

SMART-doelstelling

501.1-2: Voor het stimuleren van betaalbaarheid en verduurzaming van de woningvoorraad worden (voorlichtende) bijeenkomsten gehouden voor de Mienskip en betrokken stakeholders die bijdragen aan een goede balans op de gemeentelijke woningmarkt

Activiteit

501.1-2B: Via het Platform Wonen worden activiteiten ontwikkeld om onderwerpen als betaalbaarheid en verduurzaming van de bestaande bouw en toekomstbestendige nieuwbouw te stimuleren

Het Platform Wonen is een gemeentelijk Platform om woningbouwontwikkelingen die bijdragen aan een goede balans op de woningmarkt en aansluiten bij het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid te stimuleren. Dit doet het Platform door o.a. het organiseren van bijeenkomsten voor de Mienskip en Stakeholders over diverse thema's op het gebied van het wonen in de meest brede zin van het woord.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Nieuwe activiteiten van het Platform Wonen zijn in voorbereiding.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Er wordt gewerkt aan het organiseren van een nieuwe nieuwe activiteit in Q4 van dit jaar.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Activiteiten van het Platform Wonen worden uitgevoerd binnen het reguliere budget voor Wonen binnen de begroting.

501.1-2A: In 2025 wordt het volkshuisvestingsprogramma als omgevingsprogramma opgesteld
In 2025 zal een startnotitie voor het wettelijk verplichte volkshuisvestingsprogramma als omgevingsprogramma onder de omgevingsvisie worden opgesteld. Op basis hiervan wordt ook gestart met het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma. Volgens planning zal in het tweede kwartaal van 2026 het volkshuisvestingsprogramma zijn afgerond. Dit programma vervangt de huidige woonvisie 2020 – 2025. Het actuele woonprogramma, de prestatieafspraken en uitwerking van de woonzorgvisie (uitvoeringsprogramma wonen en zorg) worden hierin integraal meegenomen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Er is gestart met het het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma .

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De raad wordt via een startnotitie in het derde kwartaal over de aanpak, planning en voortgang van het op te stellen volkshuisvestingsprogramma geïnformeerd.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De kosten van het volkshuisvestingsprogramma worden gedekt uit het door de raad binnen de begroting hiervoor beschikbaar gestelde budget.

SMART-doelstelling

501.1-3 Ontsluiting van gebiedsontwikkelingen

Activiteit

501.1-3A: Om de woningbouw op de Prinslocatie los te kunnen trekken en ook voor de woningbouw van fase 2 Houtkolk in Dokkum is de aanleg van een verkeersplein in de Rondweg-West een vereiste. De gebiedsontwikkeling van de Prinslocatie betreft de transformatie van een oud bedrijventerrein naar een woningbouwlocatie gekoppeld aan de aanleg van een voorrangspaleis in de Rondweg-West en de aanleg van een nieuwe oeverconstructie langs de Dokkumer Ie. Ook voor de transformatie van het gebied Houtkolk fase 2 naar woningbouw is de realisatie van een nieuw voorrangspaleis een vereiste.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het ruimtelijk hoofdlijnenplan van ontwikkelaar RV&O voor de Prinslocatie in Dokkum omvat de nieuwbouw van 427 woningen. Voor de gebiedsontwikkeling van deze locatie naar woningbouw is in 2023 een rijkssubsidiebijdrage Woningbouwimpuls (WBI) toegekend door het rijk. Die subsidie is bedoeld voor publieke investeringen in de openbare ruimte. Deze specifieke WBI bijdrage van het rijk staat in relatie tot de tijdige realisatie van woningbouw op de Prinslocatie. Deze rijkssubsidie is daarbij ook verbonden met de realisatie van een in het woningbouwprogramma van de Prinslocatie te bedienen lagere woningmarktsegmenten.

De ontwikkelaar is de initiatiefnemer en verantwoordelijk voor het tijdig lostrekken van de gebiedsontwikkeling(-en) en de gemeente heeft in hoofdzaak een faciliterende rol.

Bij deze gebiedsontwikkeling staat de gemeente voor de vereiste aanleg van een nieuw voorrangspaleis in de Rondweg-West. Die publieke investering maakt de gemeente mede mogelijk door bijdragen van verschillende ontwikkelaars van woningbouw op de Prinslocatie en de Houtkolk fase 2.

Ook staat de gemeente voor de publieke aanleg van de oeverconstructie langs de Dokkumer Ee ter hoogte van de Prinslocatie. Voor deze beide publieke investeringen zal het dekkingsplan worden opgebouwd uit de bovengenoemde bijdragen van ontwikkelaars, de WBI-middelen en de vereiste gemeentelijke (co-)financiering.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De WBI-subsidie van het rijk stuurt op een opstart van de woningbouw medio 2026. Zoals gemeld bij de eerste financiële rapportage raakt een start van de woningbouw in juni 2026 buiten bereik. Vanwege de subsidievereisten WBI zal in dit verband uiterlijk in het voorjaar van 2026 een wijziging op de WBI moeten worden ingediend bij het ministerie.

In september 2025 start de procedure voor het voorontwerp Omgevingsplan. Daarmee is het nog mogelijk eind 2025 hieraan een vervolg door een ontwerp van het Omgevingsplan in procedure te brengen.

In de komende weken zal een anterieure overeenkomst worden afgesloten.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Planning en hoogte van de publieke investeringen op hoofdlijnen:

2025-2027 voorbereiding verkeersplein plus de voorbereiding van de aanleg van de oeverconstructie langs Dokkumer Ee, investeringskosten € 100.000,- plus € 50.000,- prijspeil 1.1.2025 excl. BTW

2028 realisatie verkeersplein investeringskosten € 1,6 miljoen prijspeil 1.1.2025 excl. BTW

2027 realisatie oeverconstructie langs Prinslocatie, investeringskosten € 1,25 miljoen prijspeil 1.1.2025 excl. BTW

In totaal gaat het naar verwachting om 3 miljoen aan uitgaven prijspeil 1.1. 2025 excl. BTW. De prijsindexeringskosten komen hier nog bovenop.

A. Dekkingsaandeel vanuit publieke middelen:

1) Het gemeentelijk investeringsaandeel van de bovengenoemde investeringen in de openbare ruimte bedraagt € 1.171.800,-. Voor deze kredietverplichting is in de meerjarenbegroting 2025 dekking geregeld voor de hieruit voortvloeiende kapitaalslasten.

2) WBI middelen als rijksbijdrage i.r.t. woningbouw op de Prinslocatie

De gemeente heeft uit de Woningbouwimpuls (WBI) een rijkssubsidiebijdrage van € 834.200,- als voorschot ontvangen onder de voorwaarde van eenzelfde cofinanciering door de gemeente. Van deze dekkingsmiddelen is het overgrote deel (plus hetzelfde bedrag aan gemeentelijke cofinanciering) vereist voor de oeverconstructie langs de Dokkumer Ee en het overige deel voor de realisatie van de voorrangspolein in de Rondweg-West.

B) Benodigde dekking vanuit de woningbouw van de Prinslocatie

De Initiatiefnemer voor de herontwikkeling van de Prinslocatie en daarnaast ook de ontwikkelaar van Houtkolk fase 2 dienen bij te dragen in de investering van het voorrangspolein. De vereiste dekkingsbijdrage vanuit de ontwikkelaar van de Prinslocatie en afzonderlijk ook de ontwikkelaar voor de Houtkolk fase 2 aan de gemeente voor de investering in het voorrangspolein zal worden afgesproken in de kostenverhaalsovereenkomst(-en).

In verband met bij deze en andere gebiedsontwikkelingen toenemende verkeerscongestie op de bestaande Rondweg-West ontstaat er steeds meer urgentie om de nieuwe Westelijke Rondweg binnen bereik te brengen. In het verlengde hiervan worden eventuele financiële meevallers bij deze publieke investering(-en) niet in mindering gebracht op de bijdragen van ontwikkelaars, maar die komen in dat geval voor dat deel (als bijdrage) beschikbaar voor de nieuwe westelijke rondweg.

502.1 Doel: In 2050 is Noardeast-Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten

SMART-doelstelling

502.1-1: Conform de Klimaatwet is Noardeast-Fryslân in 2050 onafhankelijk van fossiele brandstoffen

Activiteit

502.1-1A: De gemeente Noardeast-Fryslân wekt in 2030 tenminste 70% van de benodigde elektriciteit op een duurzame wijze op

Wij hebben de ambitie om in 2030 tenminste 70% van de benodigde elektriciteit op een duurzame wijze op te wekken. Deze ambitie is in 2021 vastgesteld, naar aanleiding van de Regionale Energiestrategie.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het laatste onderzoek toont aan dat het aandeel duurzame elektriciteit 59% is. Dit komt vooral door zonnepanelen bij woningeigenaren. In de 'raadsbrief energietransitie' van oktober jl. (2024-177374) vindt u meer informatie.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De groei van de afgelopen jaren is voldoende voor het doel voor 2030. Maar de groei voor de komende jaren staat onder druk. Door netcongestie zijn zonneparken en windturbines niet altijd mogelijk. En de salderingsregeling wordt afgeschaft. De groei van zonnepanelen bij woningeigenaren zal hierdoor stagneren.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Met deze activiteit zijn geen middelen gemoeid.

502.1-1B: In 2025 wordt uitvoering gegeven aan de aanpak maatschappelijk vastgoed, conform de startnotitie die in 2024 is vastgesteld

Wij werken aan het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed in onze gemeente. De startnotitie voor deze aanpak is in 2024 vastgesteld.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In 2025 werken we aan de Gemeentelijke Routekaart Verduurzaming Maatschappelijk vastgoed. Deze routekaart wordt gevuld met informatie uit energieaudits, die we momenteel uitvoeren voor verschillende gebouwen. Uit de routekaart volgt een planning van gebouwen, inclusief een overzicht van kosten.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De energieaudits zijn uiterlijk in november afgerond. Op dat moment kunnen we inschatten wanneer de Routekaart in uw raad wordt behandeld.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De kosten voor de energieaudits worden gedekt uit het KlimOp programma van de provincie. De financiering van de verduurzaming van gebouwen volgt in de Routekaart.

SMART-doelstelling

502.1-2: In 2050 is de gebouwde omgeving van Noardeast-Fryslân aardgas-loos

Activiteit

502.1-2A: In 2025 worden tenminste twee nieuwe wijkuitvoeringsplannen gestart

Wij hebben de ambitie om per jaar twee nieuwe wijkuitvoeringsplannen te starten. Deze ambitie volgt uit de Transitievisie Warmte. In wijkuitvoeringsplannen brengen we in kaart hoe een dorp of wijk aardgasvrij kan worden gemaakt.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Wij zijn in drie dorpen/wijken actief met wijkuitvoeringsplannen: Eanjum, Dokkum Fûgellân en Hallum. In alle drie projecten wordt er ingezet op isolatie, via subsidie en collectieve inkoopacties. In Eanjum en Fûgellân worden business cases voor warmtenetten doorgerekend. Uit beide projecten blijkt dat een warmtenet niet rendabel is. Er wordt nu gewerkt aan een nieuwe strategie, die verwerkt wordt in het warmteprogramma, zie SMART-doel 502.1-2D.

In het kader van het warmteprogramma ontvangt u in september een evaluatie van de Transitievisie Warmte. In deze evaluatie staan we uitgebreid stil bij de voortgang van de wijkuitvoeringsplannen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het tempo ligt momenteel op één wijkuitvoeringsplan, in plaats van twee. Nieuwe, opkomende thema's vergen namelijk aandacht. Denk bijvoorbeeld aan energiearmoede, natuurvriendelijk isoleren, het Nationaal Isolatieprogramma en het Volkshuisvestingsfonds.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De wijkuitvoeringsplannen worden bekostigd uit de CDOKE-regeling (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid). Denk bijvoorbeeld aan kosten voor technische onderzoeken en informatieavonden.

502.1-2B Vanuit het Nationaal Isolatieprogramma zijn eind 2025 in totaal 1.399 huishoudens financieel ondersteund bij het treffen van isolatiemaatregelen

Wij hebben een isolatiesubsidie voor woningeigenaren. Dit betreft slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde. Deze subsidie komt voort uit het Nationaal Isolatieprogramma. Voor de eerste ronde hebben wij subsidie voor 1.399 huishoudens.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De isolatiesubsidie kent een bedrag van 2.800 euro. Woningeigenaren met een slecht geïsoleerde woning en een lage WOZ-waarde komen in aanmerking. Wij bieden de subsidie sinds de zomer van 2024 aan. Begin juli hebben wij al meer dan 1.100 aanvragen ontvangen. Ongeveer de helft van de aanvragen betreffen raamisolatie.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Wij zitten momenteel op zo'n 80% van de aanvragen. De eerste ronde loopt uiterlijk tot en met eind 2026. De verwachting is dat we eind 2025 al de eerste ronde afronden. Inmiddels hebben we ook middelen ontvangen voor de tweede ronde. Dit betreft nog eens 1.878 huishoudens extra.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Vanuit de eerste ronde hebben we € 3.917.200 beschikbaar. Daarvan is al meer dan € 3.000.000 gereserveerd. Het grootste deel van middelen komt uit een Specifieke Uitkering voor het Nationaal Isolatieprogramma. Een ander deel komt uit de gemeentelijke aanpak energiearmoede. Daarnaast ontvingen we voor de tweede ronde nog eens € 4.544.212.

502.1-2C Er wordt één energieloket ingericht, waar bewoners terecht kunnen met vragen over verduurzaming en financiering. Dit in nauwe samenwerking met de 'ketenaanpak verduurzaming gebouwde omgeving'.

Wij ondersteunen bewoners bij het verduurzamen van hun woning. Bijvoorbeeld bij het aanvragen van subsidies en leningen. Deze ondersteuning willen we samenbrengen in een energieloket.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Wij hebben de ambitie om verspreid over de gemeente 'Ynwennersloketten' te realiseren. Deze loketten dienen niet alleen als energieloket, maar er is ook nadrukkelijk een koppeling met het sociaal domein.

In de Proeftuin Aardgasvrije Wijken Eanjum is al sinds eind 2022 een energieloket actief.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Vanaf oktober 2025 realiseren we aanvullend op Eanjum ook Ynwennersloketten in Dokkum, Hallum, Holwert en Kollum.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De bemensing van het energieloket en de huur van de panden worden gedekt uit de CDOKE-regeling.

502.1-2D: In 2025 wordt het 'Omgevingsprogramma Warmte' opgesteld, in navolging van de in 2021 vastgestelde Transitievisie Warmte

Wij maken beleid voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. In 2021 heeft uw raad de Transitievisie Warmte vastgesteld. Uiterlijk eind 2026 wordt deze visie herijkt in de vorm van het warmteprogramma.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het warmteprogramma bepalen we de strategie voor het verduurzamen van de gebouwde omgeving voor de komende 10 jaar (tot en met 2035). Het participatieproces voor het warmteprogramma is inmiddels gestart. In dit proces betrekken we woningcorporaties, netbeheerders, interne collega's, energiecoöperaties en bewoners.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Op 11 september is een presentatie in It Petear geweest over de evaluatie van de Transitievisie Warmte. Daarnaast zijn uitgangspunten en een ambitie voor het warmteprogramma voorgesteld. Dit biedt namelijk de kaders voor de uitvoeringsagenda van het warmteprogramma. Vervolgens wordt het concept warmteprogramma in Q1 2026 aan het college voorgelegd. Nadat dit concept ter inzage heeft gelegen, wordt het ontwerp-warmteprogramma na de zomer van 2026 aan u voorgelegd.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De middelen voor het warmteprogramma zijn opgenomen in de startnotitie (2025-016950). Kosten voor interne uren, extern onderzoek en participatie en communicatie worden gedekt uit de CDOKE-regeling.

503.1 Doel: Het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving van een goede omgevingskwaliteit

SMART-doelstelling

503.1-1: Het beleid voor de fysieke leefomgeving c.a. in de gemeente wordt integraal geactualiseerd

Activiteit

503.1-1A De beleidscyclus conform de Omgevingswet is ingeregeld, het beleidshuis is opgezet en monitoring is ingeregeld

De Omgevingswet gaat uit van 4 kerninstrumenten die met elkaar samenhangen: omgevingsvisie, omgevingsprogramma's, omgevingsplan en omgevingsvergunning. Deze samenhang tussen de verschillende kerninstrumenten wordt de **beleidscyclus** genoemd.

Doelen van de beleidscyclus zijn:

- het up-to-date houden van het beleid voor de fysieke leefomgeving,
- beter vindbaar maken van het beleid,
- meer overzicht in welk beleid geldt,
- goede inhoudelijke afstemming tussen verschillende beleidsvelden
- duidelijke werkwijze hoe de doelen van de raad uit de omgevingsvisie worden gerealiseerd

Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet begin 2024, is gestart met het inregelen van de beleidscyclus en het opbouwen van het beleidshuis. De beleidscyclus wordt komende periode uitgewerkt en geïmplementeerd. De planning is dat dit eind 2025 gereed is.

De belangrijkste werkzaamheden zijn:

1. beleidsinventarisatie
2. inregelen werken met omgevingsprogramma's en werkwijze vertalen bestaand beleid in omgevingsprogramma's
3. opzetten evaluatie en monitoring
4. opzetten beleidstafel voor structurele inhoudelijke afstemming
5. beleidscyclus afstemmen met de P&C-cyclus

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Ad 1: gereed.

Ad. 2: De werkgroep was al aan de slag, maar voor een goede en gestructureerde aanpak is een projectleider nodig. Deze is inmiddels aan de slag.

Ad 3: Er is een startdocument gemaakt voor evaluatie en monitoring van de omgevingsvisie en de omgevingsprogramma's.

Ad 4: Er is een eerste vorm van de beleidstafel op gezet, waarbij de projectleiders van de verschillende omgevingsprogramma's op regelmatige basis afstemmen. Hierdoor ontstaat eenduidigheid in de omgevingsprogramma's en wordt onderlinge afstemming van de omgevingsprogramma's geborgd.

Ad 5: Gesprekken op inhoud voor afstemming met P&C-cyclus lopen. De eerste resultaten:

- overzicht overeenkomsten en verschillen doelen raadsprogramma's en doelen omgevingsvisie is gereed

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De planning is dat dit project in Q1 2026 wordt afgerond. Dit is iets later dan gepland, het koste wat tijd om een projectleider te vinden.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er zijn voldoende middelen beschikbaar.

SMART-doelstelling

503.1-2: Het beleid voor Dokkum m.b.t. de fysieke leefomgeving c.a. wordt integraal geactualiseerd

Activiteit

503.1-2A: *Er wordt een omgevingsprogramma Regiostad Dokkum opgesteld*

De doelen die uw raad in de omgevingsvisie voor Dokkum heeft gesteld, worden in het omgevingsprogramma uitgewerkt naar concreet beleid en maatregelen nodig zijn om de doelen te bereiken. Vervolgens kan uitvoering worden gegeven aan de maatregelen.

Het omgevingsprogramma Regiostad Dokkum draagt bij aan een evenwichtige opbouw en ontwikkeling van Dokkum. Kansen worden benut, kwaliteiten behouden en versterkt. Hierdoor ontstaat er één integraal beleidsstuk voor de fysieke leefomgeving van Dokkum en zijn de opgaven op elkaar afgestemd.

Gewenste concrete resultaten

- Concreet en integraal beleidskader voor (de ontwikkeling van) Regiostad Dokkum.
- Overzicht van de (te behouden en versterken) kwaliteiten van Dokkum.
- Overzicht van de concrete opgaven voor Dokkum “op de kaart”.
- Maatregelplan waarin duidelijk wordt wat gedaan moet worden om uitvoering te geven aan het beleid, inclusief een prioritering. (Bij maatregelen kan het gaan om concrete uitvoeringsprojecten, te formuleren beleidsregels voor specifieke onderwerpen, maar ook over inzet van communicatie en informatie om doelstellingen te bereiken via bewustwording, in te stellen subsidieregelingen, etc.).

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Alle informatie is opgehaald bij de verschillende (interne) vakdisciplines. We zijn gestart met het opstellen van het concept-omgevingsprogramma.

Met het opstellen van de omgevingsvisie is in diverse participatie momenten veel informatie bij de mienskip opgehaald. De informatie die te concreet was voor de omgevingsvisie wordt verwerkt in het omgevingsprogramma. Om te checken of het goed verwerkt is en of er nog nieuwe ideeën of ontwikkelingen zijn, bereiden we nieuwe participatiemomenten voor.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De nieuwe planning voor afronding van het project is juni 2026.

In de stuurgroep is besloten om toch een breder participatietraject te doen. Eerder was het plan om de informatie die tijdens het opstellen van de omgevingsvisie is opgehaald te gebruiken. Deze informatie gebruiken we nog steeds, maar omdat het al erg lang geleden is, is een nieuwe participatieronde gewenst.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De kosten voor het opstellen van het omgevingsprogramma zijn uit de reguliere begroting betaald.

503.1-2B: Er wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde omgevingsprogramma Regiostad Dokkum

Nadat het omgevingsprogramma Regiostad Dokkum (zie activiteit 503.1-2A) is vastgesteld, kunnen de maatregelen benoemd in het omgevingsprogramma worden uitgevoerd. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het omgevingsprogramma Regiostad Dokkum en toegewerkt naar het bereiken van de doelen die de raad in de omgevingsvisie heeft vastgesteld voor Dokkum. Zo wordt gewerkt aan de ontwikkeling van Dokkum.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Is nog niet gestart, vanwege volgordeijkheid: eerst het omgevingsprogramma opstellen en vaststellen en vervolgens kan het uitgevoerd worden.

Overigens liggen ontwikkelingen in Dokkum niet stil: ondertussen worden diverse projecten in Dokkum uitgevoerd, zoals woningbouw, realisatie van uitbreiding Betterwird, etc.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Idem als inhoud.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er zijn nog geen extra middelen gereserveerd voor de uitvoering van het omgevingsprogramma.

503.1-2C: Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum

De gemeente heeft zich met een rijkssubsidie Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum gecommitteerd aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit in 8 straten in de binnenstad van Dokkum. Deze upgradering is gekoppeld aan gemeentelijke investeringen in onderhoudsopgaven en is daarmee financieel verbonden met programma 6. De (eerdere) subsidietoekenning door het rijk brengt verplichtingen voor de gemeente met zich mee.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

A. Upgradering openbare ruimte in 8 straten

De Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum bestaat uit de ruimtelijke upgradering/herinrichting van de straten Parksteeg, fase 1 Westersingel, fase 2 Westersingel - Sonnemappleintje, Lange Oosterstraat, Gasthuisstraat, Legeweg, Vleesmarkt en Diepswal. In het verlengde van de binnenstadvisie is de inzet er op gericht om de ruimtelijke kwaliteit van deze delen van de binnenstad naar een hoger niveau te tillen voor een versterking van de binnenstad als geheel.

B. Private investeringen

Binnen het kader van deze Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum is sprake van een samenwerking met private investeerders in de binnenstad. Afzonderlijke investeerders investeren zonder subsidiebijdrage in renovatie en vernieuwing van vastgoed op verschillende locaties in de binnenstad. De private investeringen maken financieel geen onderdeel uit van de Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum. Wel maakt de inhoudelijke projectrealisatie van de verschillende private deelprojecten in de binnenstad onderdeel uit van het geheel in een bestuurlijke samenwerking met de gemeente.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Fase 2 Westersingel – Sonnemappleintje

De uitvoering van de fase 2 Westersingel – Sonnemappleintje is dit jaar (2025) in uitvoering na de aanbesteding (in 2024).

Herinrichting Legeweg voltooiing in 2026

In verband met bezwaar- en beroepsprocedures is de planrealisatie van de herinrichting en opwaardering van de Legeweg vertraagd. De uitkomst van de beroepsprocedure maakt een uitvoering in de tijd mogelijk in aansluiting op de tweede fase Westersingel - Sonnemappleintje. Bij het schrijven van deze rapportage wordt door Openbare Werken bekeken of de projectrealisatie vóór Koningsdag 2026 mogelijk kan worden gemaakt.

Diepswal en Vleesmarkt

De realisatie van de herinrichting en opwaardering van de Diepswal en Vleesmarkt schuift mede onder invloed van Koningsdag 2026 door naar 2027. Dit is in vervolg op andere projecten in de binnenstad als de eerder genoemde herinrichting van de Legeweg. Uitvoering in 2027 is binnen het rijkssubsidiekader mogelijk.

Eerdere projecten Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum

In eerdere jaren is uitvoering gegeven aan de ruimtelijke opwaardering van de Parksteeg, Westersingel (fase1), Lange Oosterstraat en de Gasthuisstraat binnen dit projectkader.

Private projecten in de binnenstad binnen de Impulsaanpak

Initiatiefnemers zijn (zelf) trekkende partijen voor verschillende private projecten binnen deze Impulsaanpak Winkelgebied op verschillende plekken in de binnenstad van Dokkum. De gemeente heeft daarbij een faciliterende rol.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Deze rijkssubsidie binnen Programma 5 raakt financieel aan de gemeentelijke financiering in Programma 6. In Programma 6 is de vereiste gemeentelijke financiering afzonderlijk beschreven.

Van de in 2023 toegekende rijkssubsidie van €1.038.307,- voor 25 % van de projectkosten voor upgradering van de openbare ruimte in de 8 straten is in de periode tot 2024 € 512.456,- besteed. Voor de 25 % projectsubsidie vanuit rijksmiddelen in nog uit te voeren straten resteert daarmee nog € 525.851,-. Bij de verantwoording van de ingezette rijkssubsidiemiddelen moet jaarlijks (via de zogenoemde Sisa-systematiek) verantwoord worden dat de gemeente zelf 75 % eigen dekking heeft ingezet naast de daarbij dan ingezette 25 % aan rijkssubsidie. Beoogde inzet voor de nog uit te geven rijkssubsidie:

Herinrichting Legeweg: 150.000 euro

Herinrichting Sonnemaplein: 225.851 euro

Vleesmarkt: 70.000 euro

Diepswal: 80.000 euro

Voor de nog uit te voeren herinrichtingsprojecten aan de Diepswal en Vleesmarkt binnen het vastgestelde projectplan voor de Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum is voor de komende begrotingsjaren dekking benodigd vanuit bestaande middelen voor beheer en onderhoud binnen Programma 6. Hoewel dat in beginsel geen onmogelijke opgave hoeft te zijn kunnen we niet uitsluiten dat daar bestuurlijke keuzevraagstukken uit voort gaan vloeien.

Bij de uitwerking van de plannen voor herinrichting van deze beide straten zijn in de komende maanden de investeringskosten nader te berekenen/ramen. In lijn met de Omgevingsvisie Dokkum Binnenstad wordt ook binnen deze voor het winkelgebied van Dokkum zeer belangrijke straten ingezet op een hoger niveau van ruimtelijke kwaliteit. Inzet van resterende middelen vanuit de rijkssubsidie Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum is hierbij onmisbaar. In de tweede tussenrapportage zullen we na doorrekening een concreter beeld kunnen schetsen.

Bij de komende omgevingsparticipatie met de omgeving over de herinrichting van de Diepswal en Vleesmarkt zal er nadrukkelijk aandacht voor zijn dat de gemeente bij schaars beschikbare eigen middelen voorzichtig opereert. Voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit binnen het projectkader van de Impulsaanpak Winkelgebied Dokkum zijn dit twee belangrijke schakels. Sterker deze beide straten vormen een beeldbepalend scharnierpunt binnen het kernwinkelgebied.

In het verwachtingsmanagement richting stakeholders zullen verwachtingen (wat bij de latere realisatie aan wensen mogelijk kan worden gemaakt) vanwege de schaarse middelen noodgedwongen (moeten) worden getemperd.

SMART-doelstelling

503.1-3: Opgaves in de dorpen worden integraal aangepakt

Activiteit

503.1-3G: Voor 20 dorpen een dorpsbiografie opstellen

Een dorpsbiografie gaat over het verhaal van het dorp. Hierbij worden het ontstaan van het dorp en de kenmerkende kwaliteiten in beeld gebracht. De dorpsbiografieën zijn een basis voor beleid en dienen ter inspiratie bij ontwikkelingen.

Een dorpsbiografie wordt samen met de dorpen opgesteld. Twee bureaus maken de concept biografieën. Vervolgens gaan we hiermee samen met de dorpen aan de slag.

De doelen zijn om samen met de dorpen kennis over de dorpen vast te leggen en zo de eigenheid van dorpen te kunnen behouden en versterken.

Er zijn middelen voor 20 dorpen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Er is een format gemaakt, zodat alle dorpsbiografieën qua opzet vergelijkbaar zijn. Qua inhoud verschillen ze uiteraard, omdat elk dorp anders is.

Het format bestaat uit de volgende onderdelen:

1. een collage van beelden die het dorp kenmerken
2. een tijdslijn waarin de belangrijkste ontwikkelingen staan
3. een kaart met de kenmerken en kwaliteiten van het dorp
4. *it ferhaal fan* het ontstaan van het dorp, met veel afbeeldingen
5. dorpsverhalen: mythes, legendes, belangrijke verhalen die in een dorp de ronde doen
6. *mei it ferline foarút*: hoe kunnen de kenmerken, kwaliteiten en het verhaal van het dorp gebruikt worden als inspiratie voor de toekomst?
7. eventueel een fotobijlage of een verhalenbijlage.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Concept- biografieën:

- 19 biografieën zijn in concept klaar voor 25 dorpen. Door dorpen als Raard en Bornwert, Peazens en Moddergat en De Flieterpen te combineren, hebben we voor meer dorpen een biografie kunnen maken.

Participatie dorpen:

- De verdiepingsavond met 'dorpskenners': voor 11 dorpen is deze geweest, voor de overige dorpen is in september nog een mogelijkheid om mee te doen.

Ontwerp-biografieën:

- voor de 11 dorpen waar de verdiepingsavond is geweest, wordt gewerkt aan de ontwerp-biografie. De verwachting is dat deze na de zomer gereed zijn.

Definitieve biografieën:

- eind 2025 gereed.

Eindpresentatie:

- begin 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er zijn middelen voor 20 dorpen. Er wordt geen overschrijding van de beschikbare middelen verwacht.

503.1-3E: Voor Kollum wordt een omgevingsprogramma "voorzieningenkern" Kollum opgesteld

Voor de voorzieningenkern Kollum lopen er reeds diverse initiatieven op het gebied van o.a. woningbouw, onderwijs en economie onder de noemer Aanpak Kollum. Deze lopende Aanpak Kollum wordt samen met de beleidsuitspraken in de Omgevingsvisie vertaald naar een Omgevingsprogramma Kollum.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De startnotitie is opgesteld. Verder is er een kostenoverzicht opgesteld om aanvullende dekkingsmiddelen te vragen. De projectorganisatie is voorbereid.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Na toekenning van benodigde middelen kan de opdracht verleend worden. De verwachte doorlooptijd is een jaar.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor de interne projectkosten waren nog geen middelen beschikbaar gesteld. Hiervoor is in deze turap een bedrag van € 175.000,- opgenomen.

503.1-3F: Voor Hallum wordt een omgevingsprogramma opgesteld

In Hallum zijn diverse ontwikkelingen gaande. Deze ontwikkelingen op het gebied van wonen, energietransitie, bedrijven en leefbaarheid worden op elkaar af gestemd binnen het op te stellen omgevingsprogramma Hallum.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Op dit moment hard gewerkt aan de teksten van het omgevingsprogramma en om alle maatregelen SMART te formuleren. Daarbij worden intern de nodige mensen betrokken om mee te denken en hun rol in het omgevingsprogramma vast te leggen. De rol van de procesmanager voldoet en ook de stakeholders in Hallum zijn er blij mee, aangezien de procesmanager goed op de hoogte is, benaderbaar en zorgt voor korte lijnen met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De verwachting is dat het omgevingsprogramma nog in 2025 gereed is.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er is een krediet van € 32.500,- beschikbaar gesteld om het programma te schrijven.

Voor een effectief vervolg in 2026 zal het wel nodig zijn om aanvullende financiering te organiseren. Hierover volgt later een voorstel.

SMART-doelstelling

503.1-4: De ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving is verbeterd

Activiteit

503.1-4B: De kerkenvisie vaststellen

De kerkenvisie gaat over de vraag hoe de gemeente Noardeast-Fryslân in samenspraak met de (kerk)eigenaren de toekomst van het kerkenbestand in haar gemeente kan beschermen. De visie geeft een handreiking waarmee partijen in de toekomst plannen kunnen maken voor de kerkgebouwen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De kerkenvisie is gereed.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De kerkenvisie wordt in Q1 2026 aan uw raad aangeboden als onderdeel van de erfgoednota.

Hoewel de kerkenvisie gereed is, is het logischer om deze tegelijk met de erfgoednota aan uw raad aan te bieden. Want in de kerkenvisie wordt verwezen naar de erfgoednota.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er is geld beschikbaar gesteld door het rijk voor het maken van een kerkenvisie.

Er is geen overschrijding.

503.1-4C: Er wordt uitvoering gegeven aan de vastgestelde Erfgoednota

De erfgoednota is nog niet vastgesteld. Daarom rapporteren we op de voortgang van de erfgoednota.

Als de erfgoednota vastgesteld is, kunnen de daarin genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Dan kan gerapporteerd worden op de uitvoering.

Met de erfgoednota geven we aan hoe we in de toekomst om willen gaan met ons erfgoed. De ambities en de prioriteiten worden erin vastgelegd. Een uitvoeringsparagraaf (maatregelen) geeft aan hoe we de doelen willen gaan bereiken.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De concept erfgoednota is gereed. Eerder is deze door ons aangehouden vanwege onduidelijkheid over de uitvoeringsparagraaf. Deze uitvoeringsparagraaf is nu ook gereed.

Een aantal opgaven uit de erfgoednota zijn al in uitvoering, zoals de dorpsbiografieën. Hiervoor is eerder door uw raad geld beschikbaar gesteld.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De erfgoednota gaat in tweede helft van dit jaar ter inzage, zodat deze in Q1 2026 kan worden vastgesteld. Dit is later dan voorzien, omdat besloten is de erfgoednota ter inzage te leggen. Hoewel dat geen verplichting is, is hiertoe besloten om zo de mienskip en de erfgoedorganisaties nog de mogelijkheid te geven om kennis te nemen van de definitieve erfgoednota en erop te reageren.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Erfgoednota kan worden vastgesteld zonder extra benodigde financiële middelen.

503.1-4A: De landschapsbiografie is via de omgevingsvisie en het omgevingsplan verankerd in het beleid

De landschapsbiografie beschrijft de kernkwaliteiten van het landschap van Noardeast-Fryslân. Het behouden en versterken van deze kernkwaliteiten borgen we via de omgevingsvisie, de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan.

Stappen:

1. De eerste stap is het meenemen van de landschapsbiografie in de omgevingsvisie.
2. Vervolgens kunnen de kernkwaliteiten worden beschermd via het omgevingsplan dat de komende jaren wordt opgesteld.
3. In het nog te maken omgevingsprogramma omgevingskwaliteit worden de kernkwaliteiten opgenomen en uitgewerkt.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Ad 1. Borging in omgevingsvisie is gereed:

- de landschapsbiografie is in de omgevingsvisie opgenomen. Uw raad heeft de omgevingsvisie in 2024 vastgesteld.

Ad 2. Borging in het definitieve omgevingsplan is in voorbereiding:

- hoe de gemeente de kernkwaliteiten zoals benoemd in de omgevingsvisie concreet gaat beschermen volgt in de regels van het definitief omgevingsplan.

Ad 3. Borging in omgevingsprogramma omgevingskwaliteit:

- in het nog op te stellen omgevingsprogramma omgevingskwaliteit zal het beleid uit de omgevingsvisie worden geconcretiseerd. En daarbij worden te nemen maatregelen geformuleerd waarmee het beleid tot uitvoering wordt gebracht.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Ad 2: Borging in het definitieve omgevingsplan:

- De planning van het bereiken van dit doel is afhankelijk van de planning van het op te stellen definitieve omgevingsplan.
- Het transitieplan voor het definitieve omgevingsplan is in Q2 2025 voorgelegd aan uw raad. In het transitieplan staat hoe we van ons tijdelijke naar ons definitieve omgevingsplan gaan. Hierin staat ook een planning. Van 2025 tot en met 2031 zijn we bezig met het maken van het definitieve omgevingsplan.

Ad 3: Borging in het omgevingsprogramma omgevingskwaliteit:

- Voornemen is om hier in 2026 mee te starten.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor dit doel is geen apart budget. Het maakt onderdeel uit van de werkzaamheden voor de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Voor het opstellen van het omgevingsprogramma omgevingskwaliteit wordt de financiering nog onderzocht.

SMART-doelstelling

503.1-5: De fysieke leefomgeving wordt klimaatbestendig ingericht

Activiteit

503.1-5A: In 2025 is een Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie opgesteld

Wij stellen een Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie op omdat uw raad op 15 september 2022 een motie 'klimaatadaptieve maatregelen' heeft aangenomen. Hierin wordt gevraagd een gemeentelijk klimaatadaptatieplan op te stellen, met als doel de gevaren en gevolgen voor mens en dier van de toenemende hitte, droogte en wateroverlast te beperken en te bestrijden. Er is hierbij gevraagd om onderzoek te doen naar klimaatadaptieve maatregelen, en waar nodig initiatieven te nemen om onze gemeente klimaatbestendiger te maken.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie richten we ons specifiek op het tijdig aanpassen van onze fysieke leefomgeving aan klimaatverandering (klimaatadaptatie) en niet op het tegengaan van klimaatverandering (klimaatmitigatie). Deze opgave wordt binnen de gemeentelijke organisatie uitgewerkt via een ander spoor (Energietransitie, Warmteprogramma).

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In de startnotitie van maart 2024 hebben we uw raad geïnformeerd over het opstellen van het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie. Inmiddels is er een nulmeting uitgevoerd en onderzoek gedaan naar de klimaatbestendigheid van de kernen en wijken in onze gemeente. De planning uit de startnotitie is echter te krap gebleken voor een goed participatie en communicatietraject. Daarnaast moet het concept omgevingsprogramma ter inzage gelegd en gepubliceerd worden, wat in de eerdere planning niet was meegenomen. Daardoor is de vaststelling van het definitieve omgevingsprogramma opgeschoven naar 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
FCL 9001230	50
FCL 9001330	141
Actueel budget	191
Af: uitgaven	-125
Af: verplichtingen	0
Saldo	66

Toelichting: We gebruiken de bovenstaande budgetten voor de inhuur van adviesbureaus (analyse klimaatbestendigheid, storymap en participatieproces) en de inzet van interne personele capaciteit voor het opstellen van het omgevingsprogramma. Deze budgetten zijn op dit moment voldoende.

504.1 Doel: Meer toepassen van de uitgangspunten van de circulaire economie

SMART-doelstelling

504.1-1: De te verbranden hoeveelheden huishoudelijke afvalstoffen wordt teruggebracht van 136 kg/inwoner/jaar tot 125 kg/inwoner/jaar in 2025.

Activiteit

504.1-1A: Inwoners worden gestimuleerd om zo weinig mogelijk afval te produceren en om hun afval zo goed mogelijk te scheiden.

Inwoners worden gestimuleerd om zo weinig mogelijk afval te produceren en om hun afval zo goed mogelijk te scheiden. Uitgangspunt hierbij is dat de inzameling, (na)scheiding en verwerking van huishoudelijk afval is gericht op recycling van goederen, materialen en grondstoffen.

In 2025 wordt een onderzoek uitgevoerd om (samen met de Mienskip) te komen tot minder afval en betere afvalscheiding.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In 2025 wordt een onderzoek uitgevoerd om (samen met de Mienskip) te komen tot minder afval en betere afvalscheiding.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In Q3 van 2025 worden de resultaten van het onderzoek verwacht. Eind 2025 zullen wij een voorstel aan de raad aanbieden ten aanzien van de harmonisatie van de inzameling van oud papier.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De kosten worden gedekt uit de afvalstoffenheffing.

504.1-1B: Er wordt een gemeentelijk circulair ambachtscentrum gerealiseerd in samenwerking met andere organisaties

We realiseren een gemeentelijk circulair ambachtscentrum in samenwerking met andere organisaties, instellingen etc. binnen de gemeente waaronder Dokwurk, kringloopwinkels en milieustraten. Doel is het zo hoogwaardig mogelijk hergebruiken van afgedankte goederen en materialen. Binnen een circulair ambachtscentrum is ook plaats voor educatie, startups en dagbesteding rondom het thema afval. Doel is om in 2025 een pilot te houden op één of meer bestaande milieustraten.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Er worden gesprekken gevoerd met de kringloopwinkels om te komen tot betere samenwerking. Dit moet er ook toe leiden dat er op termijn op de milieustraten een 'voorsorteer-/demontagecentrum' komt. Herbruikbare goederen en materialen worden uit het afval gehaald, niet herbruikbare goederen worden uit elkaar gehaald en gerecycled.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In Q3 2025 worden de voorwaarden voor de samenwerking met de kringloopwinkels aan ons college voorgelegd. Daarnaast wordt gewerkt aan een pilot op de milieustraat Koailoane in samenwerking met de kringloop, Omrin en gemeente Dantumadiel.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De kosten worden gedekt uit de afvalstoffenheffing

505.1 Doel: De energiearmoede wordt zodanig verminderd dat in 2030 alle inwoners blijvend in hun energiebehoefte kunnen voorzien

SMART-doelstelling

505.1-1: Het percentage huishoudens in energiearmoede is in 2026 zodanig verlaagd

Activiteit

505.1-1A: *Vanuit het Volkshuisvestingsfonds worden jaarlijks minimaal 30 woningeigenaren ondersteund met isoleren en het plegen van achterstallig onderhoud.*

Wij hebben een bijdrage uit het Rijk ontvangen vanuit het Volkshuisvestingsfonds. Dit zetten we in voor het bestrijden van energiearmoede bij woningeigenaren.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Wij hebben in totaal voor 314 huishoudens subsidie. Deze subsidie kan worden ingezet voor isolatie en achterstallig onderhoud. Het project loopt tot en met maximaal 2033. Daarom hebben we de ambitie om circa 30 woningen per jaar toekomstbesteding te maken.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het plan van aanpak voor het Volkshuisvestingsfonds is in maart vastgesteld door uw raad. De subsidieregeling is medio april vastgesteld door het college. De eerste brieven zijn in juni verstuurd. Begin oktober hebben al zo'n 35 huishoudens zich aangemeld voor deze regeling. Bij een deel van deze huishoudens is het energieadviesrapport al gereed. Onze energiecoaches begeleiden hen nu bij het opvragen van offertes.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Wij hebben een beschikking van ruim € 9.000.000 uit het Rijk ontvangen. Met cofinanciering van de gemeente bedraagt het totale project circa € 13.000.000. Hiervan is uiteindelijk € 10.000.000 bestemd voor isolatie en achterstallig onderhoud. Er is nu echter nog maar een deel van de cofinanciering geregeld. Daardoor kunnen we eerst alleen € 4.300.000 aan subsidies uitgeven, voor circa 140 huishoudens. Het restant aan cofinanciering volgt zo spoedig mogelijk.

Overzicht baten en lasten 2025 Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	7.830	19.774	479	20.254
Lasten	-13.440	-26.581	142	-26.439
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-5.610	-6.807	622	-6.185
Onttrekkingen	1.181	3.891	-715	3.175
Stortingen	0	-1.000	0	-1.000
Mutaties reserves	1.181	2.891	-715	2.175
Gerealiseerd resultaat	-4.429	-3.916	-94	-4.010

Toelichting op de afwijkingen Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	413	
Dit betreft de baten vanuit verschillende Friese overheden voor de samenwerking genaamd "De Friese Aanpak". De Gemeente is penvoerder voor dit project. Op de lastenkant is hetzelfde opgenomen. Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.	306	I
Deze ophoging betreft het onderhoudsproject gericht op het herstel van bodemdaling in de regio Dongeradielen. Alle hiermee gepaard gaande kosten worden volledig doorbelast aan de Provincie Fryslân. Hierdoor heeft deze post geen invloed op het financiële resultaat van de organisatie.	107	I
502 Wonen	66	
Verschillen kleiner dan € 100.000	66	I
TOTAAL BATEN	479	
LASTEN		

501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	393	
Dit betreft de baten vanuit verschillende Friese overheden voor de samenwerking genaamd "De Friese Aanpak". De Gemeente is penvoerder voor dit project. Op de lastenkant is hetzelfde opgenomen. Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.	306	I
Deze ophoging betreft het onderhoudsproject gericht op het herstel van bodemdaling in de regio Dongeradielen. Alle hiermee gepaard gaande kosten worden volledig doorbelast aan de Provincie Fryslân. Hierdoor heeft deze post geen invloed op het financiële resultaat van de organisatie.	107	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-20	I
502 Wonen	-175	
Er is aanvullend een bedrag benodigd voor de interne projectkosten en voor het inhuren van het adviesbureau ter ondersteuning voor het opstellen van het omgevingsprogramma voorzieningenkernel Kollum.	-175	I
503 Milieu	-38	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-38	I
508 Afvalbeleid en afval inzameling	-38	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-38	I
TOTAAL LASTEN	142	
Onttrekkingen aan reserves		
Onttrekking aan algemene reserve	-451	
Voor de omgevingswet is er in het omgevingsplan een transitieplan met schrijf- en annotatiestrategie geschreven. Er is inmiddels begonnen met de uitvoering van het transitieplan. Het resterende budget wordt gebruikt voor het uitvoeren van het plan en wordt het budget dus doorgeschoven van 2026. Omdat dit budget overblijft, hoeft er geen geld uit de algemene reserve gehaald te worden. Daarom heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-360	I

Verschillen kleiner dan € 100.000	-91	I
Onttrekking aan Reserve dekking afschrijvingen	-14	
Verschillen kleiner dan € 100.000	-14	I
Onttrekking aan reserve Stadsontwikkelingsmaatschappij	-250	
De subsidiebedragen voor de Stadsontwikkelingsmaatschappij (SOM) zijn beschikbaar voor de duur van het project. Er worden subsidies verstrekt voor de verbetering van de gevels van de panden. Het aantal subsidie aanvragen is lager dan verwacht. De kosten worden gedekt uit de reserve Stadsontwikkelingsmaatschappij. Omdat dit budget overgeheveld wordt naar 2026, hoeft er geen geld uit de reserve Stadsontwikkelingsmaatschappij gehaald te worden. Daarom heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-250	I
Totaal Onttrekkingen aan reserves	-715	
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	-94	

Programma 6 - Iepenbiere Romte

601.1 Doel: Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte

SMART-doelstelling

601.1-1: Vergroten van de biodiversiteit in gemeentelijk en particulier groen o.a. door het biodiversiteitsplan uit te voeren

Activiteit

601.1-1A: Uitvoeren van het biodiversiteitsplan

We nemen concrete maatregelen om de openbare ruimte biodiverser te maken.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

We hebben de maatregelen uit het biodiversiteitsplan uitgewerkt tot concrete maatregelen. Doordat er geen dekking is, wordt dit niet uitgevoerd.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Voor 2025 zijn er geen werkzaamheden ingepland.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er is geen financiering voor 2025. Daarom zullen de maatregelen voor 2025 niet uitgevoerd worden.

601.1-1B: Initiatieven vanuit de mienskip actief ondersteunen door middel van deelname aan: Geveltuinactie, Steenbreek en Groenfonds

We ondersteunen en stimuleren initiatieven vanuit de mienskip met de actie geveltuin, steenbreek en het groenfonds.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

We voeren acties uit in het kader van Steenbreek, helpen bij de aanleg van geveltuintjes en we beoordelen aanvragen voor het groenfonds.

We brengen deze acties onder de aandacht door hier extra de publiciteit aan te geven via onze website en social media.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Deze activiteit vindt gedurende het hele jaar plaats.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

De financiële middelen zijn toereikend.

601.1-1C: Uitvoeren Businesscase ecologisch bermbeheer

Op een gefaseerde wijze ecologisch bermbeheer toepassen met als doel onze openbare ruimte biodiverser te maken.

Inhoud (voortgang)**Inhoud (toelichting)**

De aanbesteding voor nieuw materieel is afgerond.

Planning (Voortgang)**Planning (toelichting)**

Het nieuwe materieel is recent geleverd. In het maaiseizoen 2026 kan worden gestart met het inzetten hiervan.

Financiën (voortgang)**Financiën (toelichting)**

Er zijn geen afwijkingen.

601.1-1D: Bevorderen van kennis over een biodiverse woon- en leefomgeving door een informatieweek te organiseren

Deze week is bedoeld om kennis en bewustzijn te bevorderen op het gebied van biodiversiteit.

Inhoud (voortgang)**Inhoud (toelichting)**

De afgelopen 2 jaar zijn een groene en blauwe week georganiseerd. Dit jaar wordt in plaats van een week een enkele activiteit georganiseerd.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Door een dubbeling in het programma is de geplande activiteit via een ander spoor geregeld. Voor 2026 zal een nieuwe activiteit worden geregeld.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er is geen extra budget nodig.

601.1-1E: Landexoten bestrijding op een efficiënte manier beheersbaar houden

Door de bestrijding van land exoten zoals Reuze Berenklaauw en Japanse Duizendknoop proberen we deze op een efficiënte manier beheersbaar te houden.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

We bestrijden land exoten met heet water en door middel van elektrocutie. We hebben de haarden in beeld en er wordt ingezet op het beheersbaar houden van deze haarden.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De planning wordt gehaald.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Voor een volledige en intensieve bestrijding van land exoten zijn niet voldoende financiële middelen beschikbaar. Of er voor het beheersbaar houden voldoende middelen zijn, hangt af van de hoeveelheid haarden die in het seizoen worden geconstateerd. Het budget is leidend voor de bestrijding.

601.1-1F: Waterexoten bestrijding op een efficiënte manier beheersbaar te houden

Wetterskip Fryslân bestrijdt invasieve water exoten als waterbeheerder. De gemeente voert in opdracht van Wetterskip Fryslân op enkele watergangen binnen de bebouwde kommen het onderhoud (najaar onderhoud - hekkelen) uit. Samen proberen we door bestrijding de water exoten beheersbaar te houden.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Wij voeren in opdracht van Wetterskip Fryslân op enkele watergangen binnen de bebouwde kommen het onderhoud (najaar onderhoud - hekkelen) uit.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De beheer- en onderhoudsplannen, waar de exotenregeling in mee moet worden genomen, zijn nog niet door Wetterskip Fryslân opgepakt.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

De Friese gemeenten, waaronder Noardeast-Fryslân, vinden dat het Wetterskip de onkosten van de werkzaamheden moet vergoeden. Hierover zijn nog steeds onderhandelingen gaande met Wetterskip Fryslân. Tot hierover meer duidelijkheid komt blijft de gemeente samen met Wetterskip Fryslân werken aan het bestrijden van invasieve waterexoten.

601.1-1G: Mogelijkheden om vruchtdragende bomen aan te planten mee te nemen in het lopende beleid

Waar mogelijk planten we vruchtdragende bomen aan.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Binnen de planvorming van groenprojecten kijken we naar de inpassing van vruchtdragende bomen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In 2025 zijn o.a. in Burdaard, Ferwert en Munnekezijl vruchtdragende bomen aangeplant.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er zijn voldoende middelen binnen de bestaande budgetten.

SMART-doelstelling

601.1-2: Duurzamer beheer van verharding in de openbare ruimte

Activiteit

601.1-2A: *Omvormen van verharding waardoor duurzamer beheer mogelijk is*

Bij de planvorming proberen we verharding om te vormen waardoor duurzamer beheer mogelijk is. (bv klinkerpaden naar betonpaden). Waar mogelijk kijken we naar koppelkansen en subsidie mogelijkheden.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Mogelijkheden om om te vormen worden in beeld gebracht samen met de koppelkansen. Er is subsidie toegekend voor fietspad it Jaachpaad.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De mogelijkheden voor het omvormen naar een duurzamere verharding worden meegenomen in de onderhoudsplanung. Inmiddels zijn er al een aantal in voorbereiding.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Geen bijzonderheden.

602.1 Doel: Het bevorderen van een verkeersveiliger leefomgeving met oog voor een (blijvend) goede bereikbaarheid.

SMART-doelstelling

602.1-1: Het creëren van veilige bereikbaarheid

Activiteit

602.1-1A: *Uitvoering gemeentelijk mobiliteitsplan (GMP)*

Het project geeft uitvoering aan de maatregelen die in het gemeentelijk mobiliteitsprogramma zijn opgenomen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De uitvoering start na vaststelling van het beleidsdeel van het mobiliteitsprogramma. De eerste stap is het opstellen van een uitvoeringsplan waarin de uit te voeren maatregelen staan beschreven. Dit plan wordt afgestemd op het geplande wegenonderhoud en de beschikbare subsidies. Het college stelt het uitvoeringsplan vast.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Op basis van het uitvoeringsplan worden de maatregelen voorbereid, bestek gereed gemaakt en aanbesteed. De voorbereidingen van de maatregelen uit het uitvoeringsplan gmp zijn inmiddels gestart. Realisatie van de maatregelen is gepland in Q2 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Uitvoering gmp (9 november 2023)	700
Actueel budget	700
Af: uitgaven	0
Af: verplichtingen	0
Saldo	700

Toelichting: Het bovenstaande budget is onvoldoende om alle ambities uit het gemeentelijk mobiliteitsplan te realiseren.

602.1-1B: Uitwerken mobiliteitsvisie ANNO. Opgave Ee-vallei

Verkeer en mobiliteit stopt niet bij de gemeentegrens. Daarom is het ook belangrijk om op regionaal niveau verkeervraagstukken op te pakken. Dit gebeurt in ANNO verband.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Er worden verschillende opgaven binnen de Mobiliteitsvisie uitgewerkt;

- Overstapgemak bij sneltreinstations en andere HUB's

Het gemak om te kunnen overstappen van de ene vervoerwijze naar een andere is belangrijk om een samenhangend mobiliteitssysteem te kunnen realiseren.

- F-wegennet: herkenbare, kwalitatief goede en veilige hoofd(snel)fietsroutes en parkeervoorzieningen voor de (elektrische) fiets.

In de regio Noardeast-Fryslân gebruiken steeds meer inwoners de fiets. Om fit en vitaal te zijn en om een kleinere voetprint achter te laten. We willen een kwalitatief hoogwaardig regionaal netwerk van fiets(snel)wegen realiseren, waar lokaal op aangehaakt kan worden en dat aansluit op de reeds bestaande sterke relaties.

- Bewustwording reismogelijkheden: marketing en educatie.

Onze inwoners en gasten zijn zich niet altijd bewust van de verschillende mogelijkheden in onze regio om van A naar B te komen. Of schatten deze niet altijd op waarde. Men heeft meerdere keuzes in de manier waarop men reist. We willen deze bewustwording en het gemak vergroten door marketing en educatie.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Jaarlijks vindt er voorgangsrapportage plaats binnen ANNO.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Geen bijzonderheden.

SMART-doelstelling

602.1-2: Bevorderen duurzame mobiliteit

Activiteit

602.1-2A: Stimuleren van fietsen

Stimuleren van fietsen door het aanbieden van verbeterde fietsinfrastructuur (incl. fiets parkeren). Dit gebeurt op basis van ambitie van het Gemeentelijk Mobiliteits Programma (GMP).

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het Jaachpaad tussen Dokkum en Tergrêft wordt verbreed.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Er wordt nog een stabiliteitsonderzoek uitgevoerd. Op basis daarvan kan de watervergunning bij Wetterskip Fryslân worden aangevraagd. Het stabiliteitsonderzoek loopt nog. We wachten op groen licht van het Wetterskip. De werkzaamheden kunnen niet eerder starten.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Er wordt nog gekeken hoe het tracé in zijn geheel kan worden uitgevoerd binnen het beschikbare budget.

SMART-doelstelling

602.1-3: Het verbeteren van de leefbaarheid

Activiteit

602.1-3A: Uitvoeren maatregelen ten behoeve van autoluwere binnenstad Dokkum

Om de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de binnenstad van Dokkum te verbeteren is het gewenst om het autoverkeer te doen afnemen. De afname moet in balans zijn met het behoud van de economische vitaliteit van de binnenstad.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Voor de binnenstad van Dokkum wordt een verkeerscirculatie- en parkeerprogramma gemaakt.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Vooralsnog stond de besluitvorming gepland voor Q1 maar is doorgeschoven naar Q4. Ten behoeve van de economische vitaliteit van de (binnen)stad zal extra onderzoek gedaan worden naar innovatieve parkeeroplossingen.

Vanaf 2026 wordt uitvoering gegeven aan de maatregelen die voortvloeien uit Verkeerscirculatie- en parkeerprogramma binnenstad Dokkum

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Geen bijzonderheden.

602.1-3B: uitvoeren van verkeersmaatregelen ten behoeven van de leefbaarheid
Uitvoering geluidsschermdoel Rondweg-Noord Dokkum.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Aanleg van een geluidsschermdoel Rondweg-Noord Dokkum.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het geluidsschermdoel is gerealiseerd.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Geen bijzonderheden.

602.1-3D: aanleggen van een rondweg om Wânswert

De afgelopen periode zijn de voorbereidingen van het opstellen van het benodigde omgevingsplan voor de rondweg Wânswert, uitwerking stikstof en de compensatie weidevolgels afgerond. De resultaten hiervan liggen nu bij de provincie Fryslân ter beoordeling. De reactie van de provincie Fryslân is ontvangen en nu wordt bekeken wat dit betekent.

Het proces van aankoop gronden van benodigde gaat ondertussen door. Middels gesprekken met de landeigenaren maken we momenteel inzichtelijk hoe de puzzel kan worden gelegd om de benodigde gronden voor de aanleg van de rondweg Wânswert in bezit te krijgen. Het besluit van de gemeenteraad om ruilgronden aan te kopen heeft dit proces versneld. De insteek is daarbij nog steeds dat we middels compensatie van gronden de benodigde gronden in bezit te krijgen als gemeente. Zodat uiteindelijk aanleg van de rondweg Wânswert mogelijk is.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De voortgang van het project is afhankelijk van de reactie van de provincie Fryslân op aangeleverde documenten. Op basis van deze reactie kunnen we in beeld brengen wat dit betekent voor de aanleg van de rondweg Wânswert en wat dit betekent voor de voortgang van het project. Onder andere kan dit effect hebben om bijvoorbeeld de juiste benodigde gronden in bezit te krijgen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De planning van het project is afhankelijk van de reactie van de provincie Fryslân. Op basis daarvan kan de planning worden geactualiseerd. Op basis van een geactualiseerde planning kan vastgesteld worden wat de doorlooptijd is van de benodigde procedures.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Restant investeringsbudget Ferwerderadiel per 1-1-2019 (start Noardeast-Fryslân)	1.657
Begroting 2023 verhoging budget	3.700
begroting 2024, verhoging budget ivm grondaankoop	2.125
Kadernota 2026 (nieuw beleid)	300
Actueel budget	7.782
Uitgaven t/m juni 2025	-3.309
Saldo	4.473

Toelichting:

In de kadernota 2026 is voorgesteld om aanvullend € 300.000 beschikbaar te stellen.

Overzicht baten en lasten 2025 Programma 6: Iepenbiere Romte

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	7.982	9.090	159	9.249
Lasten	-31.980	-35.135	1.039	-34.096
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-23.998	-26.045	1.198	-24.847
Onttrekkingen	831	2.462	-247	2.215
Stortingen	-194	-844	0	-844
Mutaties reserves	637	1.618	-247	1.371
Gerealiseerd resultaat	-23.361	-24.428	952	-23.476

Toelichting op de afwijkingen Programma 6: Iepenbiere Romte

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
504 Verkeer en Vervoer/ Mobiliteit		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-37	I
601 Beheer openbare ruimte		
Speel en recreatieve voorzieningen: In de afgelopen periode zijn er meer aanvragen ingediend door speeltuinverenigingen dan vooraf was voorzien. Dit heeft geleid tot een stijging van de uitgaven binnen dit budgetonderdeel. De extra kosten hangen direct samen met de toegenomen vraag naar ondersteuning van speelvoorzieningen. Tegelijkertijd worden deze uitgaven gecompenseerd door aanvullende inkomsten, zoals vermeld aan de batenkant. Per saldo verloopt deze wijziging budget neutraal.	200	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	54	I
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen		
Gebouw Holwerderweg 21 Dokkum: Op 30 december 2024 is het pand aangekocht. Bij de aankoop is rekening gehouden met een bedrag van € 100.000 voor eventuele bodemverontreiniging en bijbehorende saneringskosten. Uit nader bodemonderzoek is inmiddels gebleken dat er geen maatregelen noodzakelijk zijn. Er zijn geen extra kosten te verwachten en daarmee	-100	I

vervalt ook de eventuele verrekening met de verkopende partij. Deze wijziging is dan ook budgettair neutraal.

Verschillen kleiner dan € 100.000	42	I
-----------------------------------	----	---

604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen

Verschillen kleiner dan € 100.000	0	
-----------------------------------	---	--

TOTAAL BATEN	159	I
---------------------	------------	----------

LASTEN

504 Verkeer en Vervoer/ Mobiliteit

Kapitaallasten: Bij het opstellen van de jaarstukken 2024 is besloten om een aantal geplande investeringen door te schuiven naar 2025. Deze verschuiving heeft als gevolg dat de bijbehorende kapitaallasten (rente en afschrijvingen) eveneens met een jaar worden uitgesteld. Dit leidt in 2025 tot een incidenteel financieel voordeel, doordat deze lasten pas in een later boekjaar drukken op de begroting.	118	I
--	-----	---

Verschillen kleiner dan € 100.000	-6	I
-----------------------------------	----	---

601 Beheer openbare ruimte

Kapitaallasten: Bij het opstellen van de jaarstukken 2024 is besloten om een aantal geplande investeringen door te schuiven naar 2025. Deze verschuiving heeft als gevolg dat de bijbehorende kapitaallasten (rente en afschrijvingen) eveneens met een jaar worden uitgesteld. Dit leidt in 2025 tot een incidenteel financieel voordeel, doordat deze lasten pas in een later boekjaar drukken op de begroting.	893	I
--	-----	---

Speel en recreatieve voorzieningen: In de afgelopen periode zijn er meer aanvragen ingediend door speeltuinverenigingen dan vooraf was voorzien. Dit heeft geleid tot een stijging van de uitgaven binnen dit budgetonderdeel. De extra kosten hangen direct samen met de toegenomen vraag naar ondersteuning van speelvoorzieningen. Tegelijkertijd worden deze uitgaven gecompenseerd door aanvullende inkomsten, zoals vermeld aan de batenkant. Per saldo verloopt deze wijziging budget neutraal.	-200	I
---	------	---

Verschillen kleiner dan € 100.000	60	I
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen		
Onderzoek MFC Burdaard: Voor deze opgave is in 2024 een budget van €30.000 beschikbaar gesteld. Dit bedrag blijkt onvoldoende te zijn om de kosten voor aanvullend onderzoek en projectleiding te dekken. Naar verwachting zal in 2025 het budget met €75.000 worden overschreden. De lasten zijn momenteel opgenomen onder programma 6, maar behoren eigenlijk tot programma 2 – Mienskip. Deze correctie zal worden doorgevoerd bij de begroting voor 2026. Deze ophoging wordt voor €70.000 gedekt door een extra onttrekking aan de bestemmingsreserve ontwikkelfonds.		
	-75	I
Gebouw Holwerderweg 21 Dokkum: Op 30 december 2024 is het pand aangekocht. Bij de aankoop is rekening gehouden met een bedrag van € 100.000 voor eventuele bodemverontreiniging en bijbehorende saneringskosten. Uit nader bodemonderzoek is inmiddels gebleken dat er geen maatregelen noodzakelijk zijn. Er zijn geen extra kosten te verwachten en daarmee vervalt ook de eventuele verrekening met de verkopende partij. Deze wijziging is dan ook budgettair neutraal.		
	100	I
Kapitaallasten: Bij het opstellen van de jaarstukken 2024 is besloten om een aantal geplande investeringen door te schuiven naar 2025. Deze verschuiving heeft als gevolg dat de bijbehorende kapitaallasten (rente en afschrijvingen) eveneens met een jaar worden uitgesteld. Dit leidt in 2025 tot een incidenteel financieel voordeel, doordat deze lasten pas in een later boekjaar drukken op de begroting.		
	119	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-40	I
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen		
Kapitaallasten: Bij het opstellen van de jaarstukken 2024 is besloten om een aantal geplande investeringen door te schuiven naar 2025. Deze verschuiving heeft als gevolg dat de bijbehorende kapitaallasten (rente en afschrijvingen) eveneens met een jaar worden uitgesteld. Dit leidt in 2025 tot een incidenteel financieel voordeel, doordat deze lasten pas in een later boekjaar drukken op de begroting.		
	65	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	5	I
TOTAAL LASTEN	1.039	I

Onttrekkingen aan reserves

Reserve openbare verlichting:

Deze reserve is bedoeld ter dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen openbare verlichting. De lagere afschrijvingslasten, die veroorzaakt worden door het doorschuiven van de investeringen van 2024 naar 2025 (jaarrekening 2024), betekenen een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve.

-68

I

Reserve ontwikkelfonds:

Ter dekking van de aanvullende onderzoekskosten stellen wij voor om een extra bedrag van € 70.000 aan deze reserve te onttrekken. Een nadere toelichting is opgenomen aan de lastenzijde.

70

I

Reserve dekking afschrijvingen:

Deze reserve is bestemd ter dekking van de afschrijvingslasten van meerdere investeringen. De lagere afschrijvingslasten, die veroorzaakt worden door het doorschuiven van de investeringen van 2024 naar 2025 (jaarrekening 2024), betekenen een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve.

-249

I

Totaal Onttrekkingen aan reserves

-247

TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN

952

Kanttekening en risico's:

Beheerplannen Kapitaalgoederen

De accountant twijfelt over de hoogte van de onderhoudsvoorzieningen in de jaarrekening 2024. Vooral door de sterk veranderende kostprijswontwikkelingen van de afgelopen jaren. Volgens de regels (BBV) moet er voor elke voorziening een beheersplan zijn dat niet ouder is dan vijf jaar.

De algemene nota kapitaalgoederen vernieuwen wij volgend jaar. Dat helpt om aan de regels te voldoen. Het college doet er alles aan om bij de controle van de jaarrekening 2025 (in april/mei 2026) actuele concept-beheerplannen te kunnen laten zien.

De onzekerheden rondom de voorzieningen voor kapitaalgoederen vragen om openheid richting uw raad. We gaan ervan uit dat we de plannen op tijd af hebben. Als dat verandert, laten we u dat op tijd weten.

Investeringsen

1. Verhoging vervangingsinvestering lichtmasten 2025 € 20.000 (grootboeknummer 7124161)

De afgelopen jaren is onvoldoende rekening gehouden met prijsstijgingen voor ondergrondse werkzaamheden van de netbeheerder, waardoor verwacht wordt dat de kosten € 20.000 hoger uitvallen dan oorspronkelijk begroot. Hogere kapitaalasten vanaf 2026: € 1.300

2 . Afgeronde Investeringsen:

2a. Afsluiten investering brug Mellemawei Oostrum (grootboeknummer 7124283)

De werkzaamheden aan de brug aan de Mellemawei te Oostrum zijn definitief afgerond en het project is volledig opgeleverd. Daarmee is ook de financiële afhandeling voltooid en kan de investering worden afgesloten. Het tekort op het beschikbare budget voor 2024 is reeds verantwoord in de jaarrekening 2024. In 2025 zijn echter nog aanvullende, noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd, voor een bedrag met een totaalbedrag van € 22.500.

2b. Afsluiten investeringen Tolhuispark: Herinrichting openbare ruimte / tennisbanen (grootboeknummer 7124255 & 7124230)

De werkzaamheden met betrekking tot de herinrichting van de openbare ruimte en de tennisbanen zijn inmiddels afgerond. Daarmee is het project ook financieel afgerond en kunnen de bijbehorende investeringen worden afgesloten. Dit is in overeenstemming met de verantwoording in de jaarrekening over 2024.

3. Subsidieproject: aanpak binnenstad Dokkum:

Onderstaande 3 wijzigingen hebben geen nadelig effect op de begroting . De ophoging van de investeringen worden in zijn geheel gedekt door de extra toerekening van subsidiebedragen.

3a. Herinrichting Legeweg Dokkum € 125.000 verhoging (grootboeknummer 7124130)

In maart 2023 is het ontwerpproces voor de herinrichting van de Legeweg gestart. Via een werkgroep is een ontwerp tot stand gekomen. Dit ontwerp heeft echter niet geleid tot volledige overeenstemming onder de bewoners van de Legeweg, met name over de invulling van het parkeren. Als gemeente houden we rekening met het algemeen belang en niet uitsluitend met individuele wensen. Daarnaast sluiten de plannen aan bij de bredere ambities voor de binnenstad. Daarom is eind 2023 besloten om de omgevingsvergunning aan te vragen. Dit leidde tot één beroepsprocedure. Op 25 juni 2025 heeft de rechtbank uitspraak gedaan en het beroep ongegrond verklaard. Door de vertraging zijn de uitvoeringskosten gestegen als gevolg van indexering. Dit heeft geleid tot een meerkosten van € 125.000, inclusief een reservering voor onvoorziene uitgaven. Deze meerkosten kunnen worden gedekt door een aanvullende bijdrage uit de subsidie Kwaliteitsimpuls Binnenstad, waarin hiervoor nog ruimte beschikbaar is. Met deze extra subsidie is de financiële dekking van de herinrichting van de Legeweg gewaarborgd.

3b. Vervanging wegen Vleesmarkt/Dijpswal Dokkum verhoging € 70.000 (grootboeknummer 7124341)

Voor 2026 staat de herinrichting en opwaardering van de Vleesmarkt gepland. Dit project sluit aan op eerdere binnenstadsprojecten, zoals de herinrichting van de Legeweg. Bij de planning dient rekening te worden gehouden met een mogelijke uitloop naar 2027. Deze uitloop valt binnen de kaders van de subsidie Kwaliteitsimpuls Binnenstad en is daarmee toegestaan. De financiële dekking van het project bestaat uit diverse budgetten, waaronder middelen voor wegen en groen, aangevuld met een subsidiebedrag van € 69.795 vanuit de Kwaliteitsimpuls Binnenstad. Dit subsidiebedrag moet nog worden toegevoegd aan de beschikbare budgetten. Met deze toevoeging is de financiële dekking voor de herinrichting van de Vleesmarkt volledig gewaarborgd.

3c. Verhoging investering reconstructie Sonnemaplein Dokkum € 225.851 grootboeknummer 7124325)

De herinrichting van het Sonnemaplein is momenteel in uitvoering. De planning is dat de werkzaamheden eind dit jaar worden afgerond, zodat aansluitend gestart kan worden met de herinrichting van de Legeweg. De financiële dekking van het project bestaat meerdere onderdelen, waaronder een bijdrage van € 225.851 vanuit de subsidie Kwaliteitsimpuls Binnenstad. Dit subsidiebedrag moet nog worden toegevoegd aan de beschikbare middelen. Met deze toevoeging is de financiële dekking van de herinrichting van het Sonnemaplein volledig gewaarborgd.

4. Wijziging investeringen binnen de beschikbare middelen:

4a. Vrijval investering wegen De Woudhorne Dokkum € 110.000 (grootboeknummer 7124251)

Deze investering is aanvankelijk opgenomen als een herinrichtingsproject. In de praktijk is echter gebleken dat een volledige herinrichting niet noodzakelijk was. De benodigde werkzaamheden zijn uitgevoerd in het kader van regulier wegenonderhoud en zijn ook vanuit dat budget gefinancierd. Hierdoor komt de eerder geraamde investering voor De Woudhorne te vervallen.

4b. Verhoging investering Herinrichting Spoorstraat Dokkum € 20.000 (grootboeknummer 7124252)

De huidige inrichting van de Spoorstraat in Dokkum is verouderd en voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen. Het betreft een type weginrichting dat inmiddels niet meer wordt toegepast. Aanpassing naar een 30 km/uur-zone is noodzakelijk en kan worden gecombineerd met reguliere onderhoudswerkzaamheden. In totaal is voor deze integrale aanpak van €90.000 benodigd. De ophoging van € 20.000 kan worden gedekt door het laten vervallen van de investering in De Woudhorne te Dokkum.

4c. Verhoging vervanging wegen Woudweg Zuidzijde Dokkum € 90.000 (grootboeknummer 7124257)

De huidige inrichting van de Woudweg betreft een gebiedsontsluitingsweg met een maximumsnelheid van 50 km/u. Dit type inrichting wordt tegenwoordig niet meer toegepast en dient te worden aangepast naar een gebiedsontsluitingsweg met een maximumsnelheid van 30 km/u (GOW30). Deze aanpassing kan worden gecombineerd met reguliere onderhoudswerkzaamheden. Voor deze integrale aanpak is een investering van €585.000 benodigd. De ophoging van € 90.000 kan worden gedekt door het laten vervallen van de investering in De Woudhorne te Dokkum.

5. Wijzigingen planning uitgaven / doorschuiven investering naar 2026

5.1 uitvoeringsinvestering aanleg rondweg Wanswert € 4.151.720 (grootboeknummer 7124087)

De uitvoering zal niet in 2025 plaatsvinden. Voorgesteld wordt om het investeringsbedrag door te schuiven naar 2026

5.2. Impulsaanpak winkelgebied Dokkum € 660.000 (grootboeknummer 7124363)

De uitvoering zal niet in 2025 plaatsvinden. Voorgesteld wordt om het investeringsbedrag door te schuiven naar 2026.

Algemeene dekkingsmiddels

Overzicht baten en lasten 2025 Algemeene dekkingsmiddels

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	135.901	135.920	4.353	140.273
Lasten	-5.826	-2.837	292	-2.546
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	130.075	133.082	4.645	137.727
Onttrekkingen	3.038	3.785	944	4.729
Storting	-2.550	-2.960	-794	-3.755
Mutaties reserves	488	824	150	974
Gerealiseerd resultaat	130.563	133.906	4.795	138.701

Toelichting op de afwijkingen Algemeene dekkingsmiddels

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
--------------------	---------------------------	---------------------------------

BATEN

Algemene Uitkering

3.819

De septembercirculaire 2025 resulteert in een positief financieel effect van € 4.333.000 ten opzichte van de eerder vastgestelde begroting. Hiervan wordt € 514.000 gereserveerd voor specifieke doelen, waaronder:

- Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen (Programma 1)
- Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) (Programma 4)
- Participatie (Programma 3)

3.319

I

De resterende € 3.819.000 is toegevoegd aan de Algemeene dekkingsmiddels. Hiervan was € 500.000 m.b.t. het BTW-compensatiefonds al opgenomen als besparingsmaatregel voor 2025. Zie de regel hieronder.

In de Algemene Uitkering vanuit het Gemeentefonds wordt een stelpost opgenomen voor de afrekening van het BTW-compensatiefonds. Het Rijk houdt vooraf een deel van het budget achter als reserve. Dit gebeurt om eventuele tekorten op te vangen, voor het geval er meer BTW gecompenseerd moet worden dan er beschikbaar is in het fonds. Door deze stelpost kunnen gemeenten rekening houden met mogelijke schommelingen in de uiteindelijke afrekening, zonder dat dit direct invloed heeft op hun begroting.

500

I

Dividend	199	
Op basis van de hogere dividendontvangsten over 2024, worden de geraamde inkomsten bijgesteld. Vooral Stedin keerde substantieel meer dividend uit dan oorspronkelijk begroot, als gevolg van haar solide financiële prestaties in dat jaar.	199	I
Overige algemene dekkingsmiddelen	335	
Het betreft een aanpassing van de rentebaten, die grotendeels budgetneutraal is. Door verschillende factoren, waaronder een lager investeringsvolume en een aangepaste renteomslag, vallen de verwachte rentebaten hoger uit. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de lasten onder 'overige algemene dekkingsmiddelen'.	332	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	3	I
TOTAAL BATEN	4.353	
LASTEN		
Dividend	8	
Verschillen kleiner dan € 100.000	8	I
Overige algemene dekkingsmiddelen	283	
Het betreft een aanpassing van de rentelasten, die grotendeels budgetneutraal uitvalt. Door diverse factoren, waaronder een lager investeringsvolume en een aangepaste renteomslag, valt de verwachte toerekening aan investeringen lager uit. Dit leidt tot een nadelig effect op de lasten. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de baten onder 'overige algemene dekkingsmiddelen'.	-281	I
Er zijn verschillende aanpassingen verwerkt in de bedrijfsvoeringsbudgetten. Deze aanpassingen worden doorbelast naar de programma's. Verdere toelichting is te vinden in de bijlage 'Mutaties bedrijfsvoering'.	562	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	2	I
TOTAAL LASTEN	292	

Otttrekkingen aan reserves

Na analyse van de risico's blijkt dat er onvoldoende in de risicoreserve zit. Via deze wijziging wordt de risicoreserve aangevuld ten koste van de algemene reserve. Deze wijziging is budgetneutraal, zie daarvoor ook onderstaande storting aan de reserve.

944

I

Totaal Otttrekkingen aan reserves**944**

Stortingen aan reserves

Na analyse van de risico's blijkt dat er onvoldoende in de risicoreserve zit. Via deze wijziging wordt de risicoreserve aangevuld ten koste van de algemene reserve. Deze wijziging is budgetneutraal, zie daarvoor ook bovenstaande otttrekking aan de reserve.

-944

I

In de begroting is structureel een storting in de Algemene Reserve geraamd. In het kader van de bezuinigingen wordt deze storting niet gedaan.

150

I

Totaal stortingen aan reserves**-794**

TOTAAL MUTATIES RESERVES**150**

TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN**4.795**

Overhead

Overzicht baten en lasten 2025 Overhead

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten	2.306	2.721	126	2.847
Lasten	-21.530	-23.841	1.101	-22.741
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-19.224	-21.120	1.227	-19.893
Onttrekkingen	989	2.635	-858	1.777
Stortingen	0	0	-57	-57
Mutaties reserves	989	2.635	-915	1.720
Gerealiseerd resultaat	-18.235	-18.485	312	-18.174

Toelichting op de afwijkingen Overhead

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
BATEN		
Overhead	126	
Door de herverdeling van interne projecturen zijn de baten binnen dit programma toegenomen, terwijl bij andere programma's een daling zichtbaar is; per saldo is deze verschuiving budgetneutraal verwerkt.	117	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	9	I
TOTAAL BATEN	126	
LASTEN		
Overhead	1.101	
In de DVO met Dantumadiel is een risico-opslag opgenomen. Dit bedrag wordt toegevoegd aan een voorziening ter afdekking van mogelijke meerkosten die niet zijn voorzien.	-156	I
Er zijn verschillende aanpassingen verwerkt in de	602	I

bedrijfsvoeringsbudgetten. Deze aanpassingen worden doorbelast naar de programma's. Verdere toelichting is te vinden in de bijlage 'Mutaties bedrijfsvoering'.

Een deel van de geplande investeringen is uitgesteld naar een later moment, i.v.m. besluitvorming centrale huisvesting. Hierdoor vallen de afschrijvingen in het huidige boekjaar lager uit dan oorspronkelijk voorzien.	176	I
--	-----	---

De overbezetting als gevolg van de ontvlechting daalt sneller dan verwacht wat resulteert in het verminderen van het budget. De kosten worden deels gedekt uit de reserve en deels doorbelast aan gemeente Dantumadiel.	540	I
---	-----	---

Verschillen kleiner dan € 100.000	-61	I
-----------------------------------	-----	---

TOTAAL LASTEN	1.101	
----------------------	--------------	--

Onttrekkingen aan reserves

De overbezetting als gevolg van de ontvlechting daalt sneller dan verwacht wat resulteert in een lagere onttrekking uit de reserve.	-472	I
---	------	---

De uitvoering van het projectbudget e-Depot en recordmanagement wordt overgeheveld naar 2026, wat resulteert in een lagere onttrekking uit de Algemene Reserve in 2025. Dit heeft geen effect op het exploitatieresultaat.	-150	I
--	------	---

Deze wijziging houdt in dat de onttrekking aan de algemene reserve wordt verlaagd, omdat een deel van het budget voor organisatorische knelpunten wordt doorgeschoven naar 2026. Dit gebeurt enerzijds omdat de opdracht 'Sturing Primaire Afdeling (SPA)' nog niet is afgerond, en anderzijds omdat een verwacht knelpunt zich waarschijnlijk niet zal voordoen. Hierdoor kan een deel van het budget worden overgeheveld.	-215	I
---	------	---

Verschillen kleiner dan € 100.000	-21	I
-----------------------------------	-----	---

Totaal Onttrekkingen aan reserves	-858	
--	-------------	--

Stortingen aan reserves

Verschillen kleiner dan € 100.000	-57
Totaal stortingen aan reserves	-57
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-915
TOTAAL SALDO AFWIJKINGEN	312

Investeringsen

1. **Investerings Arbo € 215.000 (grootboeknummer 7129041)**

Om knelpunten in de arbeidsomstandigheden op te lossen, zoals bijvoorbeeld de opslag van gevaarlijke stoffen, is een investeringsbedrag benodigd van € 215.000. De investering zal in 2026 worden gedaan. De kapitaallasten vanaf 2027 zijn € 24.725.

Heffing vennootschapsbelasting

Overzicht baten en lasten 2025 Heffing VPB

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Lasten	-40	-40	0	-40
Gerealiseerd resultaat	-40	-40	0	-40

Onvoorzien

Overzicht baten en lasten 2025 Onvoorzien

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Lasten	-101	-37	0	-37
Gerealiseerd resultaat	-101	-37	0	-37

Bijlage 1: Mutaties bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoeringsbudgetten worden doorbelast aan de verschillende programma's. In deze 2e tussentijdse rapportage zijn aanpassingen in de bedrijfsvoeringsbudgetten (bijv. loonkosten en ICT-kosten) verwerkt. Onderstaande tabel laat zien welk effect deze aanpassingen op de programma's hebben. In de toelichting onder de tabel worden de aanpassingen toegelicht.

Tabel (bedragen x €1.000)

Programma (bedragen x 1.000)	Taakveld	Som van Bedrag
01 Ynwenner en Bestjoer	101 Bestuur	-2
	102 Dienstverlening	-69
	103 Veiligheid	-47
Totaal 01 Ynwenner en Bestjoer		-118
02 Mienskip	201 Voorzieningen	-25
	202 Onderwĳshuisvesting en -kansenbeleid	-12
	203 Sport	-19
	204 Cultuur	-14
Totaal 02 Mienskip		-70
03 Soarch en Wolwêzen	301 WMO (maatschappelijke participatie)	-138
	303 Inkomensondersteuning	-59
	305 Jeugdwet	-11
	308 Onderwĳs (kinderopvang / vve)	-4
Totaal 03 Soarch en Wolwêzen		-212
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	401 Economie en werkgelegenheid	-12
	403 Recreatie en toerisme	-7
Totaal 04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje		-19
05 Wenjen en Omjouwing	501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	-51
	502 Wonen	-60
	503 Milieu	-19
	508 Afvalbeleid en afval inzameling	-37
Totaal 05 Wenjen en Omjouwing		-167
06 Iepenbiere Romte	504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit	-11
	601 Beheer openbare ruimte	-177
	603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen	-34
	604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	3
Totaal 06 Iepenbiere Romte		-219
90 Algemiene dekkingsmiddels	093 Overige algemene dekkingsmiddelen	562
Totaal 90 Algemiene dekkingsmiddels		562
91 Overhead	094 Overhead	602
Totaal 91 Overhead		602
Totaal voor mutaties reserves		359
Onttrekkingen uit reserves		-86
Toevoegingen aan reserves		-248
Totaal na mutaties reserves		25

Toelichting mutaties bedrijfsvoering

Bedragen x € 1.000	Afwijkingen 2e rapportage	Incidenteel (I) Structureel (S)
De CAO-wijziging is verwerkt in de budgetten, wat leidt tot een hogere doorbelasting naar de programma's. Tegelijkertijd worden de kosten bij Algemene Dekkingsmiddelen en Overhead lager, omdat het oorspronkelijke budget van € 1,1 mln. voor de CAO-wijziging daar was gereserveerd. De wijziging is budgetneutraal.	0	S
Er is een naverrekening over 2024 ontvangen met betrekking tot de verzekering WGA-ERD (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten - Eigen Risico Drager). Hierdoor zijn de kosten hoger uitgevallen dan begroot.	-113	S
Er is een dotatie aan de voorziening verlofsparen gedaan. Dit betreft het reserveren van geld voor werknemers die ervoor kiezen om verlof op te sparen voor toekomstig gebruik.	-116	S
De ICT-budgetten zijn naar beneden bijgesteld door diverse besparingen en als gevolg van verschuiving van enkele projecten waardoor kosten dit jaar niet worden gemaakt.	345	I
Een deel van het budget Organisatorische knelpunten is overgeheveld naar 2026. Dit gebeurt enerzijds omdat de opdracht 'Sturing Primaire Afdeling (SPA)' nog niet is afgerond, en anderzijds omdat een verwacht knelpunt zich waarschijnlijk niet zal voordoen.	215	I
De kapitaallasten zijn verlaagd als gevolg van het uitstellen van geplande investeringen.	118	I
Verschillen kleiner dan € 100.000	-90	I
Totaal mutaties voor reserves bedrijfsvoeringsbudgetten	359	
Onttrekkingen uit reserves		
Verschillen kleiner dan € 100.000	-87	I
Totaal onttrekkingen uit reserves	-87	

Toevoegingen aan reserves

Een deel van het budget Organisatorische knelpunten is overgeheveld naar 2026. Dit gebeurt enerzijds omdat de opdracht 'Sturing Primaire Afdeling (SPA)' nog niet is afgerond, en anderzijds omdat een verwacht knelpunt zich waarschijnlijk niet zal voordoen.

-215 I

Verschillen kleiner dan € 100.000

-33 I

Totaal toevoegingen aan reserves

-248

TOTAAL MUTATIES RESERVES

-334

Totaal na mutaties reserves

25

Totaaloverzicht financieel effect

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2025	Begroting na wijzigingen 2025	Wijzigingen 2e rapportage 2025	Begroting na 2e rapportage 2025
Baten				
PRG01 01 Ynwenner en Bestjoer	1.060	1.094	253	1.348
PRG02 02 Mienskip	851	1.534	0	1.534
PRG03 03 Soarch en Wolwêzen	23.453	28.218	3.349	31.568
PRG04 04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	31	10.748	-5.100	5.648
PRG05 05 Wenjen en Omjouwing	7.830	19.774	479	20.254
PRG06 06 Iepenbiere Romte	7.982	9.090	159	9.249
PRG90 90 Algemiene dekkingsmiddels	135.901	135.920	4.353	140.273
PRG91 91 Overhead	2.306	2.721	126	2.847
Totaal Baten	179.413	209.100	3.621	212.721
Lasten				
PRG01 01 Ynwenner en Bestjoer	-11.949	-12.203	-474	-12.677
PRG02 02 Mienskip	-10.053	-13.744	23	-13.721
PRG03 03 Soarch en Wolwêzen	-81.636	-93.750	-1.974	-95.724
PRG04 04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-1.547	-13.753	5.650	-8.103
PRG05 05 Wenjen en Omjouwing	-13.440	-26.581	142	-26.439
PRG06 06 Iepenbiere Romte	-31.980	-35.135	1.039	-34.096
PRG90 90 Algemiene dekkingsmiddels	-5.826	-2.837	292	-2.546
PRG91 91 Overhead	-21.530	-23.841	1.101	-22.741
PRG92 92 VPB	-40	-40	0	-40
PRG93 93 Onvoorzien	-101	-37	0	-37
Totaal Lasten	-178.102	-221.922	5.797	-216.125
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.311	-12.823	9.419	-3.404
Onttrekkingen	7.573	19.283	-1.106	18.178
Stortingen	-2.744	-4.804	-1.151	-5.956
Mutaties reserves	4.829	14.479	-2.257	12.222
Gerealiseerd resultaat	6.140	1.656	7.162	8.818

Effecten voor de meerjarenraming

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Baten				
PRG01	01 Ynwenner en Bestjoer	0	0	0
PRG02	02 Mienskip	0	0	0
PRG03	03 Soarch en Wolwêzen	1.342	1.274	1.274
PRG04	04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	5.400	0	0
PRG05	05 Wenjen en Omjouwing	2.350	0	0
PRG06	06 Iepenbiere Romte	-58	42	42
PRG90	90 Algemiene dekkingsmiddels	518	0	0
PRG91	91 Overhead	9	9	9
Totaal Baten		9.561	1.325	1.325
Lasten				
PRG01	01 Ynwenner en Bestjoer	-18	-18	-18
PRG02	02 Mienskip	0	0	0
PRG03	03 Soarch en Wolwêzen	-1.548	-1.527	-1.527
PRG04	04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-5.960	0	0
PRG05	05 Wenjen en Omjouwing	-3.184	0	0
PRG06	06 Iepenbiere Romte	22	-78	-78
PRG90	90 Algemiene dekkingsmiddels	0	0	0
PRG91	91 Overhead	-464	-91	-91
PRG92	92 VPB	0	0	0
PRG93	93 Onvoorzien	0	0	0
Totaal Lasten		-11.152	-1.714	-1.714
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-1.591	-389	-389
Onttrekkingen		1.765	35	35
Stortingen		-300	0	0
Mutaties reserves		1.465	35	35
Gerealiseerd resultaat		-127	-354	-354

Majeure projecten

Centrale huisvesting

SMART-doelstelling

Centrale huisvesting

Activiteit

101.1-3A: De voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwbouw en renovatie van het bestuurlijke deel van het gemeentehuis (bouwdelen A en B) worden in 2025 voortgezet.

De ver- en nieuwbouw betreft de herontwikkeling van de gemeentelijke kantoren met als doel een moderne, duurzame en toekomstgerichte werkomgeving voor raad, bestuur en medewerkers.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In 2025 is verdergegaan met de voorbereiding voor de verbouwing van het deel van het gemeentehuis waar het bestuur werkt. Het project gaat over de verbouwing van bouwdeel A1. Dit zijn de oude, monumentale gebouwen aan de Zijl en de Suupmarkt. Ook gaat het over het verbouwen en nieuw bouwen van de bouwdelen A2 en B, aan de Koningstraat. Het hele project duurt vijf jaar.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Omdat we meer tijd nodig hadden voor de voorbereiding, schuift de planning met minstens een half jaar op. De Raad heeft op 18 september 2025 een besluit genomen over ver(nieuw) bouw. De bijgestelde planning is dat bouwdeel B in juli 2028 in gebruik genomen wordt. Voor bouwdeel A is dit januari 2029.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Raadsbesluit 18 september 2025	
Bouwdeel A1 (rijksmonumenten)	4.075
Nieuwbouw	14.501
Inrichting	1.910
Actueel budget	20.486
Af: uitgaven van januari tot juli 2025	550
Af: verplichtingen	-
Saldo	19.936

Toelichting:

Dit project loopt van 2024 tot en met 2029. De projectbegroting is gemaakt voor deze hele periode van vijf jaar. Dat betekent dat al het geld in de begroting bedoeld is voor activiteiten en kosten in deze vijf jaar.

Campus Kollum

SMART-doelstelling

Campus Kollum

Activiteit

203.1-1B: Onderzoek Campus Kollum uitvoeren

Omdat er steeds meer leerlingen zijn, hebben de scholen voor het basis- en voortgezet onderwijs in Kollum te weinig ruimte. Daarom is uitbreiding van de gebouwen van de Campus Kollum en het Kindcentrum Kollum nodig. Er zijn daardoor plannen voor meer ruimte voor onderwijshuisvesting. Dit project heet de brede Campus Kollum.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Het definitieve plan voor Brede Campus Kollum werd op 13 maart 2025 aan de Raad voorgelegd. Op 21 mei 2025 werd positief en unaniem besloten voor uitvoering van de voorgelegde plannen. Ook werd een amendement aangenomen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Het betreft hier een meerjarenplanning. Op 21 mei werd unaniem en positief besloten door de gemeenteraad over het plan Brede Campus Kollum.

Het college gaat dit jaar praten met het bestuur van Campus Kollum. Het gaat over het overnemen van een lening bij de BNG-bank. We willen deze lening later overnemen, met dezelfde voorwaarden als nu. Daarvoor gaan we de nodige stappen zetten.

We nemen de lening over omdat we (economisch) eigenaar willen worden van Campus Kollum. Later willen we het juridische eigendom overdragen aan de schoolbesturen. Dit heeft geen gevolgen voor het budget. We beginnen nu met de voorbereidingen en de gesprekken met het campusbestuur en de schoolbesturen.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
begrotingspost raadsbesluit december 2023.	12.760
evt. aanvullingen via begrotingswijziging mei 2025	7.500
Actueel budget	20.260
Af: uitgaven	-1.040
Af: verplichtingen	n.v.t.
Saldo	19.220

Toelichting:

MFC Burdaard

SMART-doelstelling

MFC Burdaard

Activiteit

202.1-1B: Uitvoeren aanpak MFC Burdaard

In 2021 gaf het toenmalige bestuur van het MFC it Spektrum bij ons aan dat zij zorgen hadden over de toekomst van het MFC. De exploitatie was niet sluitend te krijgen door tegenvallende inkomsten en hoge kosten. Wij zijn een traject gestart om tot een oplossing te komen, zodat de basisvoorzieningen voor Burdaard en Jislum e.o. behouden blijven.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Wij hebben uw raad voorgesteld herstructurering verder te onderzoeken. U stemde op 17 oktober 2024 in met dit voorstel en stelde € 30.000 beschikbaar voor het onderzoek.

Er wordt o.a. onderzoek gedaan naar de behoefte naar bedrijfsruimten en de mogelijkheid tot het realiseren van woningen in het MFC.

Vanaf 1 juli 2025 wordt de gemeente eigenaar van het gebouw en de grond. Er worden afspraken gemaakt over de verhuur. Bestaande contracten worden aangepast.

M.b.t. de dorpshuisfunctie wordt in samenwerking met stichting Doarpswurk een traject opgestart.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Eind 2025 worden de uitkomsten van het onderzoek met de raad gedeeld.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	x € 1.000
Jaarlijkse exploitatiesubsidie It Spektrum Burdaard en restant subsidie	44
Onderzoeksbudget	30
Actueel budget	74
Af: uitgaven projectleiding en kosten uitwerken herstructurering	-100
Saldo	-26

Via de 2e rapportage 2025 is aanvullend budget aangevraagd ten bedrage van €75.000 ter dekking voor de gemaakte en resterende kosten van 2025.

Scholenpark Dokkum

SMART-doelstelling

Scholenpark Dokkum

Activiteit

203.1-1C: Onderzoek Scholenpark Dokkum uitvoeren

Wij willen komen tot passende onderwijshuisvesting voor Dockinga College, Dalton Dokkum, Burgerschool en Bonifatiuschool op de plek van Scholenpark A aan de Parklaan/Woudweg. Ook wil Fierder Onderwijs het vmbo gemengd/theoretisch van het Dockinga College verplaatsen van Scholenpark A naar Scholenpark B. Samen met de scholen gaan we uit van deze hoofdthema's:

- Gelijkwaardigheid
- Groen
- Cultuur en Sport
- Verbinding
- Veiligheid
- Zichtbaar
- Flexibel
- Zorg en onderwijs

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2025 werd de definitiefase afgerond. Projectdoelen zijn vastgesteld en inzichtelijk gemaakt. In het tweede kwartaal van 2025 werden de plannen aan de raad gepresenteerd voor besluitvorming. Op 5 juni werd unaniem door de gemeenteraad ingestemd met de plannen die zijn voorgelegd inclusief het realiseren van ruimte voor kinderopvang ten behoeve van IKC vorming. Daarnaast werd een amendement aangenomen voor het loskoppelen van het budget dat bestemd is voor Dockinga College vmbo gt.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

• Definitiefase, Programma van Eisen + kaders	maart 2025
• Selectie ontwerpende partijen	mei 2025
• Schets-/voorontwerp	oktober 2025
• Definitief ontwerp	januari 2026
• Technisch ontwerp (bestek)	mei 2026
• Prijsvorming/(EU) Aanbesteding	augustus 2026
• Omgevingsvergunning	juli 2026
• Gefaseerde aanvang realisatie (incl. voorbereiding)	najaar 2026 – voorjaar 2027
• Gefaseerde opleveringen	najaar 2027 – voorjaar 2028

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Raadsbesluit 21 december 2023	39.608
Raadsbesluit 5 juni 2025	2.400
Actueel budget	42.008
Af: uitgaven	-446
Af: verplichtingen	n.v.t.
Saldo	41.562

Toelichting: n.v.t.

Noordelijke stadsentree

SMART-doelstelling

Noordelijke stadsentree

Activiteit

402.1-2A: Ontwikkeling van de Noordelijke stadsentree

Door de ontwikkeling van de Noordelijke stadsentree ontstaat er een economische impuls door het verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad en daarmee het verhogen van het binnenstadbezoek.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

Er wordt een startnotitie opgesteld. Hierin staat het versterken van de bereikbaarheid en de economische positie van de binnenstad centraal. De startnotitie richt zich op het vergroten van de parkeercapaciteit bij de Noordelijke Stadsentree.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De startnotitie wordt in november in Petear behandeld. Debat en besluit volgen in december.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Restant voorbereidingsbudget Noordelijke stadsentree (start Noardeast-Fryslân in 2021)	97
Budget 1 januari 2025	97
Af: uitgaven t/m april	-22
Saldo	75

Dit betreft het voorbereidingskrediet van het majeure project Noordelijke stadsentree. We zitten volop in de voorbereiding / onderzoeksfase en er zullen nog de nodige kosten gemaakt worden voordat er tot uitvoering kan worden overgegaan.

Harddraverspark

SMART-doelstelling

Harddraverspark

Activiteit

404.1-2A: Herinrichting Harddraverspark in Dokkum tot toeristisch en recreatief gebied

Herinrichting van het Harddraverspark in Dokkum tot een toeristisch en recreatief gebied (samenhang herinrichting Tolhuispark).

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In maart 2025 heeft het College het Voorlopig Ontwerp vastgesteld. Het College gaat na of het tekort gedekt kan worden uit de middelen van de regiodeal 6e tranche, tot die tijd houdt het College vast aan het huidige ambitieniveau. Als blijkt dat er geen mogelijkheden zijn om het tekort extern te dekken, wordt teruggevallen op de variant "basis infrastructuur".

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Na de zomer komt er duidelijkheid over de eventuele toekenning van de regiodeal 6e tranche. Omdat het College dit eerst afwacht, schuift de planning een viertal maanden op. De ruimtelijke procedure start in het najaar van 2025. De voorbereidingen voor de gunning van de nieuwe recreatie ondernemer en het bouwteam vinden al plaats. De gunning vindt in het eerste kwartaal van 2026 plaats. Het Definitief Ontwerp wordt uiteindelijk samen met het omgevingsplan in het najaar van 2026 door de raad vastgesteld.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Totale investering Harddriverspark 2022	5.115
<i>Begrotingswijziging:</i>	
inrichting skatepark	50
aanvullend krediet kunstgrasveld vv Dokkum	100
aankoop grond tennisclub Dokkum	216
investeringsbijdrage vv Dokkum & KV Oostergo bouw kantine	350
ophogen investeringskrediet Harddriverspark 2023	2.900
2e turap 2024 overname onroerend goed en voorbereidingskosten	700
Actueel budget	9.431
Af: uitgaven t/m april 2025	-2.651
Saldo	6.780

Toelichting: Als alle geplande uitgaven voor 2025 van het saldo worden afgetrokken resteert er nog een bedrag van ca. € 5,7 miljoen. Uit de marktconsultatie is gebleken dat er voor het huidige ambitieniveau dan een tekort is van € 3,3 miljoen. Eind 2025 of begin 2026 wordt bekend of deze middelen gedekt kunnen worden uit de regiodeal.

Súd Ie

SMART-doelstelling

Súd Ie

Activiteit

404.1-2C Realisatie (fase 3) Súd Ie & Wetterfront Dokkum

Binnen het Programma Súd Ie & Wetterfront Dokkum zijn we actief met de volgende deelprojecten:

1. Fietspad Súd Ie.
2. De Dm-vaarroute Súd Ie tussen Dokkum en De Skâns (Oostmahorn) aan het Lauwersmeer met 2,40 meter doorvaarthoogte.
3. Ontsluiting van de Noordelijke Stadsgrachten met de Aalsumerpoortbrug. Onderdeel van het Programma Súd Ie is ontsluiting van de Noordelijke Stadsgrachten via een verhoogde Aalsumerpoortbrug op de route Súd Ie. Daarnaast geldt ook de output van een tweede kleine brug en een aanlegvoorziening.
4. Vismonitoring, waterstekjes, boomgaardeilandje, vermarkten, etc.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

- A. Het deelproject fietspad Súd Ie betreft de aanleg van 8 kilometer fietsroute tussen Dokkum en Oostmahorn
- B. De vaarroute Súd Ie in de provinciale DM-vaarklasse (2,4 meter doorvaarthoogte)
- C. Ontsluiting Noordelijke Stadsgrachten
Voor de Aalsumerpoortbrug is in 2024 de keuze gemaakt in te zetten op een hoog architectuurniveau brugontwerp met historisch karakter. De andere beide (kleinere) deelprojecten bestaan uit de upgradering van de kleine houten brug naar De Helling en de realisatie van een openbare aanlegvoorziening.
- D. De uitvoering van twee deelprojecten vismonitoring wordt uitgevoerd door Van Hall Larenstein in samenwerking met o.a. Wetterskip Fryslân.
- E. De upgradering van het boomgaardeilandje bij de binnenstad van Dokkum is een klein deelproject op het kruispunt van vaarwegen.
- F. De output voor de vermarkting van de Súd Ie is geleverd met een tweede evenement bij de opening van de Saatsenbrêge en daarmee de vaarroute
- G. Bijzonder deelproject betreft de aanleg van enkele waterstekjes als kunstwerken en beleefplekken langs de recreatieve route Súd Ie

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In overleg met het Waddenfonds is de uitvoeringsplanning van het programma Súd Ie verlengd tot eind 2027 in verband met de volgende ontwikkelingen van deelprojecten (op hoofdlijnen):

A. Realisatie Fietspad Súd Ie

Er loopt nog beroep tegen het eerder door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan voor het fietspad Súd Ie bij de Raad van State.

Met een laatste grondeigenaar is nog geen overeenstemming bereikt. De onteigeningsprocedure bij 'De Kroon' loopt dan ook nog door. Dit heeft invloed op de realisatie, welke uitvoeringsplanning doorschuift naar 2026. De voltooiing van het fietspad Súd Ie schuift daarmee eveneens door naar 2026.

B. Vaarroute Súd Ie

Hoewel de DM-vaarroute met de laatste brug in 2024 is voltooid zal de subsidievaststelling (Waddenfonds e.d.) nog volgen als ook alle (andere) deelprojecten zijn afgerond.

C. Ontsluiting Noordelijke Stadsgrachten

Voor de Aalsumerpoortbrug is in 2024 de keuze gemaakt in te zetten op een hoog architectuurniveau brugontwerp met historisch karakter. Dit lopende jaar (2025) vindt de aanbesteding plaats. De realisatie van de nieuwe Aalsumerpoortbrug zal in 2026 plaatsvinden.

Dit jaar (2025) wordt verder ook de uitvoering voorbereid van de twee andere afzonderlijke realisatieopgaven van verbetering van de ontsluiting naar de Noordelijke Stadsentree:

(1) betreffende het upgraden van de houten voetgangersbrug naar de Helling en (2) de realisatie van een aanlegvoorziening aan de Noordelijke Stadsgrachten. Deze laatste beide deelprojecten kunnen daarmee eveneens in 2026 worden gerealiseerd. Deze drie deelprojecten omvatten de totale output binnen het actuele subsidiekader Waddenfonds voor de Noordelijke Stadsgrachten .

D. De uitvoering van **twee deelprojecten vismonitoring** heeft Van Hall Larenstein (VHL) loopt in 2025 nog door. Dit jaar is het afrondingsjaar, tenzij het Waddenfonds later dit jaar (2025) verdere verlenging in 2026 (ook financieel) mogelijk maakt en de betreffende co-financiers voor deze deelprojecten als waterschap, VHL en provincie hieraan voldoende weten bij te dragen.

E. Aan het specifieke deelproject van de **upgrading van het boomgaardeilandje** bij de binnenstad van Dokkum (op het kruispunt van vaarwegen) is kon nog niet uitgevoerd worden, omdat er nog geen akkoord was met de provincie in overleg over eigendom, beheer en onderhoud. In de tweede helft van 2025 verwachten we stappen te kunnen zetten met de provincie om hieruit te komen, zodat er in 2026 uitvoering kan plaatsvinden.

F. De vereiste minimale output voor **vermarkting** van de Súd Ie is met een tweede evenement uitgevoerd (in 2024). De financiële afrekening met het Waddenfonds volgt na voltooiing van het gehele Programma Súd Ie.

G. Het deelproject van de aanleg van de **waterstekjes en beleefplekken, de lokale recreatieve overstapplaatsen**, langs de recreatieve route Súd Ie is vorig jaar aanbesteed. De uitvoering wordt dit najaar voltooid.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Oude kasritme:

2,3 miljoen euro in 2025 en 4,2 miljoen euro in 2026

Nieuwe kasritme i.r.t. bijgestelde uitvoeringsplanning:

0,8 miljoen euro in 2025 en 5,7 miljoen euro 2026

Dit nieuwe kasritme hangt samen met de bovengenoemde bijgestelde uitvoeringsplanning voor de deelprojecten in de Noordelijke Stadsgrachten en de het fietspad Súd Ie.

De Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân (CBAF) zal dit najaar besluiten over toekenning van een schadebedrag van ca. €65.000,- voor 5 gerealiseerde bruggen in het bodemdalingsgebied. Het te ontvangen bedrag van CBAF dient te dekking van niet subsidiabele kosten van het project Súd Ie.

Link met Programma 6 voor deelfinanciering van de Aalsumerpoortbrug:

Voor de financiering van specifieke deelopgaven bij realisatie van de Aalsumerpoortbrug en de benodigde noodbrug is door de raad binnen Programma 6 afzonderlijke aanvullende (deel-)financiering beschikbaar gesteld. Het doorschuiven van die beschikbare financiering naar realisatiejaar 2026 wordt in dat Programma beschreven.

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Budget T2 2024	35.200
Actueel budget	35.200
Af: uitgaven	-29.332
Af: verplichtingen	-
Saldo	5.868

Klimaatplan

SMART-doelstelling

Klimaatplan

Activiteit

503.1-5A: In 2025 is een Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie opgesteld

Wij stellen een Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie op omdat uw raad op 15 september 2022 een motie 'klimaatadaptatieve maatregelen' heeft aangenomen. Hierin wordt gevraagd een gemeentelijk klimaatadaptatieplan op te stellen, met als doel de gevaren en gevolgen voor mens en dier van de toenemende hitte, droogte en wateroverlast te beperken en te bestrijden. Er is hierbij gevraagd om onderzoek te doen naar klimaatadaptatieve maatregelen, en waar nodig initiatieven te nemen om onze gemeente klimaatbestendiger te maken.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

In het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie richten we ons specifiek op het tijdig aanpassen van onze fysieke leefomgeving aan klimaatverandering (klimaatadaptatie) en niet op het tegengaan van klimaatverandering (klimaatmitigatie). Deze opgave wordt binnen de gemeentelijke organisatie uitgewerkt via een ander spoor (Energietransitie, Warmteprogramma).

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

In de startnotitie van maart 2024 hebben we uw raad geïnformeerd over het opstellen van het Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie. Inmiddels is er een nulmeting uitgevoerd en onderzoek gedaan naar de klimaatbestendigheid van de kernen en wijken in onze gemeente. De planning uit de startnotitie is echter te krap gebleken voor een goed participatie en communicatietraject. Daarnaast moet het concept omgevingsprogramma ter inzage gelegd en gepubliceerd worden, wat in de eerdere planning niet was meegenomen. Daardoor is de vaststelling van het definitieve omgevingsprogramma opgeschoven naar 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
FCL 9001230	50
FCL 9001330	141
Actueel budget	191
Af: uitgaven	-125
Af: verplichtingen	0
Saldo	66

Toelichting: We gebruiken de bovenstaande budgetten voor de inhuur van adviesbureaus (analyse klimaatbestendigheid, storymap en participatieproces) en de inzet van interne personele capaciteit voor het opstellen van het omgevingsprogramma. Deze budgetten zijn op dit moment voldoende.

Mobiliteitsplan

SMART-doelstelling

Mobiliteitsplan

Activiteit

602.1-1A: Uitvoering gemeentelijk mobiliteitsplan (GMP)

Het project geeft uitvoering aan de maatregelen die in het gemeentelijk mobiliteitsprogramma zijn opgenomen.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De uitvoering start na vaststelling van het beleidsdeel van het mobiliteitsprogramma. De eerste stap is het opstellen van een uitvoeringsplan waarin de uit te voeren maatregelen staan beschreven. Dit plan wordt afgestemd op het geplande wegenonderhoud en de beschikbare subsidies. Het college stelt het uitvoeringsplan vast.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

Op basis van het uitvoeringsplan worden de maatregelen voorbereid, bestek gereed gemaakt en aanbesteed. De voorbereidingen van de maatregelen uit het uitvoeringsplan gmp zijn inmiddels gestart. Realisatie van de maatregelen is gepland in Q2 2026.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Uitvoering gmp (9 november 2023)	700
Actueel budget	700
Af: uitgaven	0
Af: verplichtingen	0
Saldo	700

Toelichting: Het bovenstaande budget is onvoldoende om alle ambities uit het gemeentelijk mobiliteitsplan te realiseren.

Rondweg Wânswert

SMART-doelstelling

Rondweg Wânswert

Activiteit

602.1-3D: aanleggen van een rondweg om Wânswert

De afgelopen periode zijn de voorbereidingen van het opstellen van het benodigde omgevingsplan voor de rondweg Wânswert, uitwerking stikstof en de compensatie weidevolgels afgerond. De resultaten hiervan liggen nu bij de provinsje Fryslân ter beoordeling. De reactie van de provinsje Fryslân is ontvangen en nu wordt bekeken wat dit betekent.

Het proces van aankoop gronden van benodigde gaat ondertussen door. Middels gespreken met de landeigenaren maken we momenteel inzichtelijk hoe de puzzel kan worden gelegd om de benodigde gronden voor de aanleg van de rondweg Wânswert in bezit te krijgen. Het besluit van de gemeenteraad om ruilgronden aan te kopen heeft dit proces versneld. De insteek is daarbij nog steeds dat we middels compensatie van gronden de benodigde gronden in bezit te krijgen als gemeente. Zodat uiteindelijk aanleg van de rondweg Wânswert mogelijk is.

Inhoud (voortgang)

Inhoud (toelichting)

De voortgang van het project is afhankelijk van de reactie van de provinsje Fryslân op aangeleverde documenten. Op basis van deze reactie kunnen we in beeld brengen wat dit betekent voor de aanleg van de rondweg Wânswert en wat dit betekent voor de voortgang van het project. Onder andere kan dit effect hebben om bijvoorbeeld de juiste benodigde gronden in bezit te krijgen.

Planning (Voortgang)

Planning (toelichting)

De planning van het project is afhankelijk van de reactie van de provinsje Fryslân. Op basis daarvan kan de planning worden geactualiseerd. Op basis van een geactualiseerde planning kan vastgesteld worden wat de doorlooptijd is van de benodigde procedures.

Financiën (voortgang)

Financiën (toelichting)

Financiën (in tabelvorm)

Omschrijving	€ (x 1.000)
Restant investeringsbudget Ferwerderadiel per 1-1-2019 (start Noardeast-Fryslân)	1.657
Begroting 2023 verhoging budget	3.700
begroting 2024, verhoging budget ivm grondaankoop	2.125
Kadernota 2026 (nieuw beleid)	300
Actueel budget	7.782
Uitgaven t/m juni 2025	-3.309
Saldo	4.473

Toelichting:

In de kadernota 2026 is voorgesteld om aanvullend € 300.000 beschikbaar te stellen.